

HAL
open science

W ñ dh` Kw zläan s dh bë Ä bääbhäbh n-dhün
Sébastien Tiémoko Baba, Nestor Gué, Vydrin Valentin, Emmanuel Zeh

► **To cite this version:**

Sébastien Tiémoko Baba, Nestor Gué, Vydrin Valentin, Emmanuel Zeh. W ñ dh` Kw zläan s dh bë Ä bääbhäbh n-dhün. 2019, 978-2-8091-0134-8. halshs-02482378

HAL Id: halshs-02482378

<https://shs.hal.science/halshs-02482378>

Submitted on 18 Feb 2020

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

Kĕbhóòn Bābá Sĕbāsíĕn
(Tiémoko Baba Sebastien)

Wón dhÿ

Kwĕzlāan sÁadhĕbĕ

À bāàbhàbhĕn-dhÿn :

Gĕe Nĕsītō (GUÉ Nestor),

Vūdlīŋdhÿ Vādhāŋtĕn (VYDRIN Valentin)

Zĕĕ Ēbhāndhūendhÿ (ZEH Emmanuel)

Bhāandhĕ

Pābhĕnbhàbhĕn — EDILIS

2019

Il y a des choses. Livre de contes

dans la langue dan de l'Est

par Tiémoko Baba Sebastien

*Édité par Gué Nestor, Vydrin
Valentin, Zeh Enmanuel*

*Mise en pages par Valentin
Vydrin*

Man, 2019

Wón dhÿ. Kwèzlàan sáldhébè

dànwò gú

À bènzābhèn: Kēbhóñ Bābá
Sēbāsīèn

À bāàbhàbhèn-dhùn :
Gèe Nēsītō, Vūdlīṅdhÿ
Vādhāṅtèn, Zé Ēbhāndhūendhÿ

Bháandhè, 2019

Cette édition en dan de l'Est paraît grâce au soutien
du programme de valorisation du Labex Empirical Foundations of
Linguistics

ISBN : 978-2-8091-0134-8

© *Tiémoko Baba Sebastien*

Dhán yà' p̄y dhéj à dhē yà' p̄y dā

Yī bhá ká, à yī yà gwll dèdèwō, yá dhánglōón-dhán dō ȳy gūn, yá' dā ȳy gā k̄y ȳy tūn k̄y dhán dédè ká, yá' dhē ȳy klō bhō' bhà, yá dhō y k̄l kpī. Ȳy tò dhán gbōj ká yá yà búu k̄l-sù dāān-sù bhà. Áa yá' dō dhēe, yá wū k̄y yīi' zā yáa gūn. Yá dō bhūn, k̄y à tō yáa wū sēēndhán zā bhá wōn bhà zú, k̄y ȳy dùy dhàn' kèj.

Yá dùy zā dhēe, yī bhá-dhùn ká yà yāagā-dhùn zā, yá' bhá-dhùn ká yá' sōcdhú dhàn zā. Yá dō bhūn, k̄y dùy sūu yà bhō yān-dhē bhà, k̄y dhē y dùy-dhùn wó dhó' bhà k̄y wō dhā' gō-dhē yáa dhý.

Yá wó yà à tàabhàn bhōōn-sù bhà. Dùy zā yá' wō p̄y bhā yáa gūn' zā-sīl wēewēe, à p̄l dhàn gūn' gō. Yà būu dā dùy bhà, yá kēe k̄l-sīl, yá dhánglōón-dhán bhā yà glá dhéjkrāadhē dhùn gú yá wà à bhōōn wáa' ȳy.

Bhá bhūn ȳy glà tlō kpāa gú, bhá bhūn yá glà dhúkp̄l gú, bhá bhūn zú yá glà sēdhágā gú ; ȳy glà dhú kpææ-dhùn gbàn gú. À glá gú p̄l tò tàabhàn-sù yá dhý yá dhéjkrāadhē ká.

Yī dō ká, yá dùy-dhùn bhā' gōn kpíisū dèdè yá yà tō bhā yá' kpææ gbàn lōo kó tà, yá' p̄y'-dhùn dhē : « Á, bhén ká dō bhā, wón bhā yà k̄l gbēē dèdè dhàn' wō kwā bhā bhā. Yà k̄l dhē k̄y kwíi' síll bhōōn, kwā sūu ȳy dhō yān' kpōjtaa. » Yá wó' dhēē-kpō wō' p̄y : « Dhē yá dhý kwá' k̄l bhūn dhē ? »

Yá dùy kwēedhán bhā yá' yōō bō yá' p̄y : « Síll bhá dhàn bhāan' k̄l. Dhán gbōjgbōj-dhùn wó kwā kp̄y gú bhā dhàn, bhāan' bhēn dō glá dhándhīláj-dhán sà dō gú k̄y ȳy dhó gōōn bhā' tàabhàn bhōōn-dhē gú. » Yá'-dhùn wō ȳy tō' bhā dō.

Yī dō ká, yá dùy gōn bhā yá' dīi dō dùy-dhùn bhā' dhēe gbōj sà dō tà, yá glà dhándhīláj-dhán sà dō gú, sà-dhē yá gūn dhán bhā' gō, à síbhán yáa gūn kpōjtaa. Yá dùy gōn bhā yá' y wō kpō' bhā yá' p̄y : « Dhó, bhá dhó í wō dhánglōón-dhán bhā' gō yēedhý k̄y ú' glá gú p̄l gbàn dō k̄y í dhūn wī' p̄y yī dhē k̄y yí síl bhōōn bhā yí' zā, yáa dhý ȳy dhō kwā sūu yān'. » Yá dùy dhándhīláj-dhán bhā yá' wíw yá' dhō.

Yá dhō ȳy lōo p̄ydhý yáni dhōbhāa ká, k̄y yáni gō yà tān tōn tà. P̄y pææen dhé yá wō tà bhā bhēn pēpē dhé k̄y wó gūn bhūn, wō wō dhýy

dhàn kpō' bhà wó' gā dhè tō yǎ dhíy-kpō pōo bhà, à bhà kà sà-sù wòn gú. Bhēnbhēèdhè dhī kō yáa bhūn.

Yí dhō y' lòo' dhùtī pír kwéé, yí wó' gbā yææ ká. Dhè y' yáandhūn, yí dhùtī yà dhéé-kpō y' p̄y : « Bhān dhēṅbhēndhē gō plíy bhén ? » Yí y' gō gú p̄y tó p̄y. Yí wó' tó bhà gú dhéé-kpō, yí' p̄y. Yí dhùtī yà dhéé-kpō zú y' p̄y : « Yí kwá' bhān bhūn ? » Yí' yōo bō y' p̄y : « Ā dhūn dháṅglíṣón-dhán wó' dhè dhìn bhā dhàn' pír ; kà à bhà kó dhè zòn ñ dhè. » Yí wó dhō' dō' dháṅglíṣón-dhán y' b̄w̄k̄l̄bhèn ká bhā' pír kwéé. Yí dhō, yí kpàn dháṅglíṣón-dhán bhā' dhē dhàn' bhà bhūn, k̄y y' zà y' y' zú-dhè gú dhóo gú. Yí dhēbō-dhán yà' s̄l̄ṅ-bhō, yí' gbā yææ ká, yí bhàdhian dà' gō. Yí' yōo bō y' p̄y : « Ā dhūn ī gb̄y dhàn' pír. » Yí dhēbō-dhán bhā y' gbàn bhà kō gbàn p̄éé sūu gú, k̄y y' dhūn wón y' gú y' à bhá p̄y y' dhè, k̄éé yí' yí' dàa k̄l̄ tōṅtōṅdh̄y.

Yà wé, yí' yōo bō' gō y' p̄y : « Kpl̄l̄ṅ y' n gō, k̄éé ā dhūn ī gb̄y dhàn' pír, ā dhò à dà' y' dhàn' dhè. » Wò tō bhà yí dháṅglíṣón-dhán bhā y' gō dhóo gú y' wò.

Yán y' kpàn à bhà, yéé y' dhándhīl̄í-dhán yà tō, dháṅglíṣón-dhán bhā yà gā' bhà. Yí dhō yí' tūaa-bhō ; yí' yàl bhō. Dháṅglíṣón-dhán dhē bhā yà à wón dō dhè dhēṅ yáa dhàn y' bhō bhā. Kéé à gb̄y zà yáa' wón dō dh̄y. Yí' wō k̄y' bhō dhè sà gú dhàn' wòn dh̄y dh̄y. Yí wó dhēṅbhēndhē dhí bhòon, yí p̄l bh̄y. Kó wó' gú bhā wāà dháṅglíṣón-dhán bhā' dhē bhà kó à-dhūn s̄éé y' p̄y kó tà.

Dhè y' dhē wāà gōn bhā wà dà kōḍdh̄y, yí b̄w̄k̄l̄bhèn dhē bhā y' dhō kwéèdh̄y y' yáandhūn. Dhè wó bō kōḍdh̄y, yí dhándhīl̄í-dhán bhā y' dháṅglíṣón-dhán bhā' gō sūu yí' wò y' gb̄n tà. Yí zūn y' kō t̄á sūu bhà à ká yéedh̄y, k̄y y' y' kō z̄íy-s̄l̄ à gb̄iin̄, yí' kàa. K̄y dháṅglíṣón-dhán dè p̄y y' yéen dō-s̄l̄ kó dhíy, k̄y yà dīn ȳ-s̄l̄.

Dhè y' dō t̄yṅ bhá bhā' gú, k̄y yī yà k̄l dhè ȳy dà dháṅglíṣón-dhán bhā' yán bhà, yí dhándhīl̄í-dhán bhā y' dhéé bl̄ésù kpō y' p̄y : Ā' p̄y dhìn bhāan : Dùy ú' z̄l, yí' z̄l-sùu y' yà k̄l ī k̄l̄y ká y' bhā òo, ú' k̄l kō k̄l dhè y' wà k̄éé k̄l ī bhà, yí wáa ī y' y', íin yí'-dhūn kō yáa bhòon ī bhà ? » Yí' yōo bō' gō y' p̄y : « Glá dhàn á' wō. » Yí' p̄y : « Ī glà bhàn wāà bhàn-dhūn dhàn gú ? » Wé wó' wō-s̄l̄ bhā k̄y dháṅglíṣón-dhán bhā' dhē bhā y' yà-s̄l̄ kwéedh̄y, k̄y' tó yà'-dhūn wò bhā' bhà. Yí dháṅglíṣón-dhán bhā yí' yōo bō y' p̄y : « Bhán b̄u dà dùy bhà, wà kpā ñ kèn̄, yí' bhán glá

tlóokpáa gú. » Ý dhándhíli-ghán yà à dhéé-kpó yà à p̄ : « Ý wà à tlóokpáa ḱ bhā' wú wè ? Ý ú' k̀ dhè ? » Ý' ỳò b̄ ý' p̄ : « Ý á glá bhá wò dhú̀kpl gú. » Ý' dhéé bhá kp̄ ý' p̄ : « Ý wà à dhú̀kpl bhā' gbàn yé wè ? » Ý' p̄ : « Ý á glá sèdhá gú. » Ý' dhéé bhá kp̄ ý' p̄ : « Ý dùy-dhùn wà à sèdhá bhā' yé wè ? » Ý ḡòñ-sù yà ỳò b̄ ý' p̄ : « Ý á glá wíéη kp̄æ gú. » Ý' dhéé dō bhá kp̄ ý' p̄ : « Ý dùy-dhùn wà à wíéη kp̄æ bhā' bhō s̄é k̄ wà' gbàn yé wè ? » Ý dhángl̄óñ-dhán yà ỳò b̄ ý' p̄ : « Ý á glá dhéη... À dhéη... bhā dhán tō' dhí ý' dhē ỳ b̄ kp̄éη kw̄édh̄ bhūn, ý' p̄ : « Ḡñ-dhán, dàa wà ! Ḡñ-dhán dàa wà ! Dhēb̄ ý k̄ē ká t̄n kó ȳ k̄ bl̄ēsù dhán' k̄-s̄il bhā dhán, í ī tàabhàn gbàn p̄-s̄il à dhè bhā èe ? » Ỳ tō dhéη... bhā dhán' bhà p̄ yí' kp̄æ p̄ zú tōηtōηdh̄, wé ý' dhē yà wō' tà bhā' w̄n gú.

Dhándhíli-ghán bhā ỳ gbàn' bhā, ý p̄ gbàn p̄p̄ k̀, ỳ z̄ z̄ian gú, k̄é yí wé zú tōηtōηdh̄. Dhè ý dhè yà kp̄œ, ý dhándhíli-ghán bhā ý ỳ wò dà ý dhō. Wò p̄ p̄p̄ gbàn sūu k̀ k̄ ỳ w̄ dō bhá bhō, ý wó gbàn' bhā k̄ sūu gbàn dó dó k̀ ý wó fl̄l' bhā, yí' dàa k̀ tōηtōηdh̄. Ý z̄ ý dhō.

Dhè ý dhándhíli-ghán bhā yà dhó, wò w̄ à z̄ian gú dō, à plè-dhàn bhā ý dhángl̄óñ-dhán bhā ý dhō bú.

Dhándhíli-ghán bhā dhó ý' bhō bhā, yà z̄ wón bhā' gbàn ḡn gú bhén wó' b̄ bhā'-dhùn dhè. Yà dhángl̄óñ-dhán bhā' tàabhàn bhā' gbàn p̄.

Dhó ý dhángl̄óñ-dhán bhā ý' wō bú bhā, ý kp̄n dùy-dhùn bhā'-dhùn kp̄ bhā. Ý b̄u dà à ḡñ dō bhā. À dhé bhā ý bō p̄-sù ká, à kp̄æ wó tō lòo dhán wō' wō à k̄ē, k̄ à gb̄ñ ý k̀ glá ý dhō p̄dh̄ bhā, ý ỳ à-dhùn dhè dhíy. Dhè wó lòo' k̄ē bhōo, ý glá tlóokpáa gú, ý dhándhíli-ghán bhā ý' dhè z̄ñ, ý dùy-dhùn wó dhō wó tlóo bhā' wū ; ý gō bhūn ý glá dhú̀kpl gú, ý' dhè z̄ñ, ý wó dhō wó lòo' tà, wó' gbàn yé, ý gō bhūn ý dhō ý glá sèdhágā gú, ý wó' bhòñ wó' ỳ, ý wó' yé. Ý dùa bhūn, ý dhō ý glá wíéη kp̄æ gú, ý wó dhō wó' bhō s̄é, ý wó' gbàn k̀ tl̄̀kp̄ètl̄̀kp̄èdh̄. Ý gō bhūn ý glá dhéηkp̄àadhè gú, ý dhèη à-dhùn ḡ. Ý wó dùy dhèe-dhán ý k̀ dhō p̄dh̄ bhā' dhéé-kp̄ wó' p̄ : « Ý ỳ bhén ? » Ý' ỳò b̄ ý' p̄ : « À dhé ý tō' tà bhā, ỳ k̄' p̄ dhéη..., ý' dhè ý b̄ kw̄édh̄ ý' p̄ : ḡñ-dhán

dàa. À kà dhý-sùu bhā' gú, bhíin kà yǎ zà klóò dō. » Yý kà dhánglǝón-dhán bhā' dhā-dhè ká.

Wón ý' kà yý wó' pǎ : « Dhán yà' pǎ dhéη..., à dhē yà' pǎ : dàa » bhā, yý bhā. Bhēn kpī kà bhēn pǎy-sùu dhý sà wón ý' gú pý, yý ý bhā. Yà kà dhè dhánglǝón-dhán bhā' dhē dhándhē-dhán bhā yíi kà bhūn dhún, kǎ dùx dhùn kò dhò bhòon' bhà.

Dhán dhíy yà kò yāa yáa sà

Gblùdā dō dhàn gūn yī bhá ká, bhēndhè ý dhí' gò, dhòœn ý gūn' gò, à síbhán yáa gūn. Dù wlēe yǎ gūn' gò, ý bhò wlēe yǎ gūn bhūn, ý bhíáa wlēe yǎ gūn bhūn, tǝ zà à dhōη yáa gūn bhō-sīl, ý sòo wāà sòðflη-dhùn gbàn wlēe yǎ gūn' gò.

Dhē yǎ gūn' gò kòœn plè, kēe yý dhēbò bhā' bhá yíi dhán kpō. À kòœn plè ý gā dō-dhāan ý dhō' sūu tàabhān bhā, yý dhō ý dhán dō kpō' gò, yý dhán bhā ý kà dhánglǝón ká.

Dhán bhā yí yáa zūn' wòn bhà, pā ý' bhý dhò yǎ à kà yý à bhý, wón óo wón ý' kà dhò yǎ à kà yý' kà. Pā óo pā ý wó à dhūn dhán bhā' dhè kǎ yý tlō kà' bhà, yáa à sú, yý' zùx. Pā óo pā ý wó à dhūn' dhè, ýý' sūu yý' zùx. Kēe yà à zùx ý' wò dhý bhā yý yáa yà ý dhí tǝn, yý gbò dhàn bō. Ý dō bhūn kǎ yǎ flal-dhùn gbàn wō-sīl gbó tà.

Yý' dā yǎ bhēn dà yī dō ká kǎ wò dhó' dhēé-kpó-dhè gú, kǎ pā ý' pǎy dhè wà dhūn ý dhè kǎ yǎ kà' bhà tlō kà bhà pà ká bhā yà' pǎ. Yý wó dhò wó' dhēé bhā' kpō. Yý' pǎ yǎ zà yǎx tlō kà yídhán dhán dhàn' bhà. Yý wó dhò wó' lòo à dā bhà dhè ī gbǎ bhā yà' pǎ yǎx tlō kà yídhán dhán dhàn' bhà. Yý' pǎ : Áa, yà pǎ tlō kà bhà pà gbé ý lòo sē yā' gú yā yíi' bhá yǎ, yǎx tlō kà yídhán dhán dhàn' bhà èe ? Yý wó' pǎ : Ìin ! Gblùdā bhā yíi dō' bhà gblēen, yý' pǎ ý bhà sǝdhá-dhùn dhè wò dhó kǎ wò yídhán dhán dō bhòon kǎ wò dhūn' ká ý gbǎ bhā' dhè, kǎ yǎ tlō kà' bhà, kǎ yá dhó gā'. Wón bhā yý' súx yǎ dà sǝdhá-dhùn bhā'-dhùn gú, kò ý yídhán dhán dhý' bhà wáa' dō, dhè wó dhō' slòò' bhà wáa' dō, kēe dhè ý kà dhè tǝn dhé ký bhā' gú, gblùdā yà wón dhé ký' pǎ kǎ yǎ dhàn dhý, bhén yíi' kà wà' zā dhàn' bhō, kò ý sǝdhá-dhùn bhā wōo' kà' ká, yíi slòo. Yý wó dà bú, gblùdāgbǎ bhà yídhán dhán bhā' bhòon-dhè gú.

Yý wó bú zōn dhèe sú dō ká, yý wó dhò wó lòo gwà yè bhá bhā' dhíy, yý wó kpàn pā dhán sūu bhá-dhùn bhā'-dhùn bhà kǎ wò lòo-sīl gwà

sàà dhíx, yánh tée dhè bhūn. Bhá' gā, ū' p̄ zō dhán, kée bhá yán zā, k̄ yà glá, bhá' ȳ, bh̄ gwāl dhán ..., bhá' ȳ bháwō, bh̄ zīue dhán ..., kée yà ȳ dhí p̄ k̄ ȳ wé, pēh dhán gō' dhí.

Dhè wó s̄dhá-dhūn bhā'-dhūn bhíún kūn, ȳ wó yà òua-sū bhà, kée ȳ wó'-dhūn kl̄lan, ȳ wó' dō kūn, ȳ wó' sū wó dhō' ká gbl̄d̄l dhè, ȳ' sū ȳ' dhūn ȳ gb̄ dhè. Ȳ wó' dā kl̄lan dō gú.

Dhè yà kp̄œce dō, ȳ wó t̄ dō zā à dhè. Dh̄ bhā k̄ ȳ t̄n dhán ká. Ȳ glá-sū zū-bhō, ȳ k̄ kp̄i. Ȳ d̄ bhūn k̄ t̄ dō yáa' zō-kún zú, à t̄ȳ bhā' gú k̄ yà k̄ dhè gb̄ææ dh̄. Ȳ d̄ bhūn k̄ wò t̄ dh̄l̄nh kwāl̄ s̄c̄dhú-s̄c̄dhú wó' dhūn' dhè. Á, ȳ d̄ bhūn bhāa, k̄ t̄ s̄c̄dhú yáa' zō-kún zú. T̄ kl̄o k̄l̄ ȳ gūn gbl̄d̄l bhā' gō bhā, p̄íah ! À gbàan yān.

Ȳ wó zūn' dh̄i-gbā-sū bhà bhíáa ká. Ȳ bhíáa wíe ȳ yān. Ȳ wó dā bhò t̄, ȳ bhò wíe ȳ yān. Ȳ wó dā' ká dù t̄, ȳ dù wíe ȳ yān. Ȳ wó s̄òf̄l̄h dhūn-dhè-sū zū-bhō, yà' bh̄ dō, dhèkp̄œceȳi dō ȳ' gbàn ȳ yān. Ȳ wó dā' ká s̄o-dhūn t̄, ȳ' gbàn ȳ yān. Yídhán dhán bhā, yà k̄ kp̄i dèdèwō, yà z̄x z̄ z̄ t̄, yà d̄ ȳ gææn, à gō ȳ z̄x kó t̄.

Ȳ wó gbl̄d̄l bhà s̄dhá-dhūn bhā' dhūn-sū zū-bhō yídhán bhā' dhè, dō-dó, plè-plè, ȳ s̄dhá gbàn ȳ yān. Ȳ gbl̄d̄l bhà dhèb̄-dhūn bh̄-sū zū-bhō, ȳ dhō ȳ' gbàn bh̄'. Yà tó gbl̄d̄l wāā ȳ gb̄ dhán'-dhūn bhà. Ȳ dhō ȳ gbl̄d̄l kūn' ȳ' bh̄. Gbl̄d̄lgb̄ bhā yà k̄ p̄y dhán wíwí-sū s̄l dèdè ká. Dhè ȳ' dhè ȳ k̄ à bhà tl̄o k̄ bhà p̄l s̄l ȳ dh̄ yà' k̄ bhā yà à sū dā bú, à ȳx dèdè dhán' bh̄ w̄n yà tó, ȳ z̄x b̄h ká. P̄y gbàan wú, ȳx dō dhán yà tó. À dhè ȳ yídhánḡn yà' ȳ k̄' d̄l̄bhèn yà z̄x b̄h ká, k̄ yà z̄x' kèh̄ b̄h dhán bhā.

Dā ȳ gbl̄d̄lgb̄ bhā ȳ' wō z̄ian bhā, ȳ wò Bh̄c̄n dhán' p̄īx bl̄esū. Ȳ Bh̄c̄n yà' p̄y' dhè : « Kwá' bhān bhūn ? » Ȳ' p̄y yídhán dhán bhá ȳ gūn bhān tl̄o k̄ bhà p̄l dhán' ká bhā dhán yà n̄ sūu gbàn dā bú, bhānh dō dhán bhán tó, ȳ ȳx n̄ bh̄ ȳ á z̄x-sīl' gō b̄h ká bhā. Ȳ Bh̄c̄n yà' p̄y' dhè : « Éé, yà tó' dhé k̄y bhā' bhà, z̄x k̄y í yáandhūn, ȳ dhò dhūn' ȳ kp̄an n̄ bhà ȳ. » Ȳ gbl̄d̄lgb̄ zūl̄ ȳ k̄ s̄ææ, ȳ dhō s̄íāa ȳ yáandhūn. Wò yà dèdè, ȳ yídhánḡn bhā ȳ dhūn-sū zū-bhō. Yáa yídhán dhán ká zú, yà k̄ z̄z̄gwè dèdè ká. Ȳ dhūn-sīl, ȳ k̄ dhè t̄e dhà ȳ dhūn à dh̄, k̄' vīn ȳ d̄-sīl yūu dh̄, yà wé, ȳ k̄ dhè dhā ȳ wè à dh̄, k̄ pēh ȳ gó-sīl' dhí. À dhè ȳ Bh̄c̄n yà' ȳ dh̄, ȳ ȳ wēh dh̄l̄nh dhán' wō ȳ bhà ȳ s̄ yè gú.

Gblùd̀l̀gb̄ȳ yà à s̄ zú b̄n̄ ká. Ý dh̄ó ý lòo Féng pl̄ȳ, ý k̀ k̄ d̄o bhā' gú. Ý z̄ȳ bhūn, ý dh̄ó ý lòo Bhl̄òcn pl̄ȳ, p̄l̄ d̄o bhān̄. Ý z̄ȳ bhūn, ý dh̄ó bháw̄o ȳ dh̄íy, ý dh̄ó ý kp̄n̄ Gbl̄ò bhà, ý Gbl̄ò yà zū́l̄ yà à gbl̄íy, k̄éε ý yíi bhòcn' bhà, ý z̄ȳ wū-dh̄ùn pl̄ȳ dh̄í d̄óndh̄ȳ. Ý dh̄ó ý kp̄n̄ Dùy bhā k̄y' dh̄éngā yà w̄' b̄n̄ t̄a. Ý Dùy yà' dh̄éε-kp̄, ý z̄ȳ à dh̄é à ḡn̄ gú, ý Dùy yà' p̄y' dh̄é : « Ɔ́, dh̄ó síāa k̄í yáandh̄ūn. Yà dh̄ūn, ñ s̄ȳ d̄o ý bhāan' gb̄n̄' bhà ȳy, ȳy dh̄ó tó' bhūn ý gā, ý gblùd̀l̀gb̄ȳ ȳy dh̄ó síāa ý yáandh̄ūn. W̄ò k̀ bhā d̄éd̄é, ý z̄ùḡw̄é bhā ý w̄ò. Dh̄ú k̄w̄éε-dh̄ùn w̄ò ȳé-s̄l̄, p̄ēnḡōn-dh̄ùn w̄ò gó-s̄l̄ à dh̄í wó k̄ídh̄ōn̄ d̄o dh̄ūn t̄á s̄w̄, ý wó gūn-dh̄āan p̄ȳ. Ý Dùy yà' p̄ȳ gblùd̀l̀gb̄ȳ bhā' dh̄é : « Ý à bh̄ēn dh̄l̄n dh̄í ? » Ýy' ȳc̄o b̄o ý' p̄ȳ : « Pá á w̄é' ká bhā dh̄l̄n dh̄ūn-s̄l̄ bhā. » B̄ēn̄ ý Dùy yà' d̄o ȳ ḡc̄o bhā, yà yà w̄āa kp̄ȳ dh̄é' bhà yà w̄ò dh̄l̄n' w̄ò, yà bh̄ān t̄l̄ó dh̄é ý' bhà, yà wú dh̄l̄n' w̄ò. K̄ȳ gblùd̀l̀gb̄ȳ yàà p̄y' dh̄é : « Àan ! Ā k̄l' p̄ȳ z̄l̄ w̄ò ī dh̄é. » K̄ȳ ȳȳ d̄é p̄ȳ yà à bh̄ò d̄ēw̄ò s̄éε.

Ý dh̄ó ý lòo B̄iy pl̄ȳ. Ý B̄iy yà' p̄y' dh̄é : « Ý gblùd̀l̀gb̄ȳ, kwá' bhān bhūn ? » Ýy' p̄y' dh̄é : « Áa ! N dh̄òo B̄iy, wón ý bhūn, à ḡn̄ yáa d̄o. Yídh̄án dh̄l̄n bhá ý gūn ñ t̄l̄ó k̀ bhà p̄l̄ dh̄l̄n' ká z̄c̄o w̄é dh̄l̄n' w̄n̄ yà d̄à ñ ḡc̄o gb̄n̄ t̄a, ý yà ñ s̄ūu ȳl̄n, bhān dh̄l̄n ñ bh̄ȳ w̄n̄ yà tó' ḡc̄o, ý á z̄iy-s̄l̄' ḡc̄o b̄ēn̄ ká bhā w̄ā. » Ýȳ B̄iy yà p̄y' dh̄é : « Ɔ́ ! Á yídh̄án k̄ȳ dh̄í' s̄ūu ȳȳ bhūn dh̄é ? Dh̄ó síāa k̄í yáandh̄ūn, k̄ȳ ȳȳ dh̄ūn ȳȳ kp̄n̄ ñ bhà ȳȳ. » Ýȳ gblùd̀l̀gb̄ȳ yà' p̄y' dh̄é : « Áa ! ñ dh̄òo B̄iy, pá ý bhā ȳȳ z̄iis̄ù gb̄éé dh̄é ! Ū dh̄ò bhòcn' bhà w̄é èε ? »

Ý B̄iy yà' p̄y' dh̄é : « Dh̄ó z̄c̄o síā k̄í yáandh̄ūn, k̄ȳ ȳȳ dh̄ūn. Íl̄n bhá t̄l̄ dh̄l̄n' bh̄ò ñ gú èε ? Yà dh̄ūn, à sú d̄o ý bhāan' w̄ò ñ dh̄ōn̄ yā' ká k̄ȳ á' bh̄ān gw̄é ý d̄o yā' bhà, k̄ȳ á t̄án' t̄a, yà gó bhūn, gā dh̄l̄n ȳȳ' w̄ò. » Gblùd̀l̀gb̄ȳ zū́l̄ yà k̀ s̄ǣǣ, yá dh̄ó síāa yà yáandh̄ūn. W̄ò yà d̄éd̄é ý pá ý bhā ý w̄ò.

Yà gbl̄á d̄ó-d̄o w̄ò, p̄ēn̄ dh̄l̄n ý d̄à, à dh̄ūn t̄éε yà yà gw̄é z̄iāan bhà yà w̄ò dh̄l̄n' w̄ò. Ý B̄iy ȳȳ gblùd̀l̀gb̄ȳ dh̄éε-kp̄ ý' p̄ȳ : « Ýy' bh̄ēn dh̄l̄n' v̄in ȳȳ d̄o dh̄í ? » Ýȳ gblùd̀l̀gb̄ȳ yà' p̄ȳ : « Àan ! P̄l̄ d̄éd̄é á dùa-s̄l̄' ḡc̄o bhā ý dh̄ūn-s̄l̄ bhā. » T̄ȳn̄ ý k̄l̄-s̄l̄' ká dh̄í bhā k̄ȳ yídh̄ānḡōn bhā ȳȳ t̄ūn k̄ȳ dh̄é k̄ídh̄ōn̄ s̄ócdh̄ú síbh̄án dh̄íy dh̄é dh̄í. S̄āndh̄in w̄ò w̄ò b̄o dh̄iān̄-dh̄ùn bhā' gb̄n̄ z̄l̄-s̄ū ká, k̄ȳ k̄ídh̄ōn̄ pl̄é síbh̄án dh̄l̄n yà tó w̄ēn̄-dh̄ùn z̄in̄n̄ gú. Gbl̄á d̄o dh̄é yídh̄ānḡōn yà w̄ò bhūn bhā, súy ý d̄à B̄iy

gú, à gbō ȳ tò síāa bhūn. Bèñ ý yà' gú, yà yà dhú zìaan bhà yà bhō dhàn' wō s̄ē. K̄y gblùd̄lgb̄y bhā yà à s̄ò zú d̄ēewō bèñ ká. Dhó dhé ý' bhō bhā, ȳ dhō ý l̄ò Gwēe pl̄y. Ȳ Gwēe yà dh̄ē-kp̄ó ý' p̄y : « Ȳ gblùd̄lgb̄y, kwá' bhān bhūn ? » Ȳ' ȳc̄o b̄ó' ḡó' ý' p̄y : « Gó ñ ḡó á z̄y, wón á d̄ó' ká, ý B̄y-dh̄ùn gbàn wà f̄l̄l' bhà yā, bhī áa bhūn í dhō sl̄òo' bhà. » Ȳ Gwēe yà' p̄y' dh̄ē : « Bh̄l̄n w̄n̄ z̄l̄ bhūn, z̄y z̄l̄ wō ñ dh̄ē à ḡèn gú. » Ȳ z̄y' dh̄ē à ḡèn gú, k̄ēe ý' k̄l̄-s̄l̄ dh̄y' bhā k̄y' ȳn̄ yà tàabhàn. Ȳ Gwēe yà p̄y' dh̄ē : « Ȯó, yà tó' dhé k̄y' bhā' bhà, dhó síāa í yáandhūn ; bh̄l̄n s̄ūu bhūn ȳ z̄l̄ ká, ȳ bhāan bh̄c̄on' bhà ? À tó bhūn k̄y' ȳ dhūn, ñ s̄ūl̄ yā à gbàn d̄ōs̄ēñ ý bhāan' wō' bhō gú ȳi dhó gó' bhūn. À p̄y ý Gwēe yà' wō dh̄y' bhā, gblùd̄lgb̄y z̄ūl̄ yà k̄l̄ s̄ææ. Yà Gwēe kw̄ēē dh̄ē ḡà, k̄y' yà ḡèn s̄ūl̄ ḡà, k̄y' yà k̄ò s̄ūl̄-dh̄ùn ḡà, ý' p̄y : « Á ! À dhé k̄y' yā, dh̄ín à ḡèn ȳi k̄l̄ wón w̄ēe bhá z̄l̄ ká, bhán dhā wón dhé bhā' ḡò dhāan bhā. Ȳ dhō síāa ý yáandhūn.

Wō yà bhūn d̄éd̄ē, ȳ p̄l̄ bhā à dhūn v̄in ȳ dà à-dh̄ùn tó gú. Ȳ gblùd̄lgb̄y yà' p̄y Gwēe dh̄ē, p̄l̄ á w̄ē' ká bhā dhàn ý dhūn-s̄l̄ bhā. » Ȳ Gwēe yà' p̄y : « À tó dh̄y', ȳ dh̄ò dhūn' ý kp̄àn ñ bhà ȳ. W̄é pl̄è-dh̄aan dhé p̄l̄ bhā ý' wō k̄y' yāa à-dh̄ùn ká gbl̄ēen zú, s̄úy ý' dà Gwēe gú, gblùd̄lgb̄y ȳi' dhó z̄ian z̄ìaan ȳ.

Ȳ bèñ s̄ò zú d̄ēewō. Wón bhā ȳ dhō ȳ dhàn' ká dh̄y', ȳ z̄y' ká w̄ū ý k̄l̄ w̄ū ká, wāà tà gú tà p̄l̄ gbàn s̄ūu d̄ō-d̄ō pl̄y. À Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄ùn, à gbān-dh̄ùn, à sl̄úkú-dh̄ùn, à gbl̄ūñ dh̄ùn, à z̄ō-dh̄ùn, ȳ'-dh̄ùn gbàn wó f̄l̄l' bhà.

Ȳ gblùd̄lgb̄y ý dhō ý l̄ò W̄l̄ññ pl̄y, k̄y' à s̄é yāa' dh̄ē zú. K̄y' yà à wón d̄ó t̄n̄ dh̄ē ȳ bhà yà bō. Ȳ W̄l̄ññ yà' p̄y' dh̄ē : « Gblùd̄lgb̄y kwá' bhān bhūn ? » Ȳ' p̄y' dh̄ē : « Ée, W̄l̄ññ, gó ñ ḡó á z̄y dhé ! B̄y-dh̄ùn, Lāa-dh̄ùn, Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄ùn, Gbān-dh̄ùn, Z̄ō-dh̄ùn wāà Gbl̄ūñ-dh̄ùn gbàn wà f̄l̄l' wón ý' bhà bhā, bhī dhàn bh̄i' bh̄c̄on' bhà èe ? » Ȳ W̄l̄ññ yà ȳc̄o b̄ó' ḡó' ý' p̄y : « Bh̄ò yà' p̄y' bh̄ēn yāa gw̄l̄ z̄c̄o ȳi d̄ó wà, bhá bhūn dh̄y' w̄ē ; à ḡèn z̄l̄ d̄ó ñ dh̄ē z̄c̄o. »

Ȳ gblùd̄lgb̄y yà' p̄y : « Èe ! Ā ḡūn ñ d̄l̄ ḡò dh̄l̄n ká dh̄y' d̄ō, ȳ á' p̄y ñ d̄l̄ dh̄ē ȳi d̄ó ká dh̄ē bhāan tl̄ō k̄l̄ ȳidh̄án dh̄l̄n dhàn' bhà. Ñ dh̄ò bhà ñ d̄l̄ k̄l̄ k̄ò yāa bhā' w̄n̄ gú, ȳi zā bhá k̄l̄' gú, ȳ wó ȳidh̄án dh̄l̄n bhā' bh̄c̄on' ȳ wó' k̄ūn wó dhūn' ká ñ dh̄ē. À z̄ū-bh̄ō-s̄ūu gú, ȳ ḡūn t̄ò d̄ó-d̄ó dhàn' bh̄y'-s̄l̄, k̄ēe ý' d̄ó bhūn k̄y' ȳ d̄ū pl̄è dhàn' bh̄y' dh̄ēkp̄c̄œȳi d̄ó

ká, y' dhō' ká dhý y' ñ dā bhā tūy gbàn sūu yān, y' bhā kódhí gbàn wū, wāā bhā gwālī gbàn dhý. Yā ñ dā-dhūn gbàn wō' tā, bhānġ dō dhān bhán tó, y' á zīy' gō bēn ká, y' á dà sē pīy. » Y' p̄y : « Dhè kō á' p̄y' ká ī dhè bhā' dhý, bhīin zīy dhè y' bhā, à dhè yāa dhý. » Y' Wānġ yā' p̄y' dhè : « Dhó sīāa bhūn k̄y í yāāndhūn. À yīdhān k̄y dhý ȳ bhūn dhè ? Ȳ dhò dhūn' y' k̄pān ñ bhā ȳ. »

Y' gblūddāgb̄y yā' p̄y Wānġ dhè y' p̄y : « Áa, Wānġ, bhīi dhó t̄yġ zīy' ñ tā ȳ wēewēē èè ? Pā y' bhā ī fāan ȳ dhò bhōon' bhā èè ? » Y' p̄y à-dhūn zīnġwú zōēodhē ká. Y' wón bhā y' yūa Wānġ bhā dhèe ; à yūa bhā kō yāa bhā' wōn gú, k̄y yā' zōn p̄y gblūddāgb̄y bhā' dhè dhè gōōn bhūn y' ká bhā y' y' tódhēgā plè y' gō bhā bhā' gbàn bhō bhūn, y' dà y' dhí y' bh̄y. Y' p̄y gblūddāgb̄y dhè : « Yā dhūn wón y' bhāan' kā' ká dhān á' dhíy k̄plūw zōn ī dhè bhā, dhó sīāa k̄y í yāāndhūn. »

Y' gblūddāgb̄y bhā y' dhō sīāa y' yāāndhūn. Wānġ tódhē yāa dhý wón y' gú, à klōō dhān' bhā. Wò yā dédè y' dhūn tō ȳ dà pā bhā' dhūn vīn gú. Súy yā dà gblūddāgb̄y gú, yā yā bēn-yān gú. Y' Wānġ yā' p̄y' dhè : « Ī dhò bhén ? Ā' p̄y' ī ī zūā kā sǣæ k̄y í yāāndhūn, k̄y í yān-tó ñ bhā. » Yīdhāngōn bhā gblā dhé y' wō k̄y yāa à-dhūn ká gblēen zú bhā, pēnġōn y' gō' dhí ȳ kā dhè blā pēn dhý, k̄y ȳ dhūn-sīl.

Y' gblūddāgb̄y yā' p̄y' dhè : « Āan, bhā' ȳ bhā èè ? » Y' Wānġ yā' p̄y' dhè : « Éé, à tó dhý zō dhé, ȳ dhò dhūn' y' k̄pān ñ bhā ȳ. » Y' Wānġ ȳ zūn yísíwò blū-sū bhā yīdhān bhā y' gō-sīl p̄ææn y' ká bhā' ká. Pēn y' gūn yīdhān bhā' dhíy bhā y' dhū. Yā wé ȳ zā zāan gú, pēn yāa gó' dhí zú. À wò zāan y' gūn zīisū ká dhè dhā' wè bhā, yāa bhēn bhā kún zú. Zāan y' dhūn-sīl' tā bhā ȳ zīn Wānġ gō kwēēnġdhè dèdè gú. Dhāagā gblēen kēe dhíyk̄ydhíyk̄y dō ȳ Wānġ gō. Yīdhān bhā p̄y ȳ tā y' gú dhān' tā, yā lòo dhè bhā gú, y' dō y' gēen. Y' Wānġ dhō y' y' bhā dhāagā bhā' wò sēedh̄y zāan glōogā bhā' tā, dà kóyīdhè gú, y' dhíy zīan bō dhúy.

Y' p̄y gblūddāgb̄y bhā' dhè : « Bh̄y wlūwú k̄y í dhūn í dō ñ tāabhān ȳ, bhān' p̄y' í' kā kō y' bhā, í' kā ȳ dhān' kō bhā. » Y' gblūddāgb̄y bhā y' wlūwú y' dhō y' dō Wānġ blēēn gú. Súy y' gūn' gú bhā, ȳ gó-sīl' gú. T̄yġ wó kā-sīl' ká dhý bhā, k̄y yīdhāngōn bhā ȳ dhūn-sīl' p̄y dhý dō. Wó dhō dhè gā' k̄y yā wò. Ȳ dhūn-sīl' gb̄y gú tā-sū ká dhè zō dhý, kēe à zīisū-dhè-dhūn wó gūn' bhā, y' yā wé y' kā dhè dhā dhý, y' pēn ȳ gō' dhí

bhā k̄y' bhāa dh̄y' zú. Dhè ý Wλnh̄ yà' γ̄, γ' gblũd̄l̄gb̄ dh̄ē-kr̄p̄ ý' p̄y' : « Πά ί dùa-sīl' ḡđ áa bh̄w̄n ý dh̄ūn-sīl' yā ēe ? » Ýý' p̄y' : « Ýý bhā ! » Ýý Wλnh̄ yà' p̄y' : « Æ bhā yà bō dh̄aan bhā. » Ýídh̄anḡōn dē p̄y' dhè ý'-dh̄ūn γ̄, k̄ēe yà bhán' tà, yà' p̄íx ý'-dh̄ūn kpl̄íkpl̄íú bhō k̄y' ý'-dh̄ūn bh̄l̄nh̄. Yà lòo' gú b̄ēh̄ ká'-dh̄ūn k̄ēh̄.

Ýý Wλnh̄ yà' p̄y' gblũd̄l̄gb̄ dh̄ē : « Kwà z̄l̄ō ȳēdh̄y' kwá dhó kwā tàa ká, k̄y' kwá k̄l dhè bhén dh̄y' ý dùa-sīl' p̄l' ḡđ. Ýý wó yà dhó-sũ bhā wō tàa ká. Ýídh̄án bhā' z̄l̄l' yà kpā'-dh̄ūn tà. Æ bhā b̄ēh̄ ý dh̄ūn-sīl' ká bhā yíi ỹ t̄ȳh̄ w̄ēe bhá k̄l s̄íadh̄ē w̄ōn gú. Dhāa ý Wλnh̄ yà wō s̄ēdh̄y' bhā, ýídh̄án bhā' kán-sũ z̄w̄ dō ý' bhō à bh̄ēdh̄y' bhā, γ̄ dhò ý' dh̄íx tā' wēh̄ p̄íx dō. S̄ándh̄in γ̄ kán ỹ tà, k̄y' gbl̄l̄n gbàn yà d̄ūh̄ d̄ō s̄íaa. Æ s̄ē yíi k̄l dh̄ē zú k̄y' γ̄ p̄l' bhá k̄l. Ýý Wλnh̄ ý dhō bh̄w̄n, ýý' tà kr̄æ d̄ō.

Wó dhō ýídh̄anḡōn bhā' gbl̄l̄n gú-p̄ē, gblũd̄l̄gb̄ bhā' bhā bh̄ēn p̄ēp̄ē ý' bh̄y' ōo, à bhā t̄ūx p̄ēp̄ē ý' bh̄y' ōo, à gbàn' yāan, wà' gbl̄l̄n gú. Ýý'-dh̄ūn gbàn bhō bh̄w̄n dō-dó, γ' d̄ō gblũd̄l̄gb̄ ḡđ, ýý' p̄y' kà dhó. Ýý k̄l wón dh̄ē bhā' dh̄íx-yà k̄ō ká.

Πά ý k̄l wó' p̄y' dh̄l̄n dh̄íx-yà k̄ō yāa yāa s̄l' bhā ý' bhā.

Bh̄ēn γ̄ t̄ō ýíȳ bhā gblũ bhā

Dh̄anḡl̄ōōn-dh̄l̄n dō dh̄l̄n gūn, γ' dh̄ōnb̄l̄ zà-d̄ō. Ýý' γ̄ k̄l dh̄ēkr̄ōēȳi b̄ȳx w̄ē ká, yī dō ká, ýý' p̄y' ỹ t̄ōēh̄d̄l' dō dh̄ē ȳ dhó ỹ d̄ō' ỹ bhā dh̄ōnb̄l̄ bhā' dh̄ē gú, k̄y' wó' d̄l'-dh̄ūn t̄uaabhō. Ýý wó wl̄uω wó dhō.

Dhó wó' wō, wó lòo bh̄w̄n bhā k̄y' dh̄ōnb̄l̄ bhā' d̄l' yà s̄ō z̄l, γ̄ōn ý s̄ō yà k̄l, à s̄íbh̄án yāa dh̄y'. Æ gbl̄ú wó' bhō, à wō ý' dh̄án yà' wō p̄ēh̄ tà bhā, à γ̄ōn' z̄ūn-sīl' w̄ē v̄ēh̄ ! v̄ēh̄ ! v̄ēh̄dh̄y', dh̄ōnb̄l̄ bhā bh̄l̄aanb̄l̄ ý dh̄ūn bhā p̄y', z̄l̄l' d̄ō k̄ō ý' ḡđ, à s̄íbh̄án yāa dh̄y'. S̄ō bhā' γ̄ ý' wō k̄y' γ̄ōn v̄in' d̄ō-sīl' p̄ēh̄ dh̄íx dh̄y' bhā yà à z̄ō sú dh̄íx-zīx ká. Ýý' dh̄án yà'-dh̄ūn t̄ō bhā, γ' dhō yí bhāa wāā ỹ dhú dh̄y' ; dhè ý'-dh̄ūn γ̄, k̄y'-dh̄ūn ḡđ dh̄íx yà dh̄ēh̄ yí bhāa z̄ian tà, s̄ō dh̄l̄n' wō ỹ dh̄án ḡđ k̄ōdh̄y' bh̄w̄n. Ýý' p̄y' ý s̄ō bhā' tàa kw̄i p̄ēn-dh̄l̄n bhá sú' bhā k̄y' ý' bh̄y'.

Æ sú' ý dhō' wō' bhā dh̄in bhā, wāān, à kw̄i kp̄īdh̄ē gbàn yà bhō' bhā, yà t̄ō' kw̄ēe.

Ýý' s̄ū ý dhō' ká ỹ γ̄l̄ dh̄íx, γ' bh̄y'. K̄ēe yà ỹ z̄ō tá, k̄y' dh̄án γ̄ dh̄ūn k̄y' γ̄ dh̄ē bhā' γ̄, à ýíȳ bhā γ̄ à k̄l s̄ū bhā, γ' ỹ wō kr̄p̄ à t̄æædō ý dh̄ūn' d̄ō tá gú bhā' bhā ý' p̄y' : « Ḡōōn, ñ dh̄án yà gó yí bhāa k̄y' γ̄ dh̄ūn,

ī kō dō ī gōœ gbō ká k̄́ ú' p̄́, bhán gā. » T̄́ŋ ŷ' p̄́-sīl ká ŷ tǎædō dhē dh̄́ bhā, k̄́ yà dhō kp̄́ŋt̄́a ŷ γλ dh̄́x bhūn, yà wáadhūn yà sō bhōcn ŷ tà. À dhán-dhùn gō yí bhāa-sū òo, k̄́' tǎædō bhā yà lòo' gú gbō ká. ŷ tǎædō ŷ wēŋ wó dhūn bhā yà gā. Wón bhā γ̄ k̄́ bhēn gbàn kón wñn ká, γ̄ wó' gbō-dhùn bō, γ̄ wó' gú z̄́x-dhùn wō, γ̄ wō-sīl ŷ yáan sō wl̄́x bhūn, γ̄ tō dh̄́ γ̄' wēbhō t̄́ŋ γ̄' lòo, γ̄ wó dhō wó yē-dhùn gbàn p̄́n, γ̄ wó' sū t̄́ gb̄́ŋ gbàn p̄́-k̄́, γ̄ wó dhō wó sō bō' bhā, γ̄ wō-sīl bhūn, yáa wé. Ȳ wó' sū wó dhō' ká wó' wō gb̄́ŋ bhā' tà, γ̄ wó' sū wó dhō' ká gbl̄́ dh̄́x, γ̄ wó dhō wó lòo bhūn.

Dhè ŷ wōo' dà sēdh̄́, γ̄' tǎædō bhā ŷ dh̄́ll dà' gú p̄́p̄́dh̄́, γ̄' p̄́ : « Sándhìn ká ñ tǎædō yā' wē-bhō, γ̄' ñ p̄́x dhè á ñ wō kp̄́' bhā. » Ȳ wó' p̄́ yà dh̄́. Ȳ' p̄́ ŷ tǎædō bhā' dhè : « Gōñ, wō í' wō yā, gā dēdē dh̄́n bh̄́i' wō z̄́c yā wā ! Ȳ'ŋ γ̄' bhēn tò gbl̄́ bhā wā ! Ȳ'ŋ γ̄' bhēn tò gbl̄́ bhā wā ! À p̄́ ŷ' wō dh̄́ bhā, k̄́ dh̄́ k̄́ à tǎædō bhā γ̄' wé z̄́ wō ȳ'ŋ wñn bhā' bhā k̄́ γ̄' dhā ; k̄́e γ̄' ȳ'í' dàa k̄́' gō tōŋtōŋdh̄́, γ̄' tō' ká dh̄́, γ̄ wó gōñ bhā' sū yáandhè ká wó' dā gbl̄́ gú wó sé kp̄́' tà.

P̄́ ŷ k̄́ wó' p̄́ wē ȳ'ŋ wñn bhā-sū, ŷ ȳ'ŋ γ̄' dō ī bhā, à f̄́ll γ̄' dh̄́ bhēn gō tò bhā-sū bhā bhā, γ̄' bhā. Ȳ'ŋ γ̄' bhēn tò gbl̄́ bhā.

Zlòogōn zū́l yáa dh̄́

Zlòogōn dh̄́n gūn, γ̄' bhā k̄́ȳ́dhè γ̄' gūn, γ̄' bhā dhēbō γ̄' gú sū, γ̄' dhō ŷ kp̄́ dh̄́n ȳ́is̄x ká. Ȳ' dō ká, wó dhō gó' bh̄́láa k̄́ à-dhùn bhā pēŋ yà dh̄́u. Dh̄́ bhā k̄́ à dh̄́n-dhùn bhā wā bhōcn bō γ̄' dh̄́x-sū bhā.

Dhè ŷ Zlòogōn γ̄' lòo, k̄́ à bhā dhēbō γ̄' pēŋ wñn wō kp̄́-sīl, γ̄' p̄́' dhè : « Éé, à tó dh̄́, pēŋ wñn yáa wón gbēè ká. Dh̄́ bhā k̄́ Gwēe bhā k̄́ȳ́dhè yáa'-dhùn bhā ká gbl̄́en, γ̄' Zlòogōn yà' p̄́ ŷ bhāŋ-dhùn bhā bhēn dédē-sū dhè ŷ' p̄́ : « Dhó ñ t̄́œŋd̄́l Gwēe pl̄́x k̄́ í dhūn kwā dhè pēŋ ká. » T̄́ŋ ŷ k̄́-sīl' ká dh̄́ bhā k̄́ Gwēe bhā dhēbō yà bó bhō p̄́, k̄́'-dhùn bh̄́p̄́l yáa dh̄́. Ȳ' Zlòo dh̄́n bhā ŷ dhō, γ̄' dhō ŷ lòo Gwēe pl̄́x. Ȳ' tò pēŋ bhōñ-dhè gú, γ̄' Gwēe yà' γ̄' ; γ̄' dh̄́é-kp̄́ ŷ' p̄́ : « Ȳ' ñ t̄́œŋd̄́l gb̄́, kwá' bhān bhūn ? » Ȳ' p̄́' dhè : « Áa, ȳ' bhā pēŋ dh̄́n yà dh̄́u, γ̄' ñ d̄́l yà' p̄́ ñ dhè á dhūn pēŋ bhōñ-dhè gú γ̄' wā. »

Ȳ' Gwēe yà' p̄́' dhè : « Ȳ' t̄́ŋ sūu kwá dō' ká yā, γ̄' wó bh̄́i' sūu yā ī bō pēŋ sú-dhè gú ñ pl̄́x èe ? K̄́e yáa wón bhá ká. » Ȳ' kūn ŷ' bh̄́. Dhè

Ý' yī yà gwλλ ý Zlòo dhán dhé ý dhō bhā yáa dhūn-sīl, ý' bhēn plè-dhāan bō. Dhè ý dhō ý lòo bhūn, ý' Gwēe yà' kūn zú ý' bhý.

Dhè ý tǔŋ dhánbhá yà zīx, ý bhēn dhé bhā zú yáa dhūn-sīl, ý' zìx ý bhēn dō bhá bō. Bhēn dhé bhā zú ý' dhō ý tō bhūn. Ý' dhō' ká dhý, ý' Zlòo dhán ýiisīx bhā' gbàn gō ý' dhō ý tō pēŋ wōn dō bhā' gú. À bhēn dhé yà dhó dō ý' Gwēe yà' kūn ý' bhý.

Dhè ý dhán ýiisīx bhā' gbāan yān, ý' Zlòogōn ý' ý bhà dhēbō bō, ý' pý' dhè : « Dhán-dhūn bhā'-dhūn dhóyì yà gwλλ gbēē, dhó kǔ bhīi dēdē í lòo bhūn, kǔ kō ý' ká kwá' dō. Ý' bhà dhēbō ý' dhō, ý' Gwēe yà' kūn ý' zā.

Dhè ý tǔŋ dhánbhā yà zīx, kǔ Zlòodhēe bhā yáa dhūn-sīl, ý' gōn yà' pý yǔx dēdē ý' dhō kǔ ý' wō bhūn. Dhè ý dhō ý lòo bhūn, ý' Gwēe yà' kūn ý' zā.

Ý' ý' Zlòogōn bhā' kàn, ý' wū dhūn ý' bhà dhēbō dhè kǔ yà' kpā. Ý' Gwēe bhà dhēbō ý' wū bhā' sū ý' kpā, ý' pā sū ý' dhō' ká ý' bhà gōn dhè.

Dhè ý' Gwēegōn bhā ý' wū pā bhā' sū, ý' bhō kó tà, ý' bhō kó tà, ý' zūlgā ý', ý' ý' bhà dhēbō dhéé-kpō ý' pý : « Ý' wū yā' zūlgā ý' bhén ? » Ý' bhà dhēbō yà ý' bō' gō ý' pý : « Zlòogōn bhā' zūlgā yáa gūn dhán' wō bhūn zò wà ! Dhý bhā kǔ yà à zūlgā gbīen-kpó. Ý' Gwēegōn yà' pý : « Ý' wū bhá' kǔ ý' zūlgā yáa kǔ èe ?

Ý' bhà dhēbō yà ý' bō' gō ý' pý : « Bhīn wū kpææ zā pý, kēe à dō dhé kǔ yā' zūlgā yáa bhūn. Yáa dhý dhún kǔ à bhāŋ-dhūn ýiisīx wíi dhó dhūn wó tō ý', ý' bhà dhēbō ý' dhūn ý' tō ý', ý' ý'x dēdē ý' dhūn ý' wō tà. » Ý' pý : « Wón ý' kǔ ý' á' pý Zlòogōn bhā' zūl yáa dhý bhā, ý' bhā.

Gōgbāŋdā wāà gēnséendhánlā à-dhūn bhà tóeœŋdā-dhè

Bhēn plè dhán wó gūn tóeœŋdā-dhūn ká. Bhēn dō gō kǔ kpīi kō, à zōn ká yáa dhý. Bhén dō dhé ý' tō pý à gēn kǔ séendhán kō, à zōn ká yáa dhý ; kēe ý' bhēn plè bhā'-dhūn dhō ý' kó kǔ dhēe, ý' síbhán yíi kǔ. Ý' dō ká, kǔ ý'x yà dà, ý' bhēn plè bhā wó' pý wó dhó wō bhýpā bhōōn-dhè gú.

Ý' wó wíwú pýdhý. Dhè wó dà zīāan sǔ ká, ý' wó kpān dhándhīlŋ-dhán dō bhà. Dhè ý' wà zīx' tà, ý'-dhūn gā, ý' ý' bēn kpīen bhō'-dhūn ká, ý' pý : « À bhēnbhēēdhè sūu kǔ wó yā wō dhō dhē sòo wó' sū wē

èe ? Kέε γύ bhēn plè bhā wíi' dāa kāl, γύ wó' kāl dhè pāl wíi' bhān zīan dhlan' wō' dhý.

Yý wó γòcn bháwō wō dhíx, γύ wó dhō wó lòo bhláadhè dō bhá gú, ký bhláà bhā' dābhēn yà bhlūngā wēnŋ gwłsáà dhíx ký yà bō-sīl. Dhè ý tóœŋdā-dhūn plè bhā'-dhūn yx, γý ý bhà kāl wáadhūn, γý yà à-dhūn gā-sūm bhā.

Dhè ý'-dhūn gā pīnŋdhý, γý' pý : « À tò dhý-sūm wéε fīll dhý dhán sūu dhé ký yā' kρó-sūm bhā dhé ! Bhłn dhłn sūu dhłn dhìn ? » Yý'-dhūn tó yý dā' gú, kέε γý wíi' γòc bō à-dhūn dhō bhā kó kāl-sūm wōn gú, γý wó zīx bhūn wó dhō. Wō dhó-sīl wó bhýpł bhōcn-dhè gú dhāan bhā. Dhè ý wà γòcn bháwō wō dhíx, γý wó kρān dhōcbhīn dō bhā ký dhōckwèe yà' tà, ký yý dhó-sīl dhōc gú.

Dhè ý'-dhūn yx, γý x wł yà búw bhā, γý' pý : « Éké ñ dhēé-dhūn, bhłn pł klōc dhłn dō ñ bhā dhìn ? Pāl á kρān' bhā yx bhēnbhēè bhūn èe, íin bhēn zīi bhūn èe ? » Yý bhēn plè bhā'-dhūn tó yý dā gú, kέε γý wíi wé, γý wó dhō wō dhíx.

Dhè wó γòcn bháwō bhūn, γý wó kρān kwēdhłngōn dō bhā, γý gōndā bhā ý dōcndhūn ý' pý : « Ñ dhú=dhūn plè ý kwłíŋ dhý bhēn dō tàa, ý bhēn dō gēn dhý lòo-sūm ká yā, bhān'-dhūn yà' gō bhēn-dhūn yx. Bhēn ký wó yā wō dhō dhē slōc bhén, ký yíi kāl ñ dhú-dhūn ký wó bhā wō zł à-dhūn ká ? » Yý tóœŋdā-dhūn plè bhā'-dhūn tó dhý dā' gú, kέε γý wíi wé, γý wó wōd dhó wō wō dhíx.

Yý wó dhō wó lòo búwgā dō bhá bhā' gú. Pāl ký wó' dhè bhýpł, à gbàn sūu dō-dó yý búw bhā' gú, dīñ bhā tŋŋ zīisūm bhā' gú. Dhè wó dhō wó lòo bhūn, ý wó bhýpł bhā' gbàn yx dhè kō bhā' dhý, à bhá yíi gōgbāŋdā zō kún, sýdhū dō bhá ý gūn bhūn bhā' dīn dhī kō yáa' kwēè wōn ká. À gā ý wēnŋ bhā, γý gōgbāŋdā yà dō dīn gā. Dhēenkéen, γý' dīn yý tō' tōo. Yý' lòo gēn séendhán bhā ý' pý : « Á, gōcn, yý dhý tææn ká dhè dhé ký kwá lòo' gú yā, bhýpł zł sūu dhé ký yáa yx yáa dhý, kέε sýdhū ký yā, fōn kx á' bō kx bhán' kāl pāl óo pāl ý á' bhý kx á' zīx' tà. » Dhý bhā bhō yx wō-sūm ká sýdhū bhā' włyx bhūn.

Yý gēnséendhándā yà' pý gōgbāŋdā dhè : « Áa, ñ tóœŋdā, yà kāl bhýpł zł ká dīñ bhā tŋŋ yā' gú, kx' bhá dhłn kwá' slōc yā, bhíin wé' bhā kx í sýdhū bhā' kún, bhýpł yā', dhé ý dhī kwā dhè, kwāà' bhý kx kwá'

bhá sú kwá dhó' ká plýř, kée bhíin wé' bhà kř í sřdhù bhā' kún, à gèn bhùn dhè wón bhà bhēn γř-sù gú yáa gblēen. »

Yý gǝgbàᅇdā yà yǝ bō' gǝ ý' př : « Ký kōð tǝœᅇᅇdā-dhè dhō kán kř yř dhò kán wón dō yā dhłn' tǝ, kée sř kř yā bhíin' př á' břř tó' gǝ gú. »

Yý gēnséendhándā yǝ' yǝ bō' gǝ ý' př : « Áa, dhīaᅇ á' zā yā bhíin tǝœᅇᅇdā-dhè kán dhīaᅇ zā, bhá' př gbōngbōᅇdhř dhè bhī zā ī dhò sř bhā' bō, dhó' bhà. »

Yý gǝgbàᅇdā yř bhó sū, yř yà sřdhù bhā' kún-sù bhà, dhè ý yà à kún yà dhó yà lōo, yř tò ř kǝ dà dūaᅇ gú-dhè gú kř ý sř břř kán, yř bhǝ yř kán. Dhè ý kǝ př dhè à gǝ dhłn křī bhā, à př-sù ká, à gǝ dhłn bō síāa, yř dhūn ý gbàn ř gǝ tǝ, yř' gǝ yř wū tlāntlāndhř. À dhè ý gēnséendhándā yǝ' yř, ý' př ý zīř bēᅇ ká kř ý dhō bhēn dhè-dhè gú, yř' gēn yř dà dhú yūn gú, yř yè, à gǝ ý bhàn síāa, yř wū, yř tò bhūn př ý gā.

Yý kǝ à-dhùn bhà tǝœᅇᅇdā-dhè kán kǝ ká. Bhēn yà kǝ tǝœᅇᅇdā-dhè gú, bhēn yīi tǝ dǝ bhēn kó-dhùn bhà dhīoowò bhà, à dhīř-yà kǝ yáa kǝ sǝ.

Pá ý bhò yà dǝ dhè óo dhè ř' gú ý ř wēᅇ vīn bhā' à gēn bhùn bhłn ká ?

Yī bhá ká, yř Bhò dhř, Gwēe wāà Lāabhřlāa dhř, wó gūn tǝœᅇᅇdā-dhè gú. Yý wó dhō wōð přdhè yà.

Dhè wó bō př bhā' yà-sù ká, yř wó Lāabhřlāa yà přdā ká. Bhén wó př bhā' gú é pēepédhř à gbàn gūn wū kún wū dhłn' ká. Gbān-dhùn ōo, Slúkú-dhùn ōo, Křð-dhùn ōo, kée yř'-dhùn bhà dhīł yř gūn dō. Bhò yřř dō dhłn yáa wū kún wū ká, à-dhùn křř gú. Wà pá ý bhòcn kwè dō bhà, wà' kǝ př bhā' gú. Bhò zǝ, yř bhēn-dhùn bhà dhłn' bhř, yř zǝ bhà dhēbǝ yáa pǝ křā yī bhá ká kř yř ř tǝæbǝ-dhùn dhè' ká.

Wón bhā yř wū-dhùn bhā' gbàn gú-kūn, yř wó dhō' dà-dhè gú Lāabhřlāa dhè, wó' př : « Přdā, wón bhá ý př yā' gú yā ī' sún bhō-sù ká wé èe ? » Yý' př : « Dhè bhłn wǝn dhř ? » Yý wó' př : « Př yā' gú kwá' wō yā, Bhò zǝ dhè dhłn kwá' wō bhřřł ká yī gbàn pēpē ká, yř zǝ yīi bhēn bhá dhè ř kūu dhīř dō, āǝ dhìn fūudā-dhùn gbàn wà kwā dhè bhřřł ká, kée yř zǝ yīi' blēsū kǝ dō, ī' dhè-yř wé èe ? Yý Lāabhřlāa yà yǝ bō ý' př : « Wón ká wé-sīł' ká bhā bhāᅇ dè př, bhán' sún-bhō, kée

bhān z̄l tó á' wō p̄yḏl̄ ká bhā dh̄ln' w̄ɔn gú ȳ bhāan wé, k̄y yá dhó k̄l' dhè bhān dh̄ln á yà-sù ká bhēn bhá s̄an ká.

Ȳ Gwēe yà' p̄y : « P̄yḏl̄, p̄l̄kún̄p̄l̄ yáa wēé bhō kó-dh̄un bhà, Bhò yà kwā t̄à-bh̄ȳ gbéè, à lòo Bhò bhà, à p̄y' dhè ý sū dèe bhà ý zūn dh̄ɔ̄ yī ý dhūn-s̄l̄a yá' bhà, yīi dhūn p̄l̄ bhá ká ī k̄u dh̄íy, k̄y p̄l̄ p̄p̄é ý bhò à bh̄y-sù ká, ȳ dhò pè à gbàn ká. Yīi k̄l dh̄y, à z̄l dh̄ln yí dhō' bhō'. » Ȳ bhēn gbàn wò ȳ tō' bhà dō.

Ȳ Lāabh̄ȳl̄āa ȳ Bhò dhè, ȳ' lòo' bhà. Ȳ Bhò yà ȳɔ̄ bō ý' p̄y : « Èe, n̄ d̄l gbl̄w̄d̄l, wón ý n̄ k̄l̄ȳɔ̄-dh̄un wà' p̄y bhā t̄ǣæn bh̄un, wà' p̄y dh̄ȳ bhán' bhān, ā dhò à sl̄l̄ bh̄ɔ̄n'. » Ȳ Bhò ȳ dhō kw̄ǣǣndh̄y, dhè ý lòo bh̄un, ȳ ȳ bhā k̄ɔ̄bh̄en gbàn dhè, ȳ wò wó' p̄y' dhè bhā' lòo à-dh̄un bhà. Ȳ' p̄y : « ý dhè gbl̄w̄ dh̄y k̄y yà kwā kún dh̄ln' wō bhā, k̄ée wón ý bhēnbh̄èdhè ḡɔ̄ gbéè k̄y ȳ Zl̄an z̄l ḡɔ̄ z̄ɔ̄-sù. »

Ȳ Bhò ȳ wl̄w̄u ȳ dhō bú, wū z̄l-dhè gú. K̄ée Gwēe-dh̄un wā̄ Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄un, w̄ukún̄w̄u p̄p̄é gbàn sòo dh̄ln dh̄y ȳ wó p̄l̄ k̄un' ká, k̄ée Bhò bhà bhén ? Ȳ Bhò ȳ dhō ȳ dh̄ek̄p̄òēȳi ȳagā k̄l bú. Ȳ k̄p̄an wū bhà, k̄ée à z̄l̄k̄á̄p̄l̄ yáa' ḡɔ̄. Dhè ý dh̄ɔ̄ yī wó' yà' ḡɔ̄ yà tó dhè dh̄íá dh̄y, k̄y yà à wón d̄ɔ̄ t̄on dhè p̄l̄ wó' dhè gā yà k̄p̄an ȳ bhà dh̄aan bhā, ȳ ȳ k̄ɔ̄ d̄ɔ̄ ȳ ḡɔ̄ bhà ȳ dà gb̄o gú, bú ḡɔ̄ t̄à bh̄un.

Ȳ gb̄o bhā dh̄ln' bō dhèe, ȳ' ȳán gbàn k̄l dhè ȳɔ̄n dh̄y, ȳ tō gb̄o bhā' bō-dhè gú, ȳ Zl̄aan ȳ gb̄ébhō' dhè, ȳ k̄an dh̄ándhē-dh̄ln bhá bhā' gú dh̄ú ḡō gú dhè bhá gú. Ȳ dh̄ándhē-dh̄ln bhā ý' dh̄é̄-k̄p̄ɔ̄ ý' p̄y : « Ȳ kwá' bhān bh̄un ȳ ī wò dh̄íy gb̄aan bh̄l̄n̄y gb̄o t̄à yā ? » Ȳ' ȳɔ̄ bō' ḡɔ̄ ý' p̄y : « P̄y dh̄ln yí' yà wà, n̄ dh̄án, p̄y bhā bhēn p̄p̄é yí' gú, bhēn gbàn yī wū dh̄ln' bh̄y. Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄un ōo, Gwēe-dh̄un ōo, Gbl̄w̄n̄-dh̄un ōo, Bh̄l̄u-dh̄un ōo, Gb̄an-dh̄un ōo, Sl̄úku-dh̄un wā̄ f̄uud̄l̄-dh̄un gbàn dh̄ln yí p̄y bhā' gú. Bhēn p̄p̄é bhā' gbàn wà wū z̄l wà dh̄un' ká yá bh̄y, bh̄an̄y dō dh̄ln bhán tó.

À dh̄ek̄p̄òēȳi ȳagā-dh̄aan dhèn, ȳ bhén wó bhā' gbàn p̄p̄é wó lòo kó t̄à, ȳ wó n̄ dhè bh̄un, ȳ wó' lòo n̄ bhà wó' p̄y n̄ dà à-dh̄un bhà p̄l̄ bh̄y-sù bhà yī yà gw̄l̄l, dhè ý dh̄y, á dh̄un n̄ bhà ká k̄y wó' bh̄y p̄y, yáa dh̄y wōo n̄ z̄l. Dh̄ɔ̄ wó' yà n̄ z̄l yī ká k̄y bh̄iin dh̄un p̄l̄ bhá ká k̄y wó n̄ z̄l dh̄ln dh̄íá. Wón á' gb̄o bō ȳ n̄ ȳán gbàn ȳ bhān kó gú à t̄à bhā ȳ bhā. »

Yý dhándhē-dhán bhā ý' dāa-k̀l̀' g̀đ' ý' p̄ý : « Bhò, wón ý bhūn, ý' bhā èe ? » Yý' p̄ý : « Ìn ! » Yý' p̄ý : « Ì tó dhý, yáa wón bhá ká. » Gbànp̄én-dhán bhā ỳ g̀ùn dhándhē-dhán bhā' g̀đ' bhā ý' sū, ý' ý' k̀đ' dā' gú, ý' p̄l' bhìù-dhán bhá bhā' sū bhūn, p̄l' bhā, zía dhàn gūn' gú. Ý' zía bhā' bhá sū, ý' k̀l' Bhò wēŋ bhā b̄n bhīl̄gā ká. Yý' p̄ý' dhē : Ì zū b̄ yán̄ wò zian ká, kii ī wēŋ vīn. Ý' Bhò ỳ ý' zū b̄ yán̄ wò zian ká, ý' ý' wēŋ vīn. Ý' dhú p̄p̄é ý' gūn p̄ææn bhā' p̄íy, ý' gbàn ỳ wēŋ. Gwēgā bhá à-dhùn ý' Bhò yà' bhò sēe ý' wēŋ ká bhā ỳ, à wón dhàn dhō ī kón'.

Yý dhándhē-dhán bhā ý' ý' wò kp̄ Bhò bhā ý' p̄ý : « Dhó, ī bhā dhúdhē dhàn bhā, p̄l' óo p̄l' ý' ká, bhá ī wēŋ b̄' t̄ kii vīn, gā dhàn ỳy' wō. Kēe à tían ý' dhý dhàn bāa ḡđ' ká. Bhá dhó ī dhí zūn' bhā tōŋtōŋdhý. » Ý' Bhò yà' p̄ý : « Dhán bhá' p̄y dhý, bhán' bhān. » Yý' dhūēen bhō p̄ēp̄ēdhý, ý' zìy ý' dhō. Bhò yà k̄l' ḡđn ká. Ý' tá sū dēdē ý' kp̄àn Zlòoḡn dō ý' s̄y gbàan w̄' t̄a bhā' bhā. Ý' ý' zū b̄' t̄a, ý' ý' wēŋ vīn, ý' dhō dhē ḡa' k̄y Zlòoḡn bhā yà kán' dhíy yà bháàndhūn, yà gā, dhú-dhùn wó' zūzū à gbàn wēŋ.

Yý Zlòo gèe bhā' sū, ý' wò ý' gbææn ý' dhō' ká p̄ydhý. Lāabhýlāa-dhùn ōo, Gbān-dhùn ōo, Gwēe-dhūn ōo, wū p̄p̄é bhā wó Bhò ỳ k̄y yà wò Zlòo gèe ká ý' gbāandhý, súy dhàn dā-dhùn gú. Ý' Bhò ỳ dhō wū bhā' ká ý' k̄an, ý' bhā dhēb̄' yà' kp̄a. Ý' p̄l' sū ý' dhō' ká Lāabhýlāa k̄u dhíy. Dhē ý' Lāabhýlāa yà dhìo k̄l, ý' wū p̄p̄é gbàn wà dhūn wà lòo bhūn, ý' wà wō bō p̄l' bhā' bhý-sū ká, ý' Lāabhýlāa ỳ Bhò dhēé-kp̄ ý' p̄ý : « P̄l' yā kwá kwā bō' bhý-sū z̄l' ká, kēe ī wū yā' z̄l' k̄ k̄ dhē ? »

Yý Bhò yà ȳđ' b̄ ý' p̄ý : « Kā d̄ k̄ k̄ á' z̄l' ká á' bhá dhánbhá k̄l' k̄ yāan ỳ. » Ý' g̀ỳgā kp̄l' dō ý' gūn d̄-sīl' à-dhùn bhā p̄y bhā' t̄a dhìn bhā, ý' ý' zū b̄' t̄a, ý' ý' wēŋ vīn. G̀ỳgā bhā, wó dhō kán' wō t̄a, k̄y yà bhò sēe ỳ dhó-sīl' wé yàandhý, kēe k̄y tēe bhá yii z̄y, ý' dhō ý' p̄ý.

Yý Bhò yà' p̄ý : « K̄l' á' k̄l' ká ý' á Zlòo bhā' z̄l' ý' bhā. » Wū-dhùn bhā' bhá bhā bhá wii wé bhūn, kēe bhēn dhé yà dhó kócdhý, yà ý' kwēe sú, ỳ z̄y dhàn' bhō. Ý' wó' p̄ý : « Kwá tó p̄ydhē yā' gú, Bhò dhò bhēn gbàn kwā z̄l' ý' wēŋ ká. » Wò dhò dhý flēflēfēdhý ý'-dhùn gbàn wò dhō gbēŋ, āádhìn Lāabhýlāa-dhùn gbàn. Sándhìn dhē ỳ kp̄œœ, k̄y p̄y bhā yà wú, k̄y wū bhā'dhùn gbàn wà p̄en, k̄y Bhò wāà bhā kócbhēn dhàn

wà tó. Wū-dhùn bhā' dhé yà dhó, yà kpàn wū dhé ý' bhà, ý' Bhò bhà gúgbéè-dhè gèn dō' dhè.

Wón bhā dhàn Bhò ý' tō' ká dhý flúudhý, ýí dō ká, ký Bhò yà dhó búú, ý' dhō ý' kàn bhēnbhēè-dhùn bhà pýdhè gú, dhè ý' wò bhà sáandhíy bhā ký dhēbò-dhán dō bhá bhā yà gó tòò zñ-dhè gú yà dhó' bì ká kóodhý, kée ký à gōó zà ý' tùn yà-sù ká dhàà gú wíý dhíy bhūn. Týŋ ý' kā-sīl' ká dhý bhā, ký yánŋ gō yà tñ tñ tñ, Bhò yà glòò búú, ýí pā bhá ý', dīñ yà à kún, kò ý' ý' kā ká ký ý' ý' yēekā ý' lòò ý' dè plýx à kō yáa dhý. Dhó dhàn' wō ý' ý' dhí gblùò bāa gōó bhā' bhà, ý' zūn' bhý-sù bhà. Sándhìn à zò ý' dà dhè wò kā' pý à dhè dhè à bhà gúgbéè-dhè bhā' kían bhùn bāa gōó ká, ký yà à bhý pīŋŋpīŋŋdhý.

Ý' gō bhūn, Bhò yà ý' zū bō zīan ý' ká, ký ý' ý' wēŋ vīn, pā bháa kā zú. Ý' kā Bhò bhà gúgbéè-dhè dhíy-tó-dhè ká. Pā ý' wēŋ vīn-sù tō Bhò bhà ý' yà dō dhè ý' gú, ý' ý' wēŋ vīn bhā ý' bhā. Ý' kā' gú dhè à bhà gúgbéèdhè bhā ý' dhò ý' yēekā' ý' dhūn. Pā ý' Bhò tō pý pýdhý ý' ýí dhó búú zú bhā ý' bhā. Dhè ý' dhèkpòœyì bhá yà zīx ký Bhò yáa dhūn-sīl, ý' bhà dhēbò wāà bhāŋ-dhùn wó zūn' bhōñ-sù bhà wó dhō wò kpàn' bhà pýdhý, wíý dhíy ký ý' bāa gōó bhý-sīl.

Dhē bhāan-kā kō yāa ý' bhēn dà wón gú

Dhánglōón dō bhá dhàn gūn, ý' gūn sáabhèn dèdè ká, yà lòò pý óo pý ý' gú, à tīŋ dhàn dà ; ý' dhándhīlŋ-dhùn wò kó zā-dhùn wō à tà. Bhén ká dō bhā, sáabhèn dèdè bhā yáa dhē sú pìx. Ý' tò wón bhā dhàn' ká, ý' dhē sú týŋ ý' zìý' tà. À bhà yā gbéè ý' gūn' dō-sīl pý dhàn gūn búú ká yà ká. Dhè ý' yà kēgbœœ-dhè bhá kā' gú dèdèwō, ý' dhán-dhùn wó bhō' yāan à bhēn bhá-dhùn wà dhē sú, wà dhó wà dhán kpó, ýí dō ká ý' dhándhīlŋ-dhàn dō ý' gō sé tàabhàn dhè gblēen dèdè gú, ý' dhūn à tó bhà, ý' wēŋ à-dhùn dhò ý' kó kā, ý' sū dhē ká.

Dhī kō ý' dhándhīlŋ-dhàn bhā' gō à síbhán yáa dhý. À kā dhý-sù bhā' gú, wà gbéetā zīan zā' ká, ý' ý' dhàn' wō' bhà, āā dhìn à zláà-bō-dhùn zīan. Dhēbò-dhán bhā ý' zūá dhý yà gbœœn-sù bhà ý' bhà dhēbò bhā' pìx. Ý' pý ý' dà ý' bhā dhēbò bhā' ká búú. Ý' wó dhō wó yà búú gœœ tà dhè bhá gú, wáa pý bhá sōó, íin wáa bhíáà bhá sōó. Dhè bhā dhàn wó gūn' gú, ý' wó týŋ dhánbhá kā bhūn. À-dhùn zò yáa' pìx dhè tló kpī ý' ý' à-dhùn bhà kó tàabhàn bhā Pēñýdhè dhàn' gú.

Gōḍḍn bhā yà dhó bú, y' bhà dhēbḍ yà kwéē tā ỹ zū. Y' wón gbàn p'épé kà kócdhỹ. À bhà gōn yà gó bú yà dhūn, y' tán dō bhá dhàn' bhō y' bhà dhēbḍ yà kwéē p'ó' gḍ. Y' wó kà' ká dhỹ kpææwō. Yāá, kà wō' wō-sīl bhā, Pēñđdhēgōn ỹ tló gú à-dhūn bhà kó s'wō bhūn bhā, y' tán bhā' dlāàn-sīl. Dhè ỹ' dō kpákpádhỹ, yī dō ká y' dhūn ỹ dè gú-dān-dhè gú.

Gōḍḍn ỹ wāà bhà dhēbḍ wó dhūn yà bú bhā' gú bhā' wò dhī kḍ. À bhà dhēbḍ bhā wà' dhè : Yōḥ dhú Dhúu Tī. Yà gó bú yà dhūn, y' tán bhō ỹ' p'ỹ : Yōḥ dhú Dhúu Tī, Yōḥ bhán dhūn, Yōḥ gōn yà dhūn, Yōḥ bhỹ kwéē p'ó n' gḍ, y' dhēbḍ bhā yà kwéē p'ó.

Pēñđdhē bhā dhūn ỹ' wō bhā y' tán bhā' bhò p'ỹ dhè gōḍḍn bhā' dhỹ kp'ỹdhỹ. À bhò kó p'ỹ-dhè ỹ gūn y' bhūn dhè Pēñđdhē bhā y' zà wò gūn kp'ī gōḍḍn bhā' wò bhà. Dhūn blēsū ỹ' wō bhā, y' dhēbḍ yī kwéē p'ó à wò kà zīsū kḍ bhā' wò gú. Dhè ỹ' p'á bhā yà tán bhā' bhò p'īñp'īñđdhỹ ỹ dhēbḍ bhā yī kwéē p'ó, y' dhō yī dhé bhā' ká.

Dhè dhēbḍ bhā' bhà gōn bhā ỹ' bhà gó wō bú ỹ' dhūn, dhè ỹ' kwéē p'ó à gḍ ỹ' dà kócdhỹ, y' wón bhā' g'èñ d' dhè ỹ' p'ỹ : « N' s'bhèn, bháa gūn y' dēe bhēn bhá y' kà dhūn y'. Bhén bhā' wò y' zīzīsū ká dhìn, k'èe tán dō í' bhō bhā, yà y' dhàn' bhō. Bhīn kwéē p'ó' gḍ zà-wō, k'èe dhéndhēngā sææ ỹ' bhā n' bhà dhàn' tūn k' l'ò' n' kwī gú y'. Yà kà dhỹ, wón wée dhàn' zū yà bhō bhā, kò dhó p'đdhỹ. » Y' bhà gōn yà y' b' b' ỹ' p'ỹ : « Ǿ, k' y' kà bhàn ká ? Dhēbḍ-dhūn kāa súy bhā y' bhā. » Y' dhēbḍ-dhán yà' p'ỹ : « È ! Bhán' bhān. »

Wò wò à zīaan gú dō, à plè-dhāan y' gōḍḍn bhā ỹ' dhó bhá wō bú, ỹ' bō dhó-sū ká bhōo, y' Pēñđdhỹ bhā ỹ' dhūn. Y' tán dō bhā' bhō bháwō à wò zīsū dō bhā' gú. Y' dhēbḍ bhā yī kwéē p'ó. Dhè ỹ' bhà gōn yà gó zú bú yà dhūn, y' g'èñ d' dhè, k'èe y' yī dháñ' bhō' dhỹ. Gōḍḍn bhā ỹ' kwæændhỹ p'ỹ yī ỹ' ká, p'á bhā yáa dhūn. Yáa bhūn yī ỹ' ká y' dhūn. Y' wó kà' ká dhỹ sú dō p'ỹ. Dhēbḍ bhā yáa kwéē p'ó p'á bhā' gḍ.

Pēñđdhē bhā y' wlūu ỹ' dhō d' p'ỹ ; t'ỹ bhā' gú, k' g'ññg'ññđdhè dhàn' d' gbéè zà ká kp'óñtāa. Dhè ỹ' l'ò bhūn, y' p'ỹ g'ññg'ññđdhè dhè : « Ā dhūn í' p'ỹ. » Y' p'ỹ' dhè : « Kwá' bhān bhūn ? » Y' Pēñđdhē yà y' b' b' ỹ' p'ỹ : « Dhūn á' wō bhā wón bhá dhàn' yà d' n' gḍ yá. Dhèñ bhá dhàn' bhō-sū ká n' tà, k'èe wáa dhè dhèñ kpææ dhỹ. Dhē wāà gōn bhūn à-dhūn ká, gōn yà à p'ỹ ỹ' dhó dhè bhá gú, yà kà tán dhàn' ká y' bhō, yà

dhūn, yǝ tǎn dō bhā dhλn' bhō yá' bhà dhēbǝ bhā yà kwéε pǝ' gǝ. Bhén wó bhā'-dhūn bhà tlōo bhā dhλn' dhía yà bhán n̄ gú, yá gūn n̄ píx á dà gú, kée yá bhán' dāan wéewéε k̄y bhán kón' ká. À tǎn bhò gú wò zλ á gbàn dǝ, kée n̄ wò dhλn yáa bhǝǝn à gǝǝn bhā' wò ká. À wǝn gú bhán n̄ gèn dǝ bhūn dhè pλ dhý kǝèœŋ, kée dhēbǝ bhā yáa kwéε pǝ n̄ gǝ tōŋtōŋdh̄y. Wón á dhūn k̄y í n̄ tà-kún' bhà yá bhā. »

Yá gλŋŋgλŋŋdhè yà yǝ bǝ' gǝ, yá p̄y : « Wón í dhūn' gú, yá bhà èe ? » Yá' p̄y : « lìn ! » Yá' p̄y' dhè : « Èε ! Yà tó yǝ zλ bhà k̄y yáa wón bhá ká. » Yá gλŋŋgλŋŋdhè yǝ ȳ bhà dè kwéε lōo síāa, yá dhè gà' gú, yá dhè gà' gú, yá' p̄y Pēŋŋdhè dhè : « Wón í dhūn' gú bhā yáa wón gbéé ká. À sl̄ dhλn bhāan' zǝn ī dhè bhā. Bhá dhó, bh̄y dùagā sǝèœplè bhǝǝn, k̄y í gbàn bhλŋŋ. Ī wò dhò bhǝǝn gǝǝn bhā' wò ká. »

Dhè yá gλŋŋgλŋŋdhè yà bō Pēŋŋdhè bhà dè bhā' bǝ-sù ká, yá Pēŋŋdhè yá z̄y yá dhō ȳ pl̄y. Dhó yá' wō yá lōo bhūn bhā, yá dùagā sǝèœplè bhā' bhǝǝn dhè kǝ yá gλŋŋgλŋŋdhè yà' p̄y' ká' dhè bhā' dhý, yá' slǝ. Yá' yàagā dà pēŋ dhíy, yá' bhλŋŋ. Yá dhō ȳ wò gú-dān-dhè gú dhēbǝ-dhλn bhā' bhà kwéε bhà. Tǎn yá' bhō bhā, à wò yà gó gblōo, kée zìŋŋ yǝ tūn wāà dhēbǝ-dhλn bhà gǝǝn bhā' wò à-dhūn zìŋŋ gú. Yá dhēbǝ yíi kwéε pǝ. Dhè yá dhō, yá' plè bhá bhλŋŋ, yá dhó bháwō. Tǎn yá' bhō bhā, yá' wò tλŋ gǝǝn bhā' wò bhà, kée k̄y yíi bhǝǝn kwλl k̄y sl̄ ká. Yá dhēbǝ bhā yíi kwéε pǝ.

Dhè yá' bhà gǝn yǝ dhūn, yá tǎn dō bhā' bhō, yá kwéε pǝ' gǝ, yá lōo' bhà yá' p̄y : « Bháa gūn yǝ dèe, bhén bhā' bhēn dhé yá dhūn bhā zìŋŋ gblēen yáa gūn kēŋ kā wò zìŋŋgú dhé ! À dhè tò dédè k̄y á kwéε pǝ à gǝ. » Kée yá' bhà gǝn yíi dhàŋ bhō à dhíy. Dhó dhé Pēŋŋdhè yà wō bhā yá dùagā bhā' dhé yá bhā' dà pēŋ dhíy, yá' bhλŋŋ. Yá' wò yǝ bhǝǝn gǝǝn bhā' wò ká, yá zìŋŋ bhá yíi tó' zìŋŋgú. À tà dhè yá kpǝœ, yá gǝǝn bhā yá dhō zú bú. Yá dhō, à dhè kλ zλλdh̄y, yá Pēŋŋdhè bhā yá dhūn. Yá tǎn bhā' dà ȳ dhí yá' p̄y : « Yǝŋ dhú Dhúu Tii, Yǝŋ dèε dhú Dhúu Tii, Yǝŋ gǝn' yá wè, bhēn yǝ wè gǝn gǝ, Yǝŋ bh̄y kwéε pǝ kii n̄ gà dhè. » Pēŋŋdhè bhā tǎn yá' bhō bhā, yá zìŋŋ bhá yíi kλ wāà dhēbǝ bhā' bhà gǝn bhā'-dhūn zìŋŋgú tōŋtōŋdh̄y. Yá kλ dhēbǝ bhā' gú dhè ȳ bhà gǝn dhλn yà ȳ yēe-kλ bú yà dhūn. Yá dhō yá kwéε pǝ à gǝ. Dhè yá' gà bhā, bhēn yá kwéε pǝ' gǝ bhā, yáa' bhà gǝn ká, bhén yá kwéε pǝ' gǝ bhā' gèŋgā yá' wl̄y yǝ dōsēŋ, à gǝdhéŋgā yá' gǝœ yǝ dōsēŋ, yá kl̄y kλ-sù ká' gǝ bhà. Kée wèe k̄y gǝǝn-sù

ká à gǔ bhā' gú, à yàangā dō' kǎ dhè bhēn kǒ kp̄ dh̄. À wèedhèe zǎ bhá' ȳ, ȳ kǎ dhè bō dh̄. Ȳ Pēñjdhē bhā' ý dà kócdh̄, ȳ' p̄ dhēb̄ bhā' dhè' p̄ : « Áa ! Ȳñj dhú Dhúu Tī, ī wǒn yà gbœœn n̄ tà tòn kēe !, n̄ kǒ dh̄n bhōcn ī bhà dēe bhā. Pā z̄isù bhā, s̄angā dō bhá' ý' gǔ, dhè yáa gā à tà. À dh̄y dhè kǎ dēñdēñdh̄ dh̄n. Dhè' ý dà kócdh̄, ȳ' p̄' dhè : « Bh̄ kwēe tā. » Ȳ dhēb̄-dh̄n bhā' ý kwēe tā, ȳ Pēñjdhē bhā' ý' p̄' dhè : « Ā dh̄n k̄ í bhān wèe yā dh̄n' bhá w̄. Bháan yī z̄-dhè ȳ' gǔ. » Ȳ dhēb̄-dh̄n bhā' ý yàandhūn, yà dà gbó gú, à kǒ-dhè yáa dh̄, k̄ p̄ bhā ȳ' z̄. Ȳ Pēñjdhē bhā' ý' gǔ dō dhēb̄-dh̄n bhā' gb̄n tā, ȳ' p̄ : « Ā w̄, kēe wáa bhān wèe wú s̄āa, í' wú ī dh̄. » Ȳ dhēb̄-dh̄n bhā' ý zūn wèe bhā' w̄-sù bhā, yà à yāan sú dō, yà à p̄' ý' wú s̄āa, ȳ Pēñjdhē yà à p̄' dhè : « Ā wú ī dh̄ ! Ā wú ī dh̄ ! » Ȳ yà à dà ȳ dh̄, yà à wú, yà à p̄' ý' ȳ dh̄dh̄ wēññ, ȳ Pēñjdhē bhā' yà à p̄' dhè, bhá dhó' wēññ' dhè ! Ā bh̄ññ ! »

Ȳ dhēb̄ bhā' yà wèe yī bhā' bh̄ññ. Ȳ wó' kǎ dh̄ wó glòo' bhā. Dhè' ý gǔñn bhā' gò búu t̄ññ bhā' ý lòo-s̄ā, dhè' ý kǎ dhè Pēñjdhē bhā' yà' dǒ bhā, ȳ ȳ wò dà dhēb̄ bhā' dhè, ȳ dhō.

Dhè' ý bō dhó-sù ká, ȳ dhēb̄ bhā' ý yà pè-sù bhā, ȳ pè ȳ bhōcn kó p̄y dhè gbàn gú. Ȳ tǒ pē-dhè bhā' dh̄n' gú, ȳ' bhā gōn ȳ dhūn, ȳ tǎn dō bhā' bhō, ȳ' bhā dhēb̄ ȳ dhō ȳ kwēe pò à gǔ, k̄' kǒ gbàan dh̄ññ à kùu bhā. Dhè' ý gǔñn bhā' ý dà kócdh̄, ý dhè' ý' gā, k̄' bhā dhēb̄ pè gblóo dh̄n kó p̄y z̄ān gbàn ká.

Ȳ gūn-dhāan bhō à gú t̄ææn bhā dhè wón bhá dh̄n k̄-s̄ā bhā.

Ȳ' bhā dhēb̄ yà' p̄' dhè : « Wón ȳ á zūn' p̄ ī dhè-sù bhā yà sú plè bhō, bháa gūn dh̄ñ bhō-s̄ā à dh̄y, bhá' t̄ææn-dhè ȳ tòn dēe. » Kēe ȳ' bhā gōn yà ȳc bō' gǔ' ý' p̄ : « Bhēn gblúdhè yáa k̄ s̄ā yī gbàn ká, ī gblúdhè dh̄n ý sl̄ā dēe bhā, kēe p̄ bhá kǎ dhè' ý yā' gú-sù z̄ā, bháan dh̄ñ bhō' dh̄y. » Ȳ pè à-dh̄n z̄ññgú zœœdhē ká, ȳ gǔñn bhā' ý' p̄ : « Ȳ kǎ bhūn dhè sá ȳ bhán glòo yī' ý' ká kwæændh̄ ȳ p̄ k̄ bhā yáa dhūn, ȳ dhūn yī' ý bháan ȳ bhā dh̄n' ká, kēe k̄'-bhá-dh̄n yà k̄ à dhèkpœœyī plè, yàagā-dh̄n kǎ ȳ k̄ bháan dhó dhè bhá gú ; ȳ' p̄ dhé k̄ bhā yáa dhūn yī' k̄ bhā' bhá ká, ȳ bháan ȳ dhāan ȳ dhūn. » Ȳ' p̄ : « Ā k̄ dh̄n í' wō-s̄ā dh̄ k̄ yī dhó ī bhā bh̄l̄æn̄b̄-dh̄n dhè gú p̄ydh̄ bhā kēe yī dhó tó' bhā. » Ȳ' bhā dhēb̄ ȳ gbó bō' dhè, ȳ' gú ȳ gā, kēe yī dāa k̄.

Wón bhā yá wó' kǎ' ká dhý sú dō pír, ý dō bhūn, ký' bhà dhēbò bhā yà kplēé yà tó dhè bhēn yánséé dhý. Wón bhā yá yà bhō-sù bhā gōñn bhā' gú wón bhá bhà. Ý' yà ý zūl pír dhè ý' slǎ bhōñn ký wón dèdè ý kǎ-sǎ bhā ý' dō. Ý' pý ý bhà dhēbò dhè ý' pý : « Kwá' bhān ! Dhíá bhā, ā dhò wón bhā' súàn-bhō. » Dhè ý' tà dhè bhā ý kpòœ, ý' pý ý bhà dhēbò dhè ý' sēé bè-kǎ yà wò gblǎ kùn bhà dhú wly, ký yà dhí bō kpénŋ, ký ý būu tā ý wó' ká sēé bè bhā' gú, ký pǎ bhā yà dhūn ký ý būu dà' bhà. Ý' bhà dhēbò yà' kǎ dhè kò ý' pý' ká' dhè bhā' dhý.

Ý' zūn kpénŋ, ý' tǎn ý yà à bhō yá ý dhō, íin ý yà dhūn ý' bhō bhā, ý' bhō. Dhè ý' bō' bhō-sù ká, ý' dà kócdhý, ý' dhō ý' dà sēé bè bhā' gú, ý' wáadhūn. Ý' wò bhūn dèdè, ý' dhō ý' tó tó', ký pǎ bhā yà wé-sù zū-bhō kwéé bhà. Gōñn bhā wō ý' wō sēé bè gú bhā, yà būu dhí yà kwéé bhà. Dhēbò dè pý' zūl yà kǎ sǎœ, yà dhó yà kwéé pō pǎ bhā' gò, yà dà kócdhý. Dhēbò wé-sǎ dhè gōn ý' būu dà' bhà. Yāá wō ý' gōn yà wō sēé bè gú bhā, à gbō yà sēé bhā' pā, yán ý' kpàn pǎ bhā' bhà bhā' wōn gú. Sēé dhé dhēbò bhā ý' kpō ý' bhā' ká bhā, ý' Pēñdhē bhā' tàa zìan dhàn' bō sēé bè bhā' gò, kǎ dhý ký ý bhà gōn ý' būu dà' bhà-dhè ý'.

Ý' Pēñdhē bhā ý' pý' dhè : « Áa ! Gàsitéé dèdèwō, ā ý' dhàn bhá zǎ-sǎ kócdhý wèe yā' gò. Dèe bhā yíi dhó gbœœn' gbé, à wōn gú bhíin dhó gwǎl' ý'. Bhá' bhá sú, ký bhāan dhó. Dhè ý' dhý, à zū-bhō. » Yà à pý dhý, dhēbò-dhàn yáa vīn. Ý' wón ý' pǎ bhā' kōn, ý' dhēbò bhā' dhéé-kpō ý' pý : « Íin ý' bhūndhè dèe ? » Ý' ý' bō ý' pý : « Dèe bhā ñ tà dhàn yáa sǎ. » Ý' pǎ bhā ý' ý' bō ý' pý : « Ký í gā ý' dhàn ý' lòo bhā. » Ý' ý' kò dà ý' bhà sìŋ gú, ý' pý dhēbò bhā' dhè : « Í dhò à kǎ, íin bhíi dhó' kǎ ? » Ký yà sìŋ bhā' bō ý' tà. Gōñn bhā yáa wé ý' zǎ bhá gú, ý' dhēbò bhā ý' wèe bhā' wly zú ý' dhé bhā' ká ý' glòo' bhà. Dhè ý' Pēñdhē bhā' dhó týŋ dhý lòo, ý' wlyw ý' dhō, gōñn bhā sé yíi kǎ' dhè ký ý' pǎ bhá kǎ. Ý' dhēbò bhā ý' pè zú dhè kò ý' pè ká zī à dhý. Gōñn bhā ý' kpā ý' bhà dhēbò bhā' zò tà, ký yà gó sēé bè bhā' gú. Ý' dhēbò bhā ý' gbō bhā' wly, ý' dhō' wèŋŋ'. Ý' pý ý' bhà dhēbò dhè : « À blèesù tó ý' wò dèe ý' súx ý' dà ñ gú, kée dhíá bhà zǎ yíi dhó kǎ' dhý. »

Ý' wó wò, ý' tà dhè ý' kpòœ. Ý' wó' kǎ zú dhè kò dō ý' gūn yāandhíy bhā' dhý. Ý' Pēñdhē bhā ý' dhūn zú bháwō, ý' kǎ zú dhè kò dō ý' kǎ' ká yāandhíy bhā' dhý. Wón bhā yá wó' kǎ' gú dhý dhócgò dō pír.

G5ḏn bhā wò gūn dhēebhāη-dhē bhā plē. Týη ý kl-sīl' ká dhý bhā ký' zláà bhā γý à-dhùn bh5ḏn-sīl dèdèwò, ký yà būu sú yà dà' ká búu, dhó ý' wò bhā, yà kpàn bhēn gblóo-dhùn bhā, yà dhó' tà dhý, dhý, dhý, yà dhó yà kán ý dhòo bhā kóyídhē bhā' gú.

Týη ý lòo-sīl' ká bhūn bhā, ký Pēnḡdhē bhā yà bō dhó-sū ká, ký' dhòo dè pý yà zūn kréηη ký γý téε sææ sú-sīl, ký wón bhā γýγ' kl kò óo kò ý' bhā, à kò yáa' yáan. Ý dhō dhē gā' ký' zláà yà wò. Ý ý wó lòo wò kwáll. Ýý' dhòo dhý dà' à dhē gbó gú. Ýý zìγ' dhē wón ý kl-sīl à-dhùn ká bhā' gú, kέε sándhìn γý kl dhý, ký wà à gbā ýí ká, yà à bhūn, ký wà à γææ kócdhý pý.

Ýý dhángl5ón-dhán bhā ý' pý : « Kà à tò dhý, wón dhé bhā yáa wón bhá ká, bhán dhūn. » Dhè ý bín yà bhán, ý wà dhō kócdhý, ýý dhángl5ón-dhán bhā ý' pý ý dhòo bhā' dhē : « Kò dō ká' kl' bhā ká' bh5' ká yūaη gú bhā kà à kl bhá wò' bhā dhíá, à sēé bè bhā ký bhān zll á wò' gú n bhā būu yā' ká. Ký ī bhā bhā í ī gblēn-kpó' ká gblāá gú. »

Ýý' tà dhē γý kpòœ. Ýý dhēb5 bhā ý sēé bè kl dhè kò dō ý' kl' ká kpææwò à dhý, ýý' wò gblāá kùn bhā dhú wlyγ, kέε yà' gbàn kl súγ ká, ký yà' pý-sīl : « Éé ! Bhēn dèedhè gbàn wà fil wón ý' bhā yā, pλ γληγsū yā dhλn dhō bh5ḏn' bhā èe ? » Dhè ý dhángl5ón-dhán bhā γýγ' dà sēé bè bhā' gú, ýý' pý ý bhá bhā' dhē : « Dhūn dhé Pēnḡdhē bhā γýγ' wò dēe bhā, í sēé kpó' dhē kpándhíγ dhē dèdè dhλn' gú. Ký ká' yà bhūn, ký í' tàa b5 n g5. »

Dhè ý bō ý wēe kún-sū ká, ýý' dhòo γý zūn kréηη, ýý ý bhā55 tán bhā' bhá bhō. Dhè ý ý bō, ýý dà kócdhý, ýý' bhā dhēb5 γý kwéε tā, ýý ý bhā būu sú, ýý dà' ká gblāá gú, ýý' wò ý gwú wlyγ, ýý w5' tà bhūn.

Wò yà dèdè, ýý gāsáγōn bhā γý dhūn, ýý d5 kwéε bhā ýý tán bhō dhè kò ý' bhō' ká zii kpá à dhý, ýý dhēb5-dhán dhō ý kwéε pò à g5, kέε yà' pò síká ká. Ýý dà kócdhý. Dà ý' wò kócdhý bhā, kó dλ ý ý zll ý gblāá gú bhā' gbō yà wò' bhā, Pēnḡdhē bhā yà à vīn bhān, ýý dhēb5-dhán bhā' dhēé-kp5 ý' pý : « Ýý à bhλn dhλn à vīn γý d5 dhý ? » Ýý' γ55 b5' g5 ý' pý : « Dhè bhλn dhý ? »

Ýý' pý dhēb5-dhán bhā' dhē : « Ký zú ý kl pλ óo pλ ý' ká, ā dháḡ bhò n dè dhíγ. » Ýý' gbā γææ ká kpán dhíγ. Ýý dhēb5-dhán bhā' dhēé-kp5 ý' pý : « Kέε dèe bhā zll bhλn dhλn bhūn, ýý kwá yà kpán dhíγ ? » Ýý dhēb5-dhán yà γ55 b5 ý' pý : « Kl dhý ký á dhē γý ī gbīin sl ká », ýý ýii

wé. Yý dhō sēé tà ý yáandhūn, yý' p̄y dhēb̄b̄-dhán dhè ȳy dhūn k̄y ȳy yáandhūn k̄y ý ȳ ḡd̄ d̄s' gbǎn tà.

Yý dhēb̄b̄-dhán yà ȳd̄ b̄s' ḡd̄ ý' p̄y : « Á ! Dèe bhà z̄l yà ī dè tà. » Yý p̄l bhā ý' ȳd̄ b̄s' ý' p̄y : « Yà ! dèe bhà z̄l, bhá bhán' bhà k̄ēē ! Ī gā t̄ȳy dhàn ý lòo bhā. Bhíi dhūn k̄y í yáandhūn, ī z̄l dhàn bhāan' wō yā, k̄y p̄l ý í ī z̄d̄ ȳy-sīl' dhè bhā, á' d̄s. » Dhý bhā k̄y' bhà ḡn z̄lāà bhā yà à p̄y' dhè, yá dhó ȳ ḡd̄ dhó' dhè síāa t̄ōȳt̄ōȳdh̄y. Wé ý Pēn̄j̄dhē bhā yà' wō bhā, dhēb̄b̄-dhán bhā yāa vīn z̄ian-wō. Ā z̄d̄ yà gbàn.

Wón bhā, yý s̄ȳ Pēn̄j̄dhē bhā' dhè, yý' p̄y ý ȳ k̄d̄ dā ȳ bhā s̄ian gú k̄y ý dhó ý' z̄l. Ý dhō' p̄y' ý pā ȳ dè ká, b̄u dhí wō yàn dō ý dhēb̄b̄ bhā' bhà ḡn z̄lāà bhā ý' dā, ȳy Pēn̄j̄dhē bhā' ḡd̄ bhò dhíy dō ý dhō' ká ý' z̄ȳy glāà bhá ý gūn d̄s-sīl gw̄l̄ ḡēn ḡd̄ bhūn bhā' gú. Ȳy dhàn k̄l s̄ȳ b̄ȳy ká dèe yý kwá' ȳn̄ bh̄y-sīl bhā.

Wón bhā ý bō k̄l-sū ká dhý, yý dhán bhā ý' p̄y ȳ dhòo bhā' dhè wó dhó p̄ydh̄y. Yý wó w̄l̄w̄l̄ wó dhō. Wón ý' w̄n̄ gú, bhēn bhá yāa dā dhēb̄b̄ ká bú zú bhā yý bhā. Dhē bhāan-k̄l k̄d̄ yāa ȳy bhēn dā wón gú.

Wón ý w̄n̄ gú yý gbēnḡn yāa bō yà ȳ zū tà-sū ká

Ḡȳy wón dh̄y (= gú ?) Gbl̄w̄d̄l̄ dō dhàn gūn, dhē k̄èèœy dō ȳ gā plē dhàn gūn' ḡd̄. Dhē bhā' dō bhá ȳ gūn bhūn bhā, yý gwāàn ý s̄ȳ' bhā dhèe, k̄ēē yý dhán bhá yāa gūn' ḡd̄. Yý gwāàn ý s̄ȳ' bhā k̄d̄ yāa bhā' w̄n̄ gú, wó' bhā kó d̄s t̄ȳy tàa. Ý d̄s bhūn k̄y ḡl̄n̄ kp̄d̄o-dhūn, p̄ūú kp̄d̄o-dhūn wà bh̄òcn' bhā kó tà.

Wò tò wón bhā dhàn' ká dhý, yī dō ká yý dhēb̄b̄ bhā ý gú sū. Gú bhā yý kwè k̄èèœy dō ȳ gā plē k̄l̄ k̄y yāa dhán kp̄ó ; ý d̄s bhūn k̄y yà k̄l' ḡd̄ yíȳy w̄n̄ ká, k̄y wò wèe dhàn' d̄s-sīl' bhā, k̄y bín bhān dhè kp̄òœe, à bhā ḡn̄ ȳy d̄n̄ dhàn' bhō' ká.

Yī dō ká, à bhā gú bhā' kwè k̄èèœy dō ȳ gā yàagā-dhāan ká, yý dhēb̄b̄ bhā wāà t̄éeb̄b̄-dhūn wó dhō wó p̄íy. Yý wó wó yè wó wō bō, yý wó' bè k̄l̄, yý dhōy-dhūn bhā wó wō kó-dhūn tà-d̄s, yý wó kwāa wō t̄éed̄o bhā' zū bhūn. Ý dhō wé', yý wó' p̄y' dhè : « Ā gú í' sū ý' kwè k̄èèœy dō ȳ gā yàagā dhý yā bhā', dhán kp̄ó k̄y ȳy ī tà-d̄s, yī z̄l, yá dhō. Yý wó' tō bhūn wó dhō. Dhè ý wà dhó, yý dhēb̄b̄ bhā ý yà gb̄o b̄s-sū bhā, k̄y yà' p̄y-sīl : « Gwāàn ȳy s̄ȳ bhēn bhā dhè k̄d̄ yā' dhý, yý bhēn gwāànkp̄óȳz̄o gbàn ȳy s̄ȳ bhēn bhā, yý bhá gú z̄ian sū yý bhāa dhán kp̄ó dhin èe ? »

Yř tō gbō bhā dhλn' bō-dhē gú, y' bhā dhλn bhā ý bō' gbl'ý y' p' dhē : « Ñ dhē, bhá dhó gbō bō', ñ bhō t'ý dhλn lòo bhā, bh' ñ kpó. » Dhēbō bhā yř tō dhē dō bhā' gú ý gúdhē yà' kūn, yř tō bhūn y' dhλn gōñ dō bhā' kpō. Dhλn bhā ý bhō k' sō gú sócēplē bhēe dhλn' bhā.

Dhē ý bō bhō-sūm ká, y' p' y' dhē dhē : « Ñ dhē, kwá lòo p' dhē, ñ dλ yà ñ dhē-kpó ñ tó ká, à p' dhē wò ñ dhē G'ý. »

Dhλn bhā y' y' dhē tã-dō, y' ý dā' dhē dh'ý, y' wó dhō p' dhē. Dhē wó dhō wó lòo, dhλn bhā yř z' y' gææn dō ý dhō y' dλ tūaa-bhō-dhē gú. ý dhō ý lòo bhūn, k' dλ yř wō-sūm ká dhūun gú. Y' p' dhē : « Ñ dλ, bhá bōo bhūn. »

Y' dλ yà dhē-kpō ý' p' : « À dhēbō-dhūn yā', bhēen-sūm dhλn' gb' dh' í ká ? » Dhē ý' kλ dh' bhā' k' b' bhūn dhē k' bhēn bhá dhāñ-bhō-sūm yáa' dh' zú dhē gú k' bhā yř dhō kλ dhλn ká wó' kpō. Y' yō bō' gō ý' p' : « Dhēbō dhē' bhā kó ý dō tūη taa bhā' gb' bhūn ñ ká. » Y' dλ yř wè' gō.

Dhē ý y' bō, y' p' y' dλ dhē : « Ñ dλ, bhán gwλ bhūn kēe bhán bhō, ā dhūn k' á ñ dhē bhā kó súm tūη taa k' á' dō dhē dhē. » Y' dλ yà dhē-kpō ý' p' : « Wò ñ dhē zλ wō dhē, ñ gb' ? » Y' yō bō ý' p' : « Wò ñ dhē G'ý. » Y' dλ yà' p' dhē : « È ! Ñ gb' G'ý, dhē k' bhá bhō zλ-wō, k' yà dhī, kwā yææ kócdhē. »

Y' G'ý yř z' ý dhō y' dhē gō kócdhē. À tã dhē ý kpōe, y' wlūw ý dhō y' dλ tūaa-bhō-dhē gú, y' lòo' bhā, ý' p' : « Ñ dλ, dhūn á' wō ñ tūaabhō bhā, ā dhūn dh' k' í ñ dhē bhā kō dūe zōn ñ dhē k' á' bhā kó dō bhūn. » Y' dλ yà' p' dhē : « Gōn-dhλn, bhán' bhān. » Y' wēη wó z' wó dhō, y' ý dhē-dhūn zōn' dhē, y' bhá yí G'ý zō-kún, y' p' fñ y' dhē bhā kó' dō dhē dhē dhλn' gú. Y' dλ yř dhē ý y' kō yē bhā bhā' dhūn' dhē. G'ý ý gō bhūn yř z' y' gææn dō ý dhō bú, y' dhē bhā kó dhū kán-dhē gú. Dhó ý' wō bhā, yř à kó dhū-dhūn ōo, kó gblāá bēη-dhūn ōo, kó gblāá gā-dhūn ōo, kó gbā gbōη-dhūn wāà yé wāà bhīlgā gbàn bè sūm dō ý dhūn' ká. Sándhìn bín yř bhán k' G'ý yà y' dhē bhā kó dō yà bō, k' dhē yà bō' gú.

À dhēkpōe ý' dō' p'ý, y' dhō y' dλ tūaa-bhō. Y' p' y' dλ dhē : « Ñ dλ, yř ñ p'ý dhē á dhó bú, wū dhλnbhá bhōñ-dhē gú, dhē ý dh'ý, bh' bhān sócē pλ-kλ. » Y' dλ yř gbōe pēn sū, y' kλ sócē ká dhē bhēn kpææ gbàn dh'ý, y' sū y' dō' gō, y' sū. À gú dō ý' gàn dhē péēdh'ý,

yǎ yě dō. Yǎ' pǎ y dā dhè yà wéε kā. Yǎ wó gbœœgā kiansù dō sū, yǎ wó' tō dhǎ wó' kǎ sœœé ká, yǎ wó' sū wó' dhūn' dhè. À gú y' gān dhìn, yǎ tō bhūn y yè, yǎ' sū y' zùx. Yǎ' pǎ y dā dhè, yǎ à wéε kā, kée sœœé y bhō y bhā, wà' kǎ kǎ wà dhūn y dhè. Yǎ wó dhō pǎx bhōbhèn y pǎdhǎ bhūn bhā à pǎx, yǎ wó Gǎy bhā sœœé pǎx. Yǎ wó' kǎ kǎ pǎx ká, yǎ wó' gān kǎ pǎx ká, yǎ wó' sàagā gbàn kǎ slúngā ká. Yǎ wó dhō' ká wó' dō Gǎy gǎ, yǎ' sū y' gú-gān, yǎ yí yé, yǎ' pǎ : « Àan ! Sœœé á' bhōñ-sīl, yǎ dhèn. » Yǎ' sū y' dhō' ká bú.

Dhè y' yǎnǎ yǎ slǎ sǎ ká, wó dhō kǎn' wō tà kǎ bǎx gèe yǎ Gǎy gbàandhǎ, yǎ dhūn-sīl' ká. Yǎ dhūn y' wǎ y dā gǎ kpán dhǎx, yǎ' pǎ : « Ñ dā, dhó á' wō bú, wū á' yǎ, yǎ bhā. » Yǎ' dā yǎ' dhūēen-bhō, kée yǎ sǎx yǎ dā' gú, yǎ yǎ y zō gǎn-sù bhā dhán y' kpō bhā' wǎn gú. Yǎ' pǎ : « Bhān zǎ gbō dhàn á' wū, kée dhán dhé kǎ yā, yǎx tǎx dhàn' wú. » Dhè yǎ kpœœe dō, dhán bhā yǎ wón dhé y' kǎ, à wón dhàn y' bhēn gbàn kǎn, yǎ wó wō kǎ yǎ wō dhǎ bhā.

Yǎ dō bhā' ká, kǎ Gǎy yǎ dhó y dā sèè bhō, kǎ wō gbœœtā zǎ-sīl, yǎ Gǎy yǎ y dā dhēε-kpō y' pǎ : « Ñ dā, á' pǎ dhìn bhāan, gǎñ bhā' dhō kǎ' kpóñtāa y' bhā gǎñ-dhè zǎy ñ bhā tà wé èe ? » Yǎ' dā yǎ yé tō, yǎ' pǎ y' gbǎ bhā' dhè y' pǎ : « Gǎy ñ gbǎ, bhíin yǎo ñ bhā gǎñ-dhè bhā, kée bhēn bhā' dhǎ wó' dhè « Wón' dhǎ », bhén bhā gǎñ bhá yí lòo' plǎx dō kǎ yǎ gó bhūn.

Bhén bhā dhàn yǎ yǎnǎ bhō gǎñ-dhūn wó gūn' pǎ-sīl wō dè dhè wó gǎñ ká dhè ñ dhǎ à gbàn bhā. »

Yǎ Gǎy yǎ' pǎ : « Yǎ à Wóndhǎ kǎ bhā yǎ dhè bhēen dhàn' gú ? À dhō dhó' bhūn á' dhūn' gódhé ká kǎ wó ñ gǎ bō' ká. » Yǎ' dā yǎ' pǎ' dhè : « Gǎy ñ gbǎ, dhán yǎx bhōñ kée yáa y dā zǎ kǎ gbáandhán ká wá ! Gǎñ gbé' gūn sè yā' gú, bhén bhā dhàn' gbàn zǎ, á' pǎ ñ dhè dhè gǎñ bhá yí dhó bhūn dō kǎ yǎ y yē-kǎ yǎ dhūn. Gǎñ bhá-dhūn gūn sè yā' gú y' wó yǎnǎ sū dhāñ bhā wó' yǎ sǎa, kée wón y'-dhūn gǎ yǎ tō' bhā, yǎ bhā. Bhíin wé' bhā kǎ í dhó. » Yǎ Gǎy yǎ' pǎ y dā dhè : « À zāan zñ zǎ wō ñ dhè kǎ á' dhó' gú-dān, gǎñ-dhè yáa bhōñ kwǎ. »

Yǎ' dā yǎ' pǎ' dhè : « Èε ! Zāan dhàn y' dō bhā. » Dō y' dhán bhā yǎ' wō dhún gblùdā bhā' gǎ, yǎ pǎx pǎ y' bhō y' bhā. Yǎ Wóndhǎ plǎx zāan zñ' dhè. Yǎ Gǎy yǎ dhō kwæændhǎ, yǎ' gèn dō y' dhè dhè y' pǎ : « Ñ

dhē, n̄ dā yà' p̄y p̄l bhá' dh̄y wó' dh̄e Wóndh̄y, ȳy dh̄l̄n gb̄eē k̄p̄ōŋt̄aa, ȳy n̄ p̄íy dh̄e á dhó' ḡōdh̄é sú-dh̄e gú k̄y wò n̄ ḡò b̄o' ká. »

Ýy' dh̄e ȳy dà' dh̄e gb̄o gú ýy' p̄y : « Gōndhán n̄ gb̄y, ī gā ȳy n̄ ḡò dh̄y dōsēnsēn, bh̄iin wé' bh̄à k̄y í dhó, dh̄l̄n yáa k̄p̄. Wóndh̄y yáa s̄l̄ k̄l, ḡōōn p̄é̄p̄é wó bh̄ò dhó-sū ká bh̄ūn à bhá yíi gó bh̄ūn dō k̄y ȳy dh̄ūn, bhán gā ī dh̄e. » Ýy' Ḡȳȳ yà ȳō b̄o ȳ dh̄e ḡò ýy' p̄y : « Wón dō ȳ n̄ p̄íy á' k̄l p̄y, ýy' bhā, ḡōōn ḡò ȳy' t̄ò wón dō bhá dh̄l̄n' bh̄à. » Ýy' ȳ kw̄ēe dh̄ú-sū z̄ū-bhō. À bh̄à ḡōōn-dh̄e kw̄ēe p̄é̄p̄é ȳ dh̄y, ýy' gbàn yà ȳ bh̄à, ýy' z̄īy ȳ dà Wóndh̄y p̄l̄ȳy z̄īan t̄à. Ȳy' ȳ dh̄e t̄ò gb̄o ká, ýy' dh̄o.

Ȳy' gō p̄ydh̄y, ȳy' t̄à sū d̄éd̄ē ýy' wò w̄o-dh̄ūn p̄l̄ȳy, ȳy' k̄p̄àn'-dh̄ūn bh̄à k̄y b̄áŋ yà'-dh̄ūn ḡò, k̄y wò dh̄e-bh̄o-s̄īl, ýy'-dh̄ūn t̄uaa-bh̄o, ýy' wó w̄e ḡò, ýy' p̄y : « Kà Wóndh̄y p̄l̄ȳy z̄īan z̄ōn n̄ dh̄e. » Ýy' wó' p̄y' dh̄e : « Áa ! Bhá w̄o d̄ēs̄l̄ōo ȳy' dō k̄y wò dh̄e-bh̄o-s̄īl dh̄e k̄o yā' dh̄y èe ? À ȳy' z̄l̄ yíi ī bh̄à bh̄o, ī t̄ūn k̄y Wóndh̄y p̄l̄ȳy z̄īan bh̄ōōn' èe ? » Ýy' p̄y : « Kà gó n̄ ḡò á z̄īy dh̄e, bhán' p̄y ā dh̄o Wóndh̄y ḡōdh̄é sú k̄y wò n̄ ḡò b̄o' ká, ýy' ká w̄o-dh̄ūn dh̄e-bh̄o w̄ōn dh̄l̄n' p̄y èe ? Kà bhān z̄īaan z̄ōn n̄ dh̄e. » Ýy' wó' p̄y' dh̄e : « Èe ! Z̄īaan gā, ȳ d̄ō bhā. » Ýy' Ḡȳȳ ȳy' z̄īy bh̄ūn. Ýy' dh̄o ȳ l̄òo yí d̄o dh̄īy, yí bhā yà w̄o, ýy' ȳ k̄p̄ōŋ s̄l̄l̄ kw̄l̄l, ýy' dh̄e ȳ gūn ȳy' bhā ȳ b̄o yí t̄àabhàn, ýy' dh̄e ȳ gūn bh̄ūn ȳl̄n bhā ȳ b̄o ȳy'. Ýy' Ḡȳȳ ȳy' yí bhā' t̄uaa-bh̄o, ýy' w̄e' ḡò. Ýy' p̄y' dh̄e : Bh̄ȳ Wóndh̄y p̄l̄ȳy z̄īan z̄ōn n̄ dh̄e. Ýy' yí yà' p̄y' dh̄e : « Áa ! Ḡȳȳ, wón sūu yā, bhá' dh̄e ȳy' dō, ýy' yíi bh̄o ī gú wón bh̄à, ýy' í t̄ūn k̄y Wóndh̄y p̄l̄ȳy z̄īan bh̄ōōn èe ? » Ýy' ȳō b̄o ýy' p̄y : « Ée ! Gó n̄ ḡò dh̄e, bhān z̄īaan z̄ōn n̄ dh̄e á z̄īy. » Ýy' yí yà' p̄y : « Èe ! Z̄īaan dh̄l̄n ȳ d̄ō bhā. »

Ýy' Ḡȳȳ ȳy' z̄īy bh̄ūn ýy' dh̄o, ýy' dh̄o ȳ l̄òo p̄ydh̄e dō gú, p̄ydh̄e bhā kw̄ēedh̄l̄n-dh̄ūn d̄ēs̄l̄ōo dh̄l̄n' gú, à bhá wáa pá w̄o d̄ē ká s̄l̄ ká, k̄ēe wò bh̄ūn sá. Ýy' Ḡȳȳ ȳy' dh̄o'-dh̄ūn bh̄à dh̄ūt̄ī p̄íy kw̄ēe, ýy' p̄y' dh̄e ȳy' Wóndh̄y p̄l̄ȳy z̄īan z̄ōn ȳ dh̄e. Ýy' p̄y : « Áa ! Ḡȳȳ, bháa sús ? Bhá wón sūu yā' dh̄e-ȳy' dō, ýy' yíi bh̄o k̄y ī gú wón bh̄à ? »

Ýy' Ḡȳȳ yà' p̄y : « Kà bhān z̄īaan z̄ōn z̄o n̄ dh̄e, á z̄īy. » Ýy' wó' bhā z̄īaan z̄ōn' dh̄e, ýy' z̄īy. P̄ydh̄e dh̄e ȳ l̄òo' gú bhā, gb̄īȳydh̄e dō wāā bhā ḡōn dh̄l̄n wó bh̄ūn. À gú yà bh̄o dh̄e bh̄ēn' bh̄l̄n k̄l. À bhā ḡōn bhā s̄oéōe ȳy' à ḡò, s̄aagā ȳy' à p̄íy, w̄l̄ŋŋ yà yà dh̄ēb̄ō bhā' gú bhā' bhā, à bhā ḡōn bhā ȳy' s̄aagā bhā dh̄l̄n' yà s̄oéōe bhā' gú, ýy' w̄l̄ŋŋ bhā' sū' ká ȳ bhā dh̄ēb̄ō gú bhā' bhā, s̄aagā yáa z̄ūn dh̄ēb̄ō bhā ȳy' z̄l̄ bhā.

Yý Gýřý yř gōñ bhā' tūaa-bhō, yá' dhěé-krō Wóndhý plýx zian ká. Yý gōñ bhā ý' pý Gýřý dhě ý' pý : « Wón zīsũ sũu yā bhá' dhě-yř dō, yý yí bhō í gú wón bhá bhā, yý í tũn ký Wóndhý plýx zian bhōñ' èe ? » Yý Gýřý yà' pý : « Bhī zł ī kwěé dhłn sł, kée wón zīsũ yáa kl dhý, bhán yř zł dhíy zìy' tà dhě-yř, bhān zīaan zñ ñ dhě, á zīy. » Yý wó' pý : « Èe ! Zīaan dhłn ý dō bhā. Yý zìy. »

Dhè ý Gýřý yà zīy pýdhě bhā' gú, pýdhě dhé ý lòo' gú bhā ký dhłn blí púu dēsłđo dhłn' gú, bhá'-dhũn yř, à-dhũn gbàn pépé blũ yř tũn à-dhũn dhíy, kée à-dhũn bhā pýdhě dhłn bhā, à-dhũn bhā dhùtũ dhý. Gýřý yř zìy dō ý dhō'-dhũn bhā dhùtũ pýy kwěé.

Dhè ý bō à tūaa-bhō-sũ ká, yá' pý' dhě yř Wóndhý plýx zian zñ yř dhě. Yý dhłn bhā ý' pý : « Áa ! Gýřý, wón sũu yā bhá' dhě-yř dō, yý í zìy' tà í' pý á Wóndhý plýx zian zñ ī dhě èe ? » Yý Gýřý yà' pý' dhě : « Kā bhān Wóndhý plýx zian zñ ñ dhě zò, á zīy, wón dhé ký bhā, bhłn wñ bhũn ? » Yý wó' pý' dhě : « Èe ! Ký zīaan dhłn ý dō bhā. » Yý dà zú zīaan tà, ý dhō.

Dhó ý Gýřý yà wō bhā, yý lòo kóyídhě dō bhá gú. Kó ý wò' tà bhā, dhēbđ dō yř à wlyx, kée kó ý dhý gwē yř bhōñ' bhā ý dō gææn à gú, ý bhēn gblũ plè síbhán yř dhō' wlyx. Gbō bhá-dhũn, wó tōo kl' gú gbđ ká bhũn, wò gblāā kũn bhā dhú dhłn' dō' bhā yý wó dà' bhā. Dhè ý gbàn kó bhā' bhā pý ý dhō dhíy, ý bhōñ kídħóř dō síbhán tá' bhā, gwłsáà dhłn' ká.

Yý gōñ dō yř ký yř dō-sıl gwł bhā' dhíy bhũn yř bhłũn bō-sıl. Bhén bhā à bhā gblēen-dhě wāā gwē-dhũn dhłn wó bhōñ, yý bhēn yř à bhā krī-dhě zñ bīy plè, yāgā síbhán ká. Gōñ bhā dhłn wó' dhě Gwāadhě-kł-sé-bì-ká-dł. Gwłsáà zīsũ á wè' ká bhā yà à tó dhý yà bhłũn gā wēñŋ' bhā yłñŋ tée bhā' tà, yà bō-sıl wé dlłn-dlłn-dlłndhý. Yý Gýřý yř dhēbđ-dhłn bhā' tūaa-bhō. Yý Gýřý dhěé-krō ý' pý : « Yý ī dhō bhén ? » Yý' yđō bō ý' pý : « Ā dhō Wóndhý plýx. »

Dhēbđ-dhłn yí yđō bō ký, yý Gýřý yř à dhěé-krō ý' pý : « Yý dē dō yā ? » Yý wé-sıl Gwāadhě-kł-sé-bì-ká-dł dhłn' ká bhā. Yý dhēbđ-dhłn bhā ý' pý' dhě : « Bhān gōn dhłn bhā. » Gýřý yí dhēbđ bhā' dhěé bhá kró zú, yř zīy dhłn' wō ý dhō gōñ bhā' zian ká. Dhè ý dhō ý lòo bhũn, yý' pý' dhě : « Ñ zíy, bhá bōo ! Ñ zíy, bhá bōo ! » Kée yáa' bhān, yř ý bhā ył dhłn' kl-sıl dō ý dhō' ká. Gýřý yà gblá, à gú yà gā, kée třŋ ý kl-

sīl' ká dhý bhā, k̄y dhīá p̄íy dhà ȳy dhūn-sīl. Dhā ý dhūn-sīl bhā, à gēn̄dhē yà t̄an gbāngbāndh̄y. Yà wé bhá-dhūn wō, à gā' z̄iy bhēn yāan dhin ý bhān s̄ēē. Súy yà dà Ḡȳy gú. Yý dō bēn bhā ý dhō kó wl̄y, dhēb̄b̄ bhā' dhē gú. Dhēb̄b̄-dhán dē p̄y, súy yà' k̄ā-sīl, dhā sūu bhā' bl̄ēēsū yīi dhūn' yāan dō.

Ȳy Ḡȳy tò dà kócdh̄y dhē gú, yý zūn kp̄ēn̄n bēn ká, k̄y bh̄l̄antó kp̄y dō ý bhòcn kídh̄ōn s̄ócdh̄ú-dhūn bhā yà ḡō.

Yý Ḡȳy ȳy z̄iy kēñ. Dhē wó dhō wó lòo ḡōñn bhā' dhē gú, yý dhēb̄b̄ bhā' ý p̄iykp̄y bhā' b̄ō ȳ t̄à, yý ḡōñn bhā' z̄l' ká ḡō bhā wé dhin. Yý yīi' wón z̄ian dō. Yý' z̄l' dō bháwō' ká, yý' dō bháwō dhý bhā k̄y dhā bhā yà zūn s̄ēē, ȳy wé-sīl, ȳy dà-sīl dhý dō. À yāagā-dhāan bhā, yý ḡōñn bhā ý ȳ ḡō dh̄íy-wl̄ú, ý dhō dhē-gā' k̄y Ḡȳy wāà bhā dhēb̄b̄ wò dō-sīl s̄ó bhūn, yý ȳ bhā dhēb̄b̄ dhēē-kp̄ō ý' p̄y : « Kā' p̄y bh̄l̄n ? » Yý' bhā dhēb̄b̄ yà' p̄y' dhē : « Dh̄ángl̄ócn-dhán yā dh̄l̄n ī t̄uaa-bhō, yà' p̄y' í yī t̄à-kún k̄y dhā yā yá dhó dà' yī t̄à. » K̄ō ý' dà Ḡȳy gú, yà' s̄ō ȳ yūúndhē dh̄l̄n' gú, yý ȳ bhā dhēb̄b̄ sūu ý dà ȳ yūn dh̄í dhé ý t̄ō' gú. Yý dhā bhā ý bān, yý bān, yà wé bhá-dhūn wō, à gā yà dà ḡōñn bhā' t̄à, ȳy dl̄āan' bhā ý dhō p̄y' z̄ian wéē ká. Dhā bhā, yý bān dhý yý k̄ān. K̄ēē s̄āndh̄in ȳy k̄ān, k̄y b̄ín yà bhān. Yý Ḡȳy ȳy ȳ wò dà, yý' p̄y' wò Wóndh̄y pl̄ȳy z̄ian z̄ōn ȳ dhē k̄y ý z̄iy. Yý Gwààdhē-k̄ā-s̄ē-b̄ì-ká-d̄l' yà' p̄y' Ḡȳy dhē ȳy wō. Yý Ḡȳy dh̄íá ȳy bhān' gú dēdēwō. Yý w̄ō bhūn p̄y.

Dhē ý dhē ȳy kp̄ōē, yý ȳ wò dà, yý' t̄ōēñd̄l' yà' p̄y' dhē : « Bh̄y dō k̄y á dhó búu k̄y bhān dhēb̄b̄ ȳy ī dh̄í bh̄ōñn k̄y í gūn-dhān dhó'. » Yý Ḡȳy ȳy wē' bhā. Yý Gwààdhē-k̄ā-s̄ē-b̄ì-ká-d̄l' ȳy dhō búu, dhó ý' wō bhā yý b̄iy z̄l, yý' w̄ō ȳ gbāandh̄y yý dhūn' ká, yý' z̄iy s̄íāa. Ȳy z̄iy ý dhō wó yé' ; yà dà búu, dh̄úu kp̄ææ dhé k̄y ý kp̄ān' bhā, à wò dh̄l̄n' wō yý' w̄ō ȳ gbān t̄à ý dhūn' ká kwæændh̄y ý' z̄iy s̄íāa. W̄ō bhā, yý' yē ý ȳ bō à ká, gbō bhá ȳy à-dhūn ḡō bhūn bhā, dh̄úu dh̄l̄n' wó' t̄ān' bhā yý wó dà' bhā yý wó p̄l' lòo' gú, bhēn bhá yāa bhòcn' bhā k̄y ȳy dō s̄íāa k̄y ȳy bhòcn' p̄íy, yý' sūu ý' yà pēn̄ dh̄íy, yý yī' lòo' gú, yý b̄iy bhā' k̄ān yý' lòo gbō bhā' gú, yīi' p̄ā, yý pēn̄ yà' bhā. Wū bhā yý bhān, yý' bhō bhūn, yý wāà bhā dhēb̄b̄-dhūn gbāan wó' bh̄y.

Dhē wó wō bō, yý Ḡȳy yà' p̄y' dhē : « N t̄ōēñd̄l, ñ gbā z̄iaan ká k̄y á z̄iy. » Yý Gwààdhē-k̄ā-s̄ē-b̄ì-ká-d̄l' yà' p̄y' Ḡȳy dhē : « Áa ! Ñ t̄ōēñd̄l, wón dhé ī yān ȳy dà' gú yā yīi' bhā bhō k̄y ī t̄ùn' p̄y' í dhó bhá wō ī dh̄íy

èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Fón ký á ñ yán kpàn Wóndhý yý dèdè à kpòngúdè bhà. » Yý' tóœñdā yà' pý' dhè : « N tóœñdā, bhēn bhá yí dhó Wóndhý plýx dō ký yř gó bhūn yř dhūn wà, ī' pý ī dhò dhó' èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Ì, à zīaan zōn ñ dhè. » Yý Gwààdhè-kā-sé-bì-ká-dā yà pý : « Èe ! Ñ tóœñdā, bhá' pý dhý yáa wón bhá ká, zīaan dhān dō bhā, ī sā yà dhó ī sā yř dhūn.

Yý Gýř yř dà zīaan. Dhó ý' wō bhā yí tá pīnñdhý gbé, yý lòo Wóndhý plýx. Lòo ý' wō bhūn bhā ký bhēn bhá yáa kwæændhý. Ký Wóndhý yà dhó bú, ký' bhà dhēbō yà dhó yí bhàa. Yý dhō sīaa yý yáandhūn. Yý yà dédè yý Wóndhý bhà dhēbō yý gō yí bhàa yý dhūn, yý kpàn Gýř bhà, yý tūaa-bhō, yý' dhÉÉ-kpō ý' pý : « Ñ tóœñdā, ī gō bhén ī dhò bhén, yý bhá zīaan tó yā ? » Yý Gýř yà yōō bō' gō ý' pý : « Ā dhò Wóndhý plýx ký á' gōdhé sú ký wò ñ gō bō' ká. » Yý' dhÉÉ dō bhá kpō ý' pý : « Ī' pý bhān ? » Yý Gýř yř zīx bhá wō' gú ý' pý : « Ā' pý ā dhò Wóndhý gōdhé bhōñ-dhè gú ký wò ñ gō bō' ká. » Yý dhēbō-dhān yà' pý' dhè : « Èe ! Ký bhá lòo. » Yý' pý' dhè : « Dhūn kwá dhó ký í dhè bhá gā. » Wó dhō wò gō kwæændhý dédè, yý dhè dō bhá bhā' zōn' dhè. Yý' dhÉÉ-kpō ý' pý : « Pá ý dō bhā, bhá' yý èe ? »

Yý Gýř yà' pý : « Ìn ! Bhán' yý. » Yý' pý' dhè : « Bhēn pēpē wó bhò dhūn-sù ká Wóndhý plýx yý à bhá yí gó yý dō ký yř dhó. Bhén ý'-dhūn zā, à-dhūn gō kpææ dūññ dhān dō bhā. » Bhēn gō kpææ dūññ kwá wé-sīl' ká yā, yà bhōcn tōn gbōñ dhān dō bhā. Yý Gýř yà' pý' dhè : « Èe ! Ā dhé bhā ký' kā kō dhān yáa dhý zú bhā, kéé ā dhāñ bhò' dhíx kpákádhý dhè dhōñ-dhūn ká wé wón dhé ký' bhà ký Zīaan yà wé' bhā. Dhè ý dhý, bhý ñ tà-kún. »

Gýř dè pý, à kpā dhī kō yāa gú yā bhā' wōn gú, dhēbō óo dhēbō ý y yán kpān' bhà, yý gā dhān' wō' bhà. Dhēbō-dhān bhā, Gýř dhīa yà bhán' gú yāawō. Yý' pý : « Èe ! Bhá' pý dhý bhān' bhān, kwā dhò à síl bhōñ'. Dhè ý dhý, kwā yææ yý kwæændhý ». Yý wāà Gýř wó zīx wó dhō kwæændhý. Yý' pý Gýř dhè : « Ī zūl yý gbèè wé èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Kwà dhò à gú-dān'. » Yý dhēbō-dhān yà' pý : « Ā dhé bhāan' pý ī dhè ī dhò wé' bhà í' kā èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Ā síl yý bhén ? Ā dhò à kā'. »

Yý wó dhō wó lòo kwæændhý, yý dhēbō-dhān bhā ý' pý Gýř dhè yý dhó ý dō yí bhàa, yý wó dhō, wó dhūn. Dhēbō bhā yý y bhà gōn zīygu

gbàn dǒ. Yǎ à zληη-dhùn gbàn dǒ. Yǎ kāǰ gā yǎagā sū yǎ' dhūn Gǎyǎ dhè yǎ' pǎ' dhè : « Wón y kwāa dhó' ká bhā, à dhíy yǎ dhò yà bèη dhλn' tà. Bèη bhā yà dō ī gō yā dhè y' gú, kǎ kāǰ gā bhā ī dō zūy síāa, yǎ dhò ī tà-kún, í dhò dhǎ í lòo. »

Yǎ' pǎ : « Yà gó bhūn, bhān gōn bhā' zληη dhλn yítǎgbǒ ká, yáa zūn' bhà, dhè y dhǎ, bhǎ dà gblāá gú, pλ óo pλ y bhāa kpàn' bhà bhūn, í zūn' gbàn pǎpǎ bhà, kǎ í dhūn í dà yítǎgbǒ yā' wlǎy kǎ á' yà ī tà. Yà dhūn yà dà kócdhǎ, ī fii dhǎ dhè pǎpǎ y' gú, yǎ dhò ī bhōñn' gbàn gú, yí ī yǎ kwǎǎndhǎ, yǎ dhò dhó' ī fii bhā' kèη yí bhàa, dhè y yáa zūn yítǎgbǒ bhà bhā, yǎ dhò ī fii kún' bhūn kée à sé yáa' dhè kǎ yǎ dhūn bhūn. Tǎy y dhó-sīλ' ká ī bhōñn yí bhàa bhā, kǎ á gbō sús ī tà kǎ í zīy bèη ká í dhó. »

Wò tò dhīaη bhā' zλ-dhè gú yǎ dhā gēηdhè yǎ tǎn, yǎ kλ dhè yλnñ tée dhǎ wò kǒ y' gú sīy bhā' dhǎ kée kǎ dhā yà tlǎy zīizisù ká.

Yǎ dhēbǒ-dhλn bhā y' pǎ Gǎyǎ dhè : « Àan ! Wóndhǎ y bháa' dō í dhūn' gǒdhé bhōñn-dhè gú kii ī gǒ bō' ká bhā dhλn, yǎy dhūn yǎ kλ-sīλ dhǎ bhā ; yà wón slòv' gú dhè dhèη yà bhō y tà y zīaan gú. Dhè y dhǎ, pλ í dhūn' wòn gú bhā yǎ dhèn, à sús kii bō' ká dhè pǎpǎ á wè' ká gblāá bhā' gú kǎ í dhūn á ī dà yítǎgbǒ wlǎy. »

Wóndhǎ gǒ y' bhà dhēbǒ yà bō dhè yāandhíy dhǎ, à vúl kpǎæ y tò bhā yǎ' sū y' dhūn Gǎyǎ dhè. Yǎ Gǎyǎ yà' sū yǎ dà' ká gblāá gú, yǎ pλ pǎpǎ y dhēbǒ-dhλn yà' dhè zǒn' dhè bhūn bhā, yǎ zūn' gbàn bhà, yǎ dhò y dà yé gú dhè-dhùn gbàn gú, sǎndhìn yǎ zūn síāa, kǎ Wóndhǎ yà tλη kwǎǎndhè tà dèdèwò. Kǎ dhā y wé-sīλ, y dà-sīλ, kée kǎ tée y zīy-sīλ, kǎ dǒ à tée dhíy kǒ bháa dhǎ. Yǎ dhēbǒ bhā y Gǎyǎ sū yǎ' dà yítǎgbǒ wlǎy. À gò bhūn-sù kǎ yǎ zūn kpéηη yǎ dhò dō' y bhà gōn gǒ zīan òo, kǎ Wóndhǎ yǎ dō-sīλ kpán dhíy.

Yǎ y bhà dhēbǒ dhéé-kpǒ y' pǎ : « Déa yà dhūn n tàabhàn yǎ ? À bhèn yǎ bhén ? » Yǎ dhēbǒdhλn yà yǒo bō' gǒ y' pǎ : « Áa ! N slbhèn, wón kǎ' wòn gú yǎ bhii n sēè zīan bhō yǎ bhā èe ? Tǎy y' pǎ-sīλ' ká dhǎ bhā, kǎ yǎ wū gèe-dhùn y' bhà gōn yǎ dhūn' ká bhā' lòo-sīλ kócdhǎ, kǎ Wóndhǎ dè pǎ yǎ zīy-sīλ kó zù wé vlùwundhǎ, kǎ yà' pǎ-sīλ : « Áabhōo, bháan bhāan ī sēè bhō, bhén y dhūn yǎ bhā yǎ bhén ? »

Yǎ zīy y dhò zīan y dhēbǒ-dhλn wāà Gǎyǎ wó kλ dhò' tà y bhèn gǒ kpǎæ dūηη dhè zǒn' dhè bhā' tà, Gǎyǎ fii kèη, yǎ gō bhūn y dhūn, yǎ dà gblāá gú, yǎ' pǎ à fii yǎ yǎ, yǎ pλ pǎpǎ y gūn gblāá bhā' gú à gbàn bhō

gblóo, yíi Gýř yř. Dhéé' ý' kpō' bhà dhēbđ gđ bhā yíi' yđo bō pý ký. Yý lōo, yý' pý : « Ā' pý, bhēn fii yř kócdhý yř. » Yý zūn dhìln-sūw bhà kó pír, ký yř pā gbàn bhō-sīl gblóo. Yà ý Gýř yà wō yítàgbđ wlýx bhā, súx ý dà' gú, à wēé wāà gbō gbàn wà à wlýx dhē pā. Yý Wóndhý dhūn yý tñg yítàgbđ tà, kócdhē gbàan kún blāblādhý, à gēn bhūn dhē Wóndhý bhā, bhá pā yř, ī' pý yánñ, bhá pā yř, ī' pý pēñ, pā zīizīsū. Gýř dà yítàgbđ wlýx gēn dhìln bhā ký yá dhó sýñ' Wóndhý bhú dhíx. Kā ý' wō pý dhē yáa zūn yítàgbđ bhà bhā yý dhō ý kpō' ká, yý zūn kpēñ, yý ý wā dō Gýř fii dhé ý ý wā dō yí bhàa zīan tà bhā' kēñ.

Dhē ý dhó dhánbháwō gblēen, yý dhēbđ-dhán bhā ý' pý Gýř dhē : « Dhūn ký í dhó, á' pý í' kā kō-dhūn ý' bhà bhā ký í' kā' bhà, ī dhō dhó' í lōo ī plýx. » Yý yítàgbđ sūw Gýř tà, yý Gýř yř zīx bēñ ká. Gýř dē pý gđōn gbēē yāa bhá bhūn.

Dhō ý Wóndhý yà' wō yí bhàa zīan tà bhā yíi lōo, yý wón slōo' gú dhē Gýř yà dūa. Yý yē ý gú, yý dhūn ý lōo kwāēēndhý, dhó ý Gýř yà' wō pý gú klýř bhā' bhà bhā, yà tó yà pā ý bhōcn kídhōñ kōēœñ plē-dhūn bhà yà à tá sú dhún. Yísíwđ bhá yř Wóndhý dhí wà' dhē « dō ñ gđ bhā ». Yà à blū bhén ý ī kēñ, ký zú wōo' pý bhá kídhōñ kāñ dō tá sū, yř dhō kā' dhē pā wà ī kún dhàn' wō' dhý, fōn ký Wóndhý yà kpān ī bhā, yý í gūn-dhāan gó gblóo. Ā dō bhā' Gýř dē pý à dhí ý wó' dhē : « Ī kwāa ñ zū á dhó ». Yýx dē pý à kā gbēē kō yáa sñ.

Wóndhý dhō ý yán dhíx-wlūwú' ký Gýř yř dhó-sīl dēewō dhē kídhōñ kōēœñ yāagā síbhán dhíx dhē dhý, yý' pý : « Dō ñ gđ bhā. » Bēñ dhàn' zū yà bhō bhā, Gýř ý dhō kán' ý tà, ký Wóndhý yà tñg' tà. Yý ý bhà yísíwđ blū pý, ý' pý : « Kwāa ñ zū á dhó. » Yý kā dhē wà bhēn pō, yý' lōo' bhà zú bēñ ká, á, kēe ký Wóndhý yà dūn' tà dēdēwō. Yísíwđ bhā' bhá yř Wóndhý gđ wó' dhē « à kún í ñ gbā' ká ». Gýř bhà dō bhá' bhūn pý, wó' dhē « ī kō bhō ñ gú ». Yý Wóndhý yř ý bhà bhā' blū. Ā, ý dō bhūn ký bēñ yà dō Gýř gđ yā, ký à bhà yísíwđ gbàan yān, yý kāñ gā yāagā ý Wóndhý bhà dhēbđ yà' dhūn' dhē bhā' dō zūx síāa, yý glà dēewō tñn zīizīsū dō gú, yý zūn Wóndhý gđ zīāan. Yý Gýř yř dhó bhá wō gblēen, yý bhīō yř bhān Wóndhý gú, yý' pý tñn bhā' dhē : « Bhān dhàn wó ñ dhē Wóndhý, gó ñ gđ zīāan á zīx. »

Yý tñn bhā ý gō Wóndhý gđ zīāan. Ý dhō ý yán dhíx-wlūwú' ký Gýř yř dhó-sīl dēewō dhē bhá gú tínbhūn. Yý' slā kā zú dēewō yý Gýř yř

yòcn' sɔɔ, á ! kɔ́ sé bháa Gýř dhè zú, kée kɔ́ yáa pɔ́ ká gblèen pý gbé zú. Yý káñ gā plè bhā' dō bhá zùř wāà Wóndhý à-dhùn zìngwú. Yý glà gwàn gú, yý wò Wóndhý gò zīāan. Týř y kā-sīl' ká dhý bhā kɔ́ Gýř yà lòo à dā bhā gô bhláà gbææ bhá ý' tà yý bhòcn kídhóř plè-dhùn bhā bhā' gú, kée kɔ́ sé dèdè yáa' dhè pý zú, kɔ́ Wóndhý dè pý yà sāl bhō, kée kɔ́ fāan dhánbhā' tùn yý zā dhè Gýř zā ká.

Yý Wóndhý yà' pɔ́ yí bhā' dhè : « Yí, bhān dhān wó ñ Wóndhý kā, gó ñ gò zīāan á dhó bhān bhēn kún, yānzìřgú dhān wó' dō ñ bhā. » Yý gwàn bhā ý gō Wóndhý gò zīāan, áa kée kɔ́ Gýř yà zīř gblèen. Yán dhé ý Gýř dhō zùř' ý tàabhān kɔ́ yí yà gó Wóndhý gò zīāan kɔ́ yý dhūn-sīl, káñ gā dō dhé ý tō' gò bhā yý' zùř, yý glà gléen kpɔɔ zīzīisù dèdè ý pā bhá yáa bhòcn' bhā kɔ́ yý zīř' gú bhā' gú, yý zūn zú Wóndhý gò zīāan. Sāndhìn Wóndhý yà slí bhòcn' bhā kɔ́ gléen bhā yý gō ý gò zīāan, kɔ́ Gýř yà lòo pýdhý. Yý tō Gýř dā bhā gô bhā bhā dhān' gú yý Gýř yý kɔ́ yà dà pýdhý ; yý ý kò kplèè à dhè, yý tō bhā ý ý yēe-kā ý dhō ý plýř.

Yý Gýř dhō Wóndhý gòdhé bhā' ká yý wó' gò bō' ká. Kée sándhìn yý kā dhý, kɔ́ yà à zòcn ý dā dhè, yà à pɔ́ : « N dā, Wóndhý í kā' dhīāř zā ñ dhè bhā dhān, á gō' gòdhé sú' ý wōo ñ gò bō à ká yā. » Kɔ́' dā yàà pɔ́' dhè : « Áa, ñ gbý Gýř, bhá bhòcn dèdèwō gòcn-dhè bhā kée ā dhò wón dō pɔ́' kɔ́ yý tó ī yāan, yý bhūn dhè dhó ý Wóndhý yà' wō bhā, yí dhó tó' bhūn, bhý kā ī zò ká, bhá dhó yī zā' ī gò pýř. » Yý Gýř yà' pɔ́ : « Éé ñ dā, yà tó' dhé ký bhā' bhā kɔ́ yáa wón bhá ká. » Yý wó Wóndhý gòdhé bhā' sū wó Gýř gò bō' ká. Dhō ý Wóndhý yà' wō bhā bhlō yí gó' gú, yý ý bāā-sīl kɔ́ ý dhūn ý gòdhé bhā' sú Gýř gò.

Yí dō ká, kɔ́ Gýř yý yí gú, yý wó dhūn wó' pɔ́' dhè yéen gú dhè dhó ý Wóndhý yà' wō bhā yí dhó tó bhūn tōřtōřdhý, kée yý ý bāā kɔ́ yý yān-tó' gò. Yý wó' pɔ́' dhè Wóndhý zìř plè-dhāan dhé ý' bhā dhèbò yí' zòcn' dhè bhā yý bhūn gbēn dhān' ká, yà kā yý gbēn dà, kée yý kā gbēngōn ká. Dhè ý Gýř yý bōo, yý' kā dhè kò wó' pɔ́' ká dhè yéen gú bhā' dhý, yý dhō ý gbēngōn sléèplè dhō, yý zūn' dà-sù bhā.

Sāā kpò Gýř tà kò ý gūn, à síbhān yáa gūn, dhè púu ý kpææ, dhònbò dhān dhūn Gýř tà gú. À dō yáa ý gēn dō plè. Dhó ý Wóndhý yà wō bhā kwè dō yà dà' gú, bhēn gbān zò yà bhō' wōn ká. Gýř bhā gbēn-dhūn bhā wōo dè pý wà dà dhíř wà kā gbēngōn gblýřgblýř dèdè ká. Yí dō ká, yý Wóndhý yý glà dhándhīlǎ-dhān dè ý kā dhìn à gú, dhī kò ý' gò, yý kā

dhè bhīī pāl zīv' bhā k̄v' í' bh̄. Ý wlūw ý dhō Ḡȳ t̄à gú. Ý dhō ý lòo bhūn. Ý' t̄iŋ ȳ dā, ý bhēn gbàn wò ȳ tō' bhā dō dhè dh̄n̄b̄ yà dhūn Ḡȳ t̄à gú gbé, k̄é bhēn dhé ý bhā' bh̄on' ká yáa dhý. Dhándhīl̄j-dhán bhā dhūn ý' wō bhā, yíi wé' bhā k̄v' wò v̄ γλ bhō Ḡȳ dhē ḡò kócdh̄ dhè bhēn kp̄æ dhý. Ȳ z̄iv̄ v̄ gēn dō ý dhō Ḡȳ ḡò kó dh̄n gú. Kp̄an ý' wō gbēn kp̄aa bhā p̄y Ḡȳ ḡò bhā, súv̄ yà dā' gú, k̄ò ý dhō' k̄l' ká k̄v' Ḡȳ ȳ gbēn bhā' gbàn z̄l yà yà à sl̄l bh̄on-sū bhā. Ý dhūn k̄v' Ḡȳ ȳ p̄y p̄iv̄ ; ý' dhē yà' gbā yí ká, ý' p̄y yáa ȳv̄ yí bhūn k̄v' yíi v̄ yán kp̄an k̄v' Ḡȳ bhā.

À dhé k̄v' bhā yíi bhō Ḡȳ dhē gú wón bhá bhā. Ȳ z̄l k̄v' gbé yà k̄l dhý bl̄esū. K̄é dhè ý Ḡȳ ȳ dhūn, ý' dhē yà' p̄y' dhē Dhándhīl̄j-dhán bhá yà dhūn zūn ī dhē gú, ȳ kócdh̄, dhó k̄v' í' t̄uaa-bhō. Ý dhō ý dhándhīl̄j-dhán bhā' t̄uaa-bhō, k̄é yà à gā, yáa à d̄. Ý' dh̄é-kp̄ō ý' p̄y : « Kwá' bhān bhūn ? » Ý' ȳò b̄ō ý' p̄y : « Dhángl̄on-dhán dō bhá ý' t̄ó' bhō p̄ydhē yā' gú wó' dhē Ḡȳ bhā dh̄n, á dhūn zūn' dhē gú. Dhè á lòo ȳ, á' w̄n dh̄é-kp̄ō ý' wó kó yā' dhē z̄on n̄ dhē. »

Ý Ḡȳ yà' p̄y' dhē : « È, bhá lòo, kwā ȳæ kócdh̄. » Ý dhō ý s̄a t̄ò ḡon k̄r̄ik̄r̄ik̄ dō t̄à, ý' k̄un ý dhūn' ká k̄v' ý' z̄l à bhā dh̄n̄bh̄ndhē bhā' dhē. Ý dhándhīl̄j-dhán yà' k̄un ȳé ká, k̄é ý' ȳò b̄ō Ḡȳ ḡò ý' p̄y : « À gú w̄n yà dhī, k̄é bhāan t̄ò bh̄ȳ t̄on̄t̄on̄dh̄, n̄ kían dh̄n bhā ; ý' p̄y n̄ bhā dh̄on̄bhāap̄l̄ ý dhý dh̄n gbēn ká. » K̄l dhý k̄v' ý Ḡȳ z̄w̄gbàngú gbàn s̄ē. Ý Ḡȳ yà' p̄y : « È, yáa wón bhá ká, dhè ý dhý, dhè ý k̄l dhē b̄in yà bhán bhā dhē yà kp̄oœ k̄v' á ī bhā gbēn bhā' z̄l. » Ý' p̄y p̄y : « È, yà dhī. »

Ḡȳ bhā kó dhán bhā p̄y, à p̄l ý' k̄l-sū ká, yà bō dā-sū ká kócdh̄ bhūn, p̄l bhá k̄ò yáa bh̄on' bhā zú t̄on̄t̄on̄dh̄ k̄v' yíi k̄l Zl̄an z̄l ká. Dhè ý Ḡȳ ȳ zūn kp̄ēŋ ý dhō v̄ dhē ḡò kócdh̄, ý' dh̄é-kp̄ō ý' p̄y : « Dh̄n̄ ý bh̄ō t̄à bhā, bhá' d̄ō w̄é è ? » Ý Ḡȳ yà' p̄y' dhē : « Ìn, n̄ dhē, bhán' d̄ō kp̄ákp̄adh̄, W̄óndh̄ dh̄n bhā. »

Ý' dhē yà' p̄y' dhē : « È, ȳ k̄l n̄ gú dhè bhīi' d̄ō dh̄n' wō k̄v, k̄é dhé k̄v' bhá' d̄ō z̄l wō k̄v' ý dhý k̄v' dhīan dhý. » Yà à p̄y dhý k̄v' yà' p̄y í d̄ō' ḡò ī súan ká. Ý Ḡȳ yà' p̄y' dhē : « N̄ dhē, ī zūl̄ k̄l s̄æ ; dhè k̄v' γλ dhý n̄ ḡò kócdh̄ dh̄n' gú k̄v' yáa wón bhá ká. Ý Ḡȳ ȳ dhō W̄óndh̄ t̄à kócdh̄ bhūn ý wēŋ wó wò bhūn. Dhè ý d̄ō gbēn, ý W̄óndh̄ ȳ dā

ý kwī gú ký ý Gýř zĹ, kĕe ya dà ý kwī gú dhý, yáa à ýř, ya glá bhēnbheē gú ý' ýř. Ý ý wó' kĹ dhý gbēŋ dhē bhā' gú, ý dhē ýř kpòe.

Dhē ý dhē ya kpòe, ý dhēŋbhēndhē bhā ý' pý ý bhōɔdĹ dhē : « Dhūn á' wō yā, ā dhūn ī dhō bhā, kĕe bhīin dhó gwĹĹ' ýř gbē, dhēkpòeýì sōēplē dhĹn á dhō' kĹ', à sāāgā-dhāan bhā ký á dhó, kĕe dhēkpòeýì dō, gbēn dō dhĹn á' bhý ; í ī týŋ kĹ ýř dhĹn' gú. » Ý Gýř ýà' pý yáa wón bhá ká. Ā pý ý' wō dhý bhā kĹ dhý ký yá ý bō gbēn sōēplē bhā' gbàn bhý-sù ká, ký yá Gýř zūgbāngú gbàn sēē, ký ý dhō, kĹ dhý ký ya dhō' dōzīāan-dhē gú, ký ý pý' tà ý' zĹ. Ý Gýř ýà' pý : « Bhán wé' bhā, kĕe kwā bhā pý yā pý à kían ý dhý, ýř bhūn dhē wá gbēn bhý wáa' gā yē. Bhén ya à gā yē, yáa gó pée. » Ý' pý ýř zĹ ya kún bhō ī gú, ký ī dhō gbēn bhý sú dō zīan ká, ī sónpíř dhē dhĹn dhō yúa. Ý' pý Gýř dhē : « Bhāŋ dhē pý, bhán wé' bhā. » Ý Gýř ýà' pý : « Ya dhī. » Dhē ý dhē ýř kpòe, ý Gýř ýř sā ý bhā gbēngōn dō tà ý' zĹ, ý' dhē ýà' kpā dhēŋbhēndhē bhā' dhē. Dhē ý' bhý pý, ýí' gā dō zīan yē, ý' gbàn lòo kó tà, ý' dhūn Gýř dhē. Ýř dhēkpòeýì kĹ pý sōēplē tēāēn ká, dhē ý ya ý bō gbēn bhā' gbàn bhý-sù ká, ý dēdē ý ý bō' ká dhý bhā, ý ý wō dà' ká. Gbēn gā bhā pý, Gýř ya à sú ý dhō' ká ý dhē dhē ý' pý ýř à kpāēæ kpō. Ā sōēplē-dhāan dēdē bhā wā' gā kpāēæ kpō ýōñn tàa gbēŋ-gbēŋ ý tō' ká dhý ý dhē ýř kpòe.

Dhē ý yĹŋŋ tēe ya bhēn kwī bhā kún sĹ ká, ý wā dhēŋbhēndhē dhí bhōñn ya ý bō pĹ bhý-sù ká, ý ý wō dà. Ý Gýř ýà' pý : « Ēe, ya dhī, kwā à bhān ký bhāan dhó ī dō' zīāan. » Dhē ý wōo zīř, ý dhō ý' pý ý dhē dhē : « N dhē, Wóndhý dhĹn á dhō-sīĹ' dō zīāan bhā, wón ý ý zīŋgú í' dō, dhē ý dhý, bhá tó, bhá dhó tó' ī gō píř, í ý dō pēŋ dhíř. » Ý dīi bhĹu dō dō' gō ý' pý' dhē : « Yá dà zīāan, í ī yán tó yĹŋŋ wō zīan ká, bhá dhākpōŋ tēen ýř ký ya wĹwú bhūn, ký yāā Wóndhý yá kó zū-bhō, ký í dīi yā' kán bhān gbēn gā bhā' tà bōn bhīřgā ká, ký zīaan ý dhó-sīĹ' tà yā, ī zōn'-dhūn dhē. » Ý' dhē ýà' pý : « Gōn-dhĹn, bhán' bhān. » Ý ý wó zīř. Dhó wó' wō bhā, wō dhō gbāætā zĹ-sù ká dhý yēdhý wó dhō wó lòo Gýř dĹ bhā gō bhĹāa bhā' zīŋgú dhē dēdē gú. Dhē ý Wóndhý ya dhē ýř dhē wá gó pý ká gblēen, ýř dhĹn ý gūn dhíř, kĕe ý' pý Gýř dhē, ýř dhō kó tàabhān, ý dà bú dhĹnbháwō dēdē, ýř tō bhūn dhāan ý dà ý Wóndhý dhē kwī gú.

Dhè ý Gỳỷ yà dhè ỹ pý dhỷ, ỹ dà gô dhủ bhá bhā' gú, ỹ dhō ý yà dō à pàa bhà dhè dèdè gú, ỹ' pỹ gô dhủ bhā' dhè : « Kýdnhingbýtá, ý bháa ñ dā bhà gô dhủ ká, kỹ í ñ dhỷ-dhủn Wóndhỷ dhè. Wóndhỷ yà glá pý yà zūn gô dhủ wlý. Yà kā ỹ' pỹ gô dhủ bhā' dhè : « Gô dhủ, bhān dhλn wó ñ Wóndhỷ kλ, ñ gbā Gỳỷ ká á' kλ ñ bhà yλ ká. Kỹ yà' pỹ-sīl : « Gỳỷ, ñ gồdhế í' sũ bhā, ñ gbā' ká. » Yà à pỹ dhỷ, yỷ gô dhủ yà klđng yà kλ dhè ỹỷ ỹế. Ý Gỳỷ yà bō gô dhủ gú yà à pỹ : « Ký bháa ñ dā bhà gô dhủ ká kỹ í ñ dhủn Wóndhỷ dhè. » Ý gô dhủ yà wlũú yà dō ỹ gææn.

Wón bhā dhλn wó' bhā. Wò tồ' bhà dhỷ, ỹ Gỳỷ dhè yỷ zūn kpénng. Ý dhō dhè gầ' kỹ yánđ gēnđdhè yà tān gbàngbàngdhỷ. Ý sồ kócdhỷ, ỹ dīi bhā' dō gbên gā kpææ bhā' tà dhè kồ ý' gbỹ kλ' pỹ' ká' dhè bhā' dhỷ, ỹ ý tểε-sũ ý gūn pēng tà bhā' sũ ỹ' kpō' tà. Ý gbên gā bhā' gbàn ỹỷ glà zú dèewō gbēngōn gblỷgblỷ sœcèplè gú, ỹ Gỳỷ dhè ỹỷ zūn'-dhủn ká kpénng, ỹ' pỹ'-dhủn dhè : « Kā dλbhèn ỹỷ dhò zīaan yā dhλn' tà », ỹ' zīaan zđn à-dhủn dhè.

Ý gbên-dhủn bhā wó dō bhỉlλ gú wó dà bēng ká zīaan bhā' tà. Tỷng wó lōo-sīl' ká wō dλbhèn dhè gú bhā kỹ' gú sũu ý kún-sīl, kỹ tlōo yáa' bhā. Wóndhỷ yà gblá gô dhủ tà, ỹ yà klđng yà kλ dhè ỹỷ zūn síāa. Ý Gỳỷ yà bō gô dhủ gú yà gblá, ỹ gô dhủ yà wlũú yà dō ỹ gææn. Wò tồ ỹỷ dhλn' bhà dhỷ ỹ gbên-dhủn bhā wó lōo bhũn, ỹ súx ỹỷ dà Wóndhỷ gú, ỹ' pỹ ý zīy bēng ká. Ý gbēngōn blễsũ ỹỷ pỷ' tà, ỹ' bhλng, Wóndhỷ zỷ à gblỷỷ ỹ gææn ý wò à zũ bhā. Ý' plè-dhàan ỹỷ pỷ' tà, ỹ zỷ' gú gææn ỹ wò à zũ bhā. Ý' yàagā-dhàan ỹỷ pỷ' tà, ỹ kλ kồ dō bhā à gú, ỹ gbên sœcèdō gbàn wò Wóndhỷ bhλng, ỹ zỷ à-dhủn gbàn gblỷỷ ỹ gææn ỹ wò.

Dhè ý' sœcèplè-dhàan bhā ỹỷ Wóndhỷ bhλng, ỹ Gỳỷ yà' pỹ' dhè : « Bhá' bhλng kỹ í ñ zũ ỹỷ síāa. » Gbēngōn sœcèplè-dhàan bhā dhè ý Wóndhỷ bhλng, ỹ ỹ zũ zūn síāa, ỹ Wóndhỷ yí zūn kpénng dhè ỹỷ zú. Ý kλ Wóndhỷ ý kwá' tó bhān-sīl đεε bhā' bhà tỗææ dhỷ tó-dhè ká.

Bhēn ý Wóndhỷ gồ bhō yánđ dhè bhā, à dhè ý gūn gblũdλ bhā' bhà dhèbồ ká ý' sàñ gūn' kλ-sīl gbèè bhā wò gūn à dhè-sīl Dhœcendhè, ỹ wó' gbỹ bhā' dhè Gỳỷ. Ý wó' pỹ Dhœcendhè gbỹ Gỳỷ. Gbên-dhủn bhà yà wó' wō sλsλ wō zũ tà ý wó' pỹ gbēngōn yáa bō ỹ yà kồ ká bhā' zũ ỹỷ bhò ý bhā dhλn' ká, kỹdhỷ ý Wóndhỷ ỹỷ zūn kpénng ý wō dλbhèn zλ.

Bhān dhān Wòḡbláàbhāan wé kō sēè ?

Yī bhá ká, k̄y gblùdā-dhè wòn ȳ tūn sé gú dèdèwō, ȳ Wòḡbláàbhāan ȳ gūn gblùdā ká sé bhá gú dhè pā ȳ k̄ bhānīdh̄y. Wòḡbláàbhāan ý ká' gā-sīl ý dō bhā, à bhā dhēbō dhī kō ý gūn, tīō yáa gūn' bhā, à bhōn' ká yáa gūn kpóḡtāa. Bhēn-dhè bhā dhān Wòḡbláàbhāan ȳ gūn' gú, ȳ dhī' gō dhēe, yā wé, bhēn bhá yáa wé' wō w̄y à gō sé bhā' gú.

À bhā dhēbō bhā yā k̄ s̄y dhūn wō ȳ dhō dhōó gú dhè bhēn' dhūn Gb̄āgwīndhè-dhūn gú. Yī dō ká, ȳ Bīy Tīi ȳ dhūn p̄y dhōó gú, ȳ ȳ yán kpān gblùdā Wòḡbláàbhāan bhā dhēbō bhā' bhā, ȳ' dhía ȳ bhān' gú. Ȳ' wòn gú dhēé-kpō bhēn-dhūn gō. Ȳ' wó' p̄y' dhè gblùdā wó Wòḡbláàbhāan k̄, sé ý dhīn' gú bhā' bhā dhēbō dhān bhā. Ȳ Bīy ȳ dhēbō bhā' dhè, ȳ' dhēé-kpō ý' p̄y : « Dhān-dhān, ī gō p̄ydh̄y bhén ? » Ȳ ȳ gō gú p̄y p̄y. Ȳ' dhēé bhá kpō ý' p̄y : « Ȳ ī gwāàn bhā èe ? » Ȳ' ȳō bō ý' p̄y : « ĩn ! Wō bhān gōn dhè Wòḡbláàbhāan. »

Ȳ Bīy yā' p̄y' dhè : « Á, à p̄y á' wō dh̄y bhā, ī dhía dèdè dhān yā bhān n̄ gú, ȳ n̄ p̄y dhè á ī sú dhē ká. » Kōḡbh̄lè tīi ý Bīy yā dà, dhī ý' wō' ká, à síbhān yáa dh̄y. Dhēbō bhā yā ȳ bhā gōn gā, k̄y ȳ Bīy gā, zōn kw̄l p̄l yáa bhūn. Bīy dhía yā bhān dhēbō bhā' gú, yā wé' bhā wón bhā. Ȳ Bīy yā p̄y' dhè : « N̄ wòn dhía z̄l yā bhān ī gú, k̄y kō òua. » Dhēbō-dhān bhā, ȳ wè' bhā. Wō tò dhōó gú bhūn ȳ òua Bīy ká, ȳ' wó dhō'-dhūn gō p̄ydh̄y.

Wòḡbláàbhāan bhā gw̄l̄z̄l-dhūn wó gūn dhōó gú bhūn bhā, wó Bīy wāà-dhūn bhā gblùdā bhā dhēbō à-dhūn p̄y kw̄l kō wó' gā bhā, wíi dhō kán' bhā, kēe wā Bīy gā, à dhēé-kpō kō bhāa dh̄y. Wō tò' ká dh̄y ȳ'-dhūn yán ȳ fīl bhēn plè bhā'-dhūn ká. Dhè wó dhō wó lōo p̄ydh̄y, ȳ' wó' p̄y wō dābhēn dhè wó' p̄y : « Gblùdā, wón bhá yā k̄ dhé ! »

Ȳ' wó' p̄y : « Dhó yī' wō dèe dōó gú yā ī bhā dhēbō bhā wāà gōōn tīi b̄y kp̄i bhá wó gūn p̄y-sīl wō kw̄l bhā wé, yī dhāñ bhō-sū wíi k̄' dh̄y. ý dhō dō dhōó kán t̄y gú yā wé k̄ yī yán yáa à-dhūn dh̄y. Yī dhūn z̄l wō wé, k̄ à òua dhān wó' wō-sū ká. » Ȳ Wòḡbláàbhāan ȳ yā à-dhūn yán gú. Ȳ' p̄y'-dhūn dhè : « Kā z̄l kā bhōn' bhā ká k̄ dhōó gú ȳ' wó dà bhān dhēbō gō gú, dhè ý k̄ dh̄y ȳ ká kā bhā p̄y dhè ? Kā dhó bhān dhēbō bhā' bhōōn-dhè gú, yīi k̄ dh̄y, kā z̄l dhān ȳy wō. » Ȳ' bhā

gwǎłzł-dhùn bhā wó wèηη sé gú à-dhùn dǎbhèn bhà dhēbǝ bhā' bhōñ-sùú ká. Yý wó dhō wó kpàn' bhà dhè bhēn' kpàn bhēn bhà Dádhdóá dhè'-dhùn gú, gblùdǎ bhá gǝ p̄ydh̄y, k̄y ȳ Bīy Tīi kèñ.

Yý wó dhō wó z̄y' gú wō dǎbhèn dhē. Yī dō ká, ȳ Wòcgbláàbhàan ȳ ȳ bhà gwǎłzł-dhùn tā ȳ bhà ; wò dhò bhén ? Wò dhò à bhà dhēbǝ sú-dhè gú Bīy Tīi gǝ. Yý wó dhō, wó dhō, wó dhō. Wò wò zīaan plè, ȳ wó lòo p̄y bhā' gú. Dhè wó lòo p̄y sáan dhíy, ȳ bhēn bō p̄ydh̄y, ȳ' p̄y : « Kà à p̄y gblùdǎ dhè k̄εε gblùdǎ Wòcgbláàbhàan yà yà sáan bhà, k̄εε ȳ dhùn ȳ bhà dhēbǝ sú-dhè gú Bīy Tīi gǝ. Yý wó dhō wó' lòo gblùdǎ ȳ p̄y bhā' gú bhā' bhà. Yáa Wòcgbláàbhàan dō, yíi' ȳ dō, à tó ȳ' bhān bhā, súy yà dà' gú. À gèn bhùn dhè à t̄yη dhé k̄y bhā' gú k̄y dhē wòn yíi k̄ k̄y dhè k̄ ȳ' bhà d̄εε, ȳ wó dhán-dhùn yūn bhō-sīl dhē ká yā' dhý, k̄y dhē wòn tùn d̄εewō gbékégbékè. K̄y dhē wòn dhàn ȳ gblù ká, ȳ k̄ gblùdǎ bhā' gú dhè Wòcgbláàbhàan ȳ dhùn gblù dhàn' ká ȳ gǝ.

Yý ȳ bhà gwǎłbhīn dō dà bhén ȳ Wòcgbláàbhàan yà bō bhā'-dhùn kèñ, ȳ ȳ wò kpō'-dhùn bhà ȳ' p̄y : « Kà dhó ká' p̄y gblùdǎ dhè, yà à p̄y dhý, bhán' bhān, k̄εε gblù yáa yī p̄y, dhè ȳ dhý ȳ tó sáan dhíy bhā k̄y á' bhà dhēbǝ sú Bīy gǝ k̄y á' gbā' ká, k̄εε ȳ yī bhànwòn tō. »

Yý wó dhō wó' lòo Wòcgbláàbhàan bhà. Yý ȳ kpāηη à dhíy, ȳ' p̄y f̄ñ ȳ ȳ yángā plè ȳ ȳ gōcōdh̄y bhā' kpàn bhén ȳ dhē bhō ȳ gǝ bhā' bhà. Yý wó dhō wó' wò bhā' dhíy-lòo gblùdǎ bhā' bhà. T̄yη ȳ k̄-sīl' ká dhý bhā k̄y wà à lòo Bīy bhà dhè gblùdǎ í' bhà dhē bhō' gǝ bhā yà dhùn, k̄εε tā sùú ȳ' ká ȳ gú, à síbhǎn yáa dhý.

Súy yà dà Bīy gú, dhēbǝ dhùn à bhà gblùdǎ dhè wòn k̄y wà dō Wòcgbláàbhàan gǝ dhàn' wòn yà tó. Wón bhā ȳ wó dhō wó' lòo zú gblùdǎ bhā' bhà. Yý' p̄y : « Kà dhó ká' p̄y ñ dǎ Wòcgbláàbhàan dhè ā' p̄y bhīin wé' bhà, k̄εε ȳ tó ȳ yææ gú k̄y á dhūn' bhà dhēbǝ ká' dhè bhūn. » Yý wó dhō wó' lòo Wòcgbláàbhàan bhà, ȳ kǝ. Yý wó' z̄y' bhà dhánbháwō pīηηdh̄y, ȳ Wòcgbláàbhàan yíi wé' bhà tōηtōηdh̄y.

Yý gblùdǎ bhā yà' p̄y : « Kà dhó ká' p̄y Wòcgbláàbhàan dhè dhè k̄y bhán bhææ dhè bhán fīl' bhà bhā, ȳ dhùn, k̄εε yī' p̄y gblù yáa yī p̄y, dhè ȳ dhý, dhín dhūn ȳ' wō bhā ȳ gblù dhý' kèñ, k̄y yà tó sáan dhíy bhūn k̄y ȳ dhūn kwá bhōcñ' gú. » Yý Wòcgbláàbhàan yà yōc bō ȳ' p̄y : « Kà à p̄y gblùdǎ dhè, bhāηη dè p̄y dhūn á' wō bhā, bhīin dhūn' yāa gbé gú, dhīan p̄p̄é ȳ' z̄l bhā bhán' gbàn bhān, k̄εε ȳ ñ p̄y dhè á ñ yǎn

dhλn' kp̄an bhén ý dhē bhō n̄ gǝ bhā' bhà. » Yǝ ǝ bhà tó wō sáan dhíy zò wà' bhà dhē dǝ' gǝ āa, yíi' k̄l, yǝy bhll bhō ǝ dè bhà. Wòcgbláàbhàan dhλn yà bhēn gā plè ý dhūn' ká bhā' tā ǝ bhà, wō dhλn wó dhó-sīl bhāa. Yý wó dhō wó lòo p̄dhǝ, yý wó dhō gblùd̄l gǝ kwǝǝndhǝ. Yán ý gblùd̄l yà kp̄an Wòcgbláàbhàan bhà bhā' wón yà à kón. Yà à gǝ, à yán yà zīy' gú, yà bǝ' tàabhàn. À k̄l k̄y wà' p̄y dhēbǝ ý' sūu dhý Bīy gǝ bhā yǝ gùn Wòcgbláàbhàan dhλn' gǝ z̄l-wō, yà dhó' gǝ gblēen. Yý Wòcgbláàbhàan yil bhō.

Yý wó wē dǝ' dhē, yà' p̄y yáa yǝy wē bhūn. Wò bhén ý ǝ bhà dhēbǝ òua bhā dhλn' dhē k̄y ý ǝ yán kp̄an bhà. Gblùd̄l bhā p̄y yíi dǝ' bhà gblēen, yý bhēn bǝ Bīy dhē-dhē gú. Wòcgbláàbhàan yáa Bīy dǝ, yà' gǝ bhàan-dhλn bhá ká. Yán ý' bǝ kwéé p̄íy ý dhō dhē gǝ' k̄y Bīy Tīi yǝ dhūn-sīl, à bhà bhéé dō ý à bhà dhēbǝ bhā' òua gú bhā yà' bhà. Yǝ dhūn-sīl wé gbéégbèegbēédhǝ. Yán ý Wòcgbláàbhàan yà kp̄an Bīy bhà k̄y yǝ dhūn-sīl, súy yà dà' gú, à gbō yà zūa' bhà. Yý dhéé-kpǝ ý' p̄y : « Yý dée dhūn-sīl dhý ? »

Yý wó' p̄y' dhē : « Bhēn dèdè ý ī bhà dhēbǝ bhā ý' gǝ bhā dhλn dhūn-sīl bhā. » Yý Wòcgbláàbhàan zūn káa-bhō-sūu bhà ý' p̄y : « Yáá ! Yáá ! Yáá ! » À zū gbàan yí bhō, à wéé-dhùn òo, à gbō-dhùn òo, à gbàn yà à blèe pā. Bǝ ý' wō kwéé p̄íy dhìn bhā yà dhó. Gǝn-dhē ý dhō' ká bhā' dhíy yíi yà. Yà à dhēbǝ tó yà dhó.

À káabhōwò bhā dhλn tō Wòcgbláàbhàan bhà yý zīy-sīl' ká dèe bhā. Wé ý' wō-sīl bhā, ǝ káa dhλn' bhō, yà' p̄y : « Yāaá ! Yāaá ! Yāaá ! » Bhλn wòn sūu ý dhìn ? »

Dhēbǝ bēn bhō kǝ yāa yà yà p̄l gǝ

Dhándhīlǝ-dhλn dō bháa dhλn gūn, yǝ gùn gblùd̄l dhú ká, yý' p̄y yǝ z̄l, kp̄aa dhý bhén ký' bhà yíi dhó yà' gǝ tōṅtōṅdhǝ. Dhándhīlǝ-dhλn bhā' yǝ, yǝ k̄l dhē í p̄l zīy' bhà k̄y í' bhǝ, à bhà s̄l-dhē gǝ. Bhēn óo bhēn ý dhō' wòn gú, yà dhē dhλn' yǝ' bhà. Bhēn bhá yà dhūn, yý' p̄y bhēn dhé bhā' yǝngā dō yǝ sēéndhλn, bhēn bhá yà dhūn, yý' p̄y bhēn dhé bhā à yūnkp̄y yǝ kp̄i, bhēn bhá-bhá yà dhūn, à dhé k̄l dhìn yà' bhà, áaòo kp̄aa yà' bhà. Yǝ tō yǝ dhλn' ká dhý yǝ glòo kūn, yý gwāan kpó tǝy yǝ zīy' tà.

Y' dhē yà p̄' dhē : « Dhónbð, ī bēn bhō-sīl gbēè wà, dhōη bhà yáa bhūn kózdhē ká wà ! » Y' yò bō ȳ dhē gò ȳ' p̄' : « Bhén á dō' gò y' dhūn-sīl zò dhé, n dhē, à tó dhý. » Yī dō ká y' Tòη y' wlūw, k̄ y' dō dhλn yà tó bhāan-dhūn kp̄' gú' ý yíi dhó k̄' dhún dhλn bhā' wòn gú'. Tòη bhà kp̄l sλ-dhē bhā kà à gà bhā, y' ȳ tà-kūn dèdèwō, y' zìv ý dhō dhēbð bhā' tà gú'.

Y' lòo bhūn, y' p̄' : « N̄ dhán, ī bhà sλ-dhē tòœη dhλn á' bhān y' á dhūn y' , kpàn á' wō p̄' ī bhà yā, wó' p̄' n dhē kò ȳ' gú' yà' bhà dhý dèdèwō. Dhē ý dhý, n tæædō, ī dhía yà bhán n gú', y' n p̄'v dhē í yà n gð. Wón óo wón ý bhā' p̄', ā dhò à kλ' ī dhē. » Y' Eòη gà, y' gā, y' ȳ yán tà' ká, y' tà ká, Tòη bhà zλká-dhē ý y'ȳ' y'ȳ' bhà yáa dhý. Ý dhō ȳ yán dhíȳ-wlūwú, à yán yà kpàn pλ tīi-dhλn bhá bhà tòŃ bhō p̄'v.

Y' p̄' Tòη dhē : « N̄ sλbhēn, ī sλ dèdèwō, ī dhía yà gūn yà bhán n gú', kēē ī bhà kpāa dō ký wò ī bhō p̄'v bhā, y' dhλn' kλ. Ā yλŃη kλ kpāa bhēn gð. » Y' Tòη y' pλ gbàn p̄', y' kōn' ká. Y' ȳ bhà dhó wō. Wón bhā y' tòœη ý dhō dhý y' kpàn Pēn̄jdhē bhà. Y' yáandhūn y' ȳ zò gōn sēn̄jdhȳ, y' p̄' dhēbð dō bhā ā dhò dhó' wòn gú'.

Yī dō ká, y' Pēn̄jdhē y' dà zīaan tà, y' dhò gblūdλ dhú bhā' wòn gú'. Dhē ý dà zīaan zλ ká, y' dhō ý kpàn gblȳ dhū bhà. Kāa dèdè ká' wón dð dhē Pēn̄jdhē yà tó ȳ tó kò bhā' gú' k̄ y' dhó, à kλ dhλn wó dhō' wō'. Ā gēn bhūn dhē à gēngā ý' wlȳ y' dō, à gbègā y' dō, à yāngā y' dō, à gðdhé gā ý' gð bhà y' dōsēŃsēŃ. Dhē ý kpàn gblȳ dhū bhà, y' p̄' dhē : « N̄ tóœēŃdλ, ā dhūn ī p̄'v k̄ í ī gēn bhā' síl̄Ń dō n bhà ký á dhō bhān tá gú', n gó-sū' yà kλ bhūn bhán lòo y' k̄ á ī bhà pλ dō ī gð.

Y' gblȳ dhū yà dhēé-kpō ý' p̄' : « Dhēkpòœy' dhē dhλn bhīi' kλ bhūn ? » Y' p̄' dhē : « Dhōzōgð dō. » Y' gblȳ yà' p̄' : « Èε ! Bhá' p̄' dhý bhán' bhān. » Y' ȳ gēn sū' y' dhūn Pēn̄jdhē dhē. Y' ý dhī à ká dhē bhēn' bhλn kλ. Bhá Pēn̄jdhē gēn gà à wlȳ k̄' bhīi' pææen dhé ký dhúý à gà k̄, pλ dhíadhíasū. Y' zìv bhūn, y' dhō ý kpàn lōz tīi bhà.

Y' bhææ' dhē ý' p̄' : « N̄ tóœēŃdλ, n síl̄Ń dō ī kwī bhā' gú' k̄ á dhó bhān tá gú', n gó-sū' yà kλ bhūn, bhán lòo y' , k̄ á ī bhà pλ dō ī gð. » Y' lōz y' ȳ bhà tīi-dhē kwī sū' y' dhūn' dhē.

Y' Pēn̄jdhē dhō y' kpàn bhλōzn bhà, y' bhææ' dhē k̄ y' bhà yán séendhλn-dhē síl̄Ń dō ȳ bhà. Y' bhλōzn y' wè' bhà, y' dhūn' dhē. Y' dhō ȳ kpàn yòη bhāa, y' gðdhé síl̄Ń sū. Y' dhō ý kpàn sāán bhà, y' y'

bhà sǒn púu-dhè sílǎ sū. Yý dhō ý kpàn gòodhè bhà, yý' bhà gblàà sílǎ sū' gǒ. Pá bhā yý gbàn yà ỹ bhà. Bhá Pēnǎdhē yý, yý kǎ dhè í pǎ zǐx' bhà kǎ í' bhý.

Yý dhō ý lòo pýdhè ý dhō-sǎl' gú bhā' gú yǎnǎ tēe gbèè tà. Yý tò gblèen ý dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā ý ỹ yǎn kpàn' bhà, yý dō bèñ bhà ý dhō dō' gǒ zǎan. Bhá Pēnǎdhē gòdhè ý' gǒ à gǎ, fǒn yòñ gòdhè ; bhá' yǎn gǎ, à dhǎx-pè dhè bhǎlǒn bhà dhý, kēe bhá' sǒn zǎ gǎ, yý kǎ dhè sǎǎn yý bhō ỹ tlóo bhà. Bhá' gbègā-dhùn wāà gèñ-dhùn gǎ, fǒn gblý dhù, kēe bhá' bhà tǐ-dhè kwǐ zǎ gǎ, fǒn lǒgā. Áa ! Yý' dhǎ yý bhān dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā' gú kēe. Yýx dèdè dhǎn ý dhō ý' lòo ỹ dǎ wāa ỹ dhè à-dhùn bhà dhè yà ỹ dhǒbhàa yý, kēe ý gūn dō-sǎl bhén ý' gǒ yý dhūn bhā.

Dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā' zǎà dō bhá' bhūn, yǎngwǎpébhèn bhūn. À dhègbáan bhà bhǎanbǒ ý dhūn bhā' dhǐ blèesū wó' bhǒn, yý' pǎ yýx bō' ká. Yý' dhègbáan yǐ wé' bhà, yý' bhàn. Dhǎñbhèngǒn bhā wà dhó' bhà bhýpǎ ká, yý kwéé tā ỹ tà. Yà kwéé tā dhý, yý pǎ bhā' gbàn bhō ỹ bhà. À dhǐ yà gwǐin, yý yà bhýpǎ bhā' lòo bhūn, yý yà tǒo lòo' tà. À pǎ bhý kǒ dhǎn bhā.

Yǐ dō ká yý' bhà dhèbǒ zǎà bhā ý glǎ wǎnǎ gú, yý bō kwéé pǎx, yý dhō ý ỹ yǎn kpàn ỹ bhá bhā' kpèè bhà, yý' pǎ bhý kǒ-dhùn gbàn yý. Yý dhō ý' pǎ ỹ dhègbáan dhè : « Á ! Ñ dhègbáan, bhén ý bhǐ yà' gǒ bhā, bhǐin kǒ í yà gǒ wǎn bhà, kēe pǎ bhūn wà ! » Yý' dhègbáan yý sá' tà yý' bhàn dhè bhèn dlýñ bhàn. Yà' pǎ, bhǎn ý kǎ yý yà ỹ sǎbhèn dhè pǎ.

Yý' dǎ wāà dhè wà pǎ' dhè : « Áa ! Dhǒnbǒ, í í zǎà yā' bhàn zǎ wō-sǎl òo, kēe dhǎñ sūu bhèen dhǎn yáa pǎ bhý bhèn bhá yǎan tǒñtǒñdhý yý yà tó' ká dhý yà dhǒgǒ dō kǎ yā ? » Yý' pǎ ỹ kpǒbhèn-dhùn dhè : « À dhé yà kǎ' ká kǎ yà kǎ, kēe bhén á dhō tó' gǒ, yý bhā. » Yý wó' pǎ : « Èe ! Yà dhǐ. » Dhè ý Pēnǎdhē yà dhǒgǒ dō zūn kó dhǎx, yý ỹ wò dà. Yý dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā ý ỹ wò dà pý ỹ kpǒbhèn-dhùn dhè. Yý' pǎ yá gwǎl kǒodhý gbé, kēe ỹ dhò dhó ỹ dhǒbhàabhèn bhā' kèñ. Yý' zǎà bhā yà' pǎ ỹ dhò dhó' kèñ, yý yǐi' dàa kǎ. Yý wó zǐx wó dhō ; dhèbǒ yý dhǎx, gǒn yý taabhàn.

Dhó wó' wō bhā, wò kpàn yòñ dhǎn' bhà blèesū. Yý' pǎ Pēnǎdhē dhè : « Ñ tǒœñdǎ, dhè ký bhá í yēezǎ kǎ, kǎ bhý ñ gbā bhān pǎ í kǎ' sū bhā' ká. » Yý' pǎ : « Ñ tǒœñdǎ, kwā wò dhǎn gūn bhā. » Yý' bhà gòdhè sū yý' dō' gǒ, yý ỹ bhà dōsēnsēñ bhā' sū yý dō' gǒ bhà wé gēñdhý

bhūn, yá wó zìx. Yá wó dhō wó kpàn sǎán bhà, yá ỹ bhà sǒn púu-dhè sū, yá Pĕnǐdhē yǎ ỹ bhà gā dō bhā' sū yá' gbàn ỹ dhí.

Yá wó dhō wó kpàn bhíwɔn bhà, yá ỹ bhà yán séendhán-dhè sū. Tǐŋ ỹ kǎ-sǎl' ká dhǐ bhā kǎ dhándhīlǐ-dhán zǎ yǎ dhǐ, yǎ dhó-sǎl.

Yá dhō dhè gǎ' ỹ tàabhàn, kǎ dhánglǐwɔn-dhán sǎ-dhán ỹ gūn bhā' gǎ zǎ gbàan glá pǎ gú, kǎ sǎngǎ yà kwèè. Yá dhō kǎ' dhè ỹ gblá kǎ Pĕnǐdhē yà à pǎ' dhè : « Kǎ dhǎæ yí gā ī tà, ī zǎ dhàn bhāan' wō. Gǔn sǐwɔ dhàn bhíi' wō yá dhǎæ yáa gā ī tà èè ? »

Yá wó yòwɔn bháwō wō dhǐ, yá wó kpàn lǔwɔn tīi bhà, yá' bhà tīi-dhè kwì dǔ' gǎ. Yá dà ỹ bhà Pĕnǐdhē dhè kwì dèdè bhā' gú tòn. À bhú yà bhòwɔn búwɔn tà dhè gbàn gú. Gblǎ bhà gèn gblǎyǎgblǎ-dhè dhàn yà tó Pĕnǐdhē gǎ.

Súx yà dà dhándhīlǐ-dhán bhā' gú, yà kǎ dhè yǎx sǎŋ, kǎ è à kǎ yáa dhǐ, yà kǎ dhè kpàa dhǐ, à zò yà dà kǎ yà bǔwɔn bhǎæ dhǐ. Yá wó yòwɔn bháwō wō dhǐ, yá gblǎ bhà gèn sū yá' dǔ' gǎ. À gèngǎ yà tó' wǎx dō. Yà kǎ pǎ dèdè ká tòn yà dǔ' kèŋ.

Yá wó dhō dhǐ, dhǐ, dhǐ wó lòo Pĕnǐdhē gǎ kǎyǐdhǎ dhè bhēn' gó yǎ bhēn' dhó Dǎdhǔwǎ dhè-dhùn gú, kǎ è búwɔn tīi dèdè gú. Gbǔ dǔsēŋ ỹ dhándhīlǐ-dhán bhā ỹ' zū-bhō bhā, à bhà gǔn dhō dhūn-sǎl, yá yà ỹ dhí tǎ, yà zǎx yá yà à zū-bhō. Yǎá kǎ wó' wō-sǎl bhā, à zǎá bhā, kǎ dhèébhāŋ-dhè gǎ bhā, yà glá wèedhèe dō gú yà dà à gwǐin. Tǔgǔn dō bhá yǎ Pĕnǐdhē bhā' gǎ bhūn, à yǎngǎ yǎ klǎn-sùwɔ ká' gǎ zū dhè gbàn gú, yǎ dhè yǎ ỹ zū dhè gbàn pǎpǎ gú. Pĕnǐdhē bhā yǎ dhèbǔ bhā' bhāan-kpǔ-sùwɔ ká tǔ-gǔn bhā dhàn' bhà, kǎ yà à pǎ ỹ dūa kǎ yǎ ỹ dhè.

Tǔgǔn bhā pǎ yà dǔ yǎ yà wé, wò bhòwɔn' bhà wó dǔ Bùakēe wó' wò bhān. Wúw dhàn'-dhùn bhǎpǎ ká. Bhǎa zǎ yǎ zǎx pǎ pǎ dhàn' ká, kǎ è Pĕnǐdhē bhā yà dhó bhá-dhùn wò búwɔn, yǎ wò bhūn plè-dhùn gú, kǎ è dhándhīlǐ-dhán bhā yà à pǎ ỹ dūa, tǔgǔn bhā' yǎn zǎ yà flǎ' ká bhōo, yá dhǎædhǐ-bhō, yà à bhō dhǐ, Pĕnǐdhē bhā yà kǎ dhè óo dhè ỹ' gú, yà' wò bhàn. Yà à wò bhā' bhān pǎ dhǐ, yǎ ỹ gènsùwɔ plè kǎ yà lòo bhūn. Dhándhīlǐ-dhán bhā, wà' dhè Gǔdhú.

Gbǔ bhā dhàn Gǔdhú yà' bǔ dhǔwɔn dō pǎx. À zǎá bhā yǎ bhūn, à yǎn yà' bhà kǎ è yáa wò à dhè yǎæ. Yà kǎ dhè yǎx dūa yá tǔgǔn bhā yǎ à pǎ : « Kǔkǔkǔ Gǔdhú yà dhóo ! Yá Pĕnǐdhē bhā yà dhó yà Gǔdhú kún yà

dhūn' ká. Wón bhā dhln wó' kł dhý sú dō pír, Gōdhú yáa ȳ bhō kēe bhā dhē ȳ tōgōn bhā' gō. Yà kplēē yà tó dhē bhēn yān sēe dhý.

Yý' wll yà zláà bhā' kł, ý' p̄ ý' tà-kún. Yý pá-sù zū-bhō ȳ dē ká Gōdhú gwīin. Yý Gōdhú dhō ȳ kō ká bhūn, ý dhō kán ȳ tà k̄ wēedhēe dhln. Yý' p̄ : « Á ! Yānbhán bhēen dhln dhìn, wēe zll ȳ gō bhén zú yý dā n̄ gwīin ? » ý dhō' p̄ ý' yà p̄l tà k̄ ý' wú, yà glá à zláà bhā' gú. Yà à p̄ : « N̄ dhēgbáan, bhān bhūn, bhāan bhāan wō ī dhē yāēē dhūn kēe ī wll dhln n̄ kł. Ā' kł dhý k̄ á ī dhā. » Yý' p̄ : « Pá á' p̄ ī dhē zūbhō yī ká ý bhī bhān, í gūn n̄ bhān-sīl bhā' gā bhā. »

Yý' dhēgbáan yà' p̄' dhē : « Dhín à slá zll yà kł ī gō k̄ í n̄ dhā, à kł, bhán gó' dō yā' tà bhēn óo bhēn ý dhō dhūn n̄ wōn gú, wē dhln bhāan' wō' bhā. » Yý' zláà bhā ý' p̄' dhē : « Bhý bhlūn dhálnbhá zōn k̄ í' kpà k̄ í yōn dā' bhā sll ká k̄ kwá' dhūn tōgōn bhā' dhē, ý' bhý-sīl k̄ kwá dūa. » Yý' Gōdhú ȳ bhlūn gā sū yý dhō' ká wllú dhíy, yý' zōn.

Týŋ ȳ gūn bhlūn zōn-sīl' ká bhā k̄' zláà dē p̄ ȳ yē pón-sīl kó kēē tà dhē bhá gú bhūn. Dhē ý yē bhā' pōn sll ká, k̄ bhāa ý' dhēgbáan gūn' kpà-sīl bhā yà bhān, yý wó yōn dā' bhā, yý wó dhō' ká wó' lōo yē ý' zláà yà' pōn bhā' gú, yý wó tōgōn bhā' lōo' bhā bhūn, yý wō dā zīān. Kēe gblūgā ý wó' pōn bhā yī dhó gblēen. Tōgōn bhā yà dō bhūn k̄ ȳ ȳ gō dhíy-wlūw, ȳ dhē ȳ dhē gbàn gú. Ȳ bhlūn bhā' bhý dēdē ý dhō ȳ gō dhíy-wlūw' k̄ Gōdhú wāa ȳ zláà wā dhó.

Yý Tōgōn dhæædhíybhō ý' p̄ : « Kōkōkō, Gōdhú yà dhó-ò ! » Pēnīdhē bhā ȳ wll plē k̄ yà lōo kóyidhý. ý lōo bhūn k̄ Gōdhú yáa bhūn, ȳ ȳ gēn sū zú plē k̄ yà kpān Gōdhú bhā, dhý bhā, k̄ wí zīy k̄ gblēen gbé. Dhē ý Gōdhú zláà bhā ý wón dō dhē Pēnīdhē bhā yà ȳ ȳ dhō bhēn gbàn plē wō zl', yý ȳ zll ý glā. Pá bhā ý dhūn ȳ kpān dhálnhīlī-dháln bhā ȳy dō dhln' bhā, yý' kūn. Yý' dhēē-kpō ý' p̄ : « Ī dhō bhén ? » Yý' p̄ : « Yý bhān á dhó-sīl wō dhln' pír yā, ā dhō bhén ? Ī bhā tōgōn bhōnbhōnsū bhā' dā wōn, áa bhūn ý bhā, ā dhō ī tó yý ā dhō bhén ? »

Yý Pēnīdhē yà' p̄ : « Bhá' kł dhý gbé, à dhé ý yā, ā dhō ī bhānwōn tó', kēe à bhá zll yà kł tàabhān, bhán ī kún ī zll dhln bhāan' wō. » Yý' kūn ý dhō' ká. Ā zláà tō ȳ dhīaŋ pēpē wó' zll-sīl bhā' gbàn bhā. Yý wó zīy wó dhō kwæændhý. Wō wō plē yý Pēnīdhē ȳ dhó bhāwō bú.

Dhèkpròœyì plè dhé bhà pý à zláà bhā yà à gbàn k̄l yè pón-sù bhà. Yà k̄l kl̄ñ dèdè ká. Yý' p̄x̄ x̄ dhēgbáan dhè ȳȳ yá kpà k̄x̄ wà' dhūn bháwō t̄ḡōn bhā' dhè. Yý' dhēgbáan yà ȳō b̄ō' ḡō y' p̄x̄ : « À tó dhý, ḡōn-dh̄l̄n, à dhé yā yà k̄l gā ká k̄x̄ à bh̄ōñ dh̄l̄n á' wō, wō k̄l' p̄x̄ ñ dhè. K̄é kwā k̄ō yíi dhūn bh̄ōñ t̄ō ḡōn bhā' bhà, p̄l bhā dhūn dhé ȳx̄' wō bhā, ȳȳ dhò ñ z̄l' dō. » Yý' zláà yà' p̄x̄ : « À k̄l z̄ō dhý, bhān dh̄l̄n á' p̄x̄. » Yý Gōdhú ȳȳ bhāa bhā' kpà. Yý wó ȳñ dà' bhà, yý wó' lòo kl̄ñ bhā' gú, yý wó t̄ḡōn bhā' lòo' p̄x̄ bhūn, yý wó wō kwèè sū ; b̄ñ dh̄l̄n bhā. Yý wó dhō, wó dhō, wó dhō.

Yè dhé bhā tó y' wō gbl̄en bhā, t̄ḡōn bhā yáa bh̄ōñ' bhà k̄x̄ ȳȳ gó' gú, sá yà wé, à wò yáa dhó gbl̄en. Sándhìn ȳȳ wé k̄x̄ Pēñđhē bhā yà' wò bhān, k̄x̄ ȳȳ dhūn, k̄x̄ Gōdhú wāà zláà wà dhó. Y' dhūn y' lòo kwæændh̄x̄, k̄x̄ t̄ḡōn bhā ȳȳ wé-s̄l̄ dhýdō, k̄é k̄x̄' wò yáa wò t̄ōñt̄ōñdh̄x̄. Yý Pēñđhē bhā y' dhè bh̄ōñ, yý dhō y' sū kl̄ñ bhā' gú, yý x̄ t̄à-kūn, yý x̄ bhà s̄l̄ñ sū, yý dà z̄l̄an. Ȳȳ dhò bhén ? Ȳȳ dhò Gōdhú kèj̄. Gōdhú wāà zláà dè p̄ȳ dhó wó' wō bhā, wā dhó wà t̄l̄ñ wōo p̄ȳdhè t̄à. K̄é yí bhá wó' k̄an k̄x̄ wōo dà p̄ȳdh̄x̄ bhā, wó lòo bhūn k̄x̄ dhā y' bān, p̄ā y' yí bhā y' wō, à t̄adhè yà wō bhēnbhēndh̄x̄ dhè gwāan dhý. Wà dh̄l̄ññ, yí bhā' k̄án k̄ō yáa dhý. Wò t̄ō yí dh̄x̄ bhūn yý Gōdhú ȳȳ Tōñ ȳȳ k̄x̄ ȳȳ z̄l̄-s̄l̄, yý' p̄x̄' dhè, t̄ōñ bh̄ȳ yí k̄án ñ ká dhè ! Yý Tōñ yà' p̄x̄ : « T̄' p̄ȳ yí bhā' ká ñ bh̄ō bhā ȳȳ kp̄āsù. »

Wó dhō k̄án' wō t̄à k̄x̄ Pēñđhē yà wò s̄l̄ñ ká. Ȳȳ dhūn-s̄l̄ b̄ñ ká. Yý Tōñ ȳȳ dháàndhūn yý Gōdhú zláà bhā' sū, yý dhō' ká yý' lòo yí t̄àabhàn. Yý Gōdhú ȳȳ yà t̄ábhōo dà-sù bhà, yý yà gb̄ō b̄ō-sù bhà. Pēñđhē dè p̄ȳ ȳȳ dhūn-s̄l̄ kp̄ææwō. Tōñ yà k̄l dhè bhēn ȳx̄ dháàndhūn k̄x̄ ȳȳ Gōdhú sū, yý kwāa' zù. Wò t̄ò' ká dhý yý Pēñđhē ȳȳ t̄l̄ñ Gōdhú t̄à, yý s̄l̄ñ b̄ō x̄ t̄à, y' dhō k̄l' dhè ȳx̄' ḡō k̄án, dháàndhūn dō y' Tōñ yà' wō bhā yà Gōdhú sū, yà d̄ō' ká t̄l̄ñ t̄à. Yà dhó' ká yà à l̄ō yí t̄àabhàn.

Yý Gōdhú wāà zláà wó dhō wó lòo p̄ȳdh̄x̄. Wó b̄ō lòo-sù z̄l ká, yà lòo dh̄l̄n wō x̄ d̄l bhà, y' p̄x̄ yà x̄ k̄ō z̄ñ dhè òo dhè y' gú, t̄àabhàn sū yà' gú, dhó dh̄l̄n ȳx̄' wō bhūn. B̄ñ bhō k̄ō yāa ȳȳ bhēn yà p̄l ḡō.

Bhàn dhàn kà yá bhén wó dhō Gèebò wáa dhùn wò wòò bhèn bhà zú ?

Dhèbò dō bhá dhàn gūn, yá dhán wòn yá gbœœen' tà dhèe, yá dhō ý dhán gādō kpō, kée yá gūn dhándhíā ká. Dhè ý dhán bhā yà bhòcn dhándhíā-dhè bhà sà ká, kée ý yí gwāän kpó ký, yá' dhè wāà dā wò gā, yá tō tēdhán ká.

Dhè ý' gwāän kpó týn yá lòo, yá yà búkābhèn dō gò. Bhèn plè bhā à-dhùn dhò ý kó kà, à síbhán yáa dhý, kée gōn yáa ý gèn dà bhláā tōntōndhý. Yà ý bō bhlūn zà bō-sū ká, dhó dō ý yà à wō bhā, wò wō kó yá pýdhè dhàn' gú.

Gōñ bhā à bhà dhèbò bhā wà dhè Gōdhú púu. Yá Gōdhú púu ý dhō yá dhán dō kpō ý bhà gōn bhā' dhý. Dhán bhā' bhānwòn sý kò, à síbhán yáa dhý. Yáa zūn síā, yáa pā wée bhá bhý ký yáa bhāa ká. Yí bhá-dhùn ká, yà gbó dà ý dhí dhíá pý, bín yá bhàn ký yí ý bō ký ; kée dhèbò-dhán bhā yá wón bhā' gbàn ká ý dè tà, dè tà, à bhà gōn yáa dhūn bhláā ký yá bhō dhán dhý bhō wòn dhàn' bhà. Kée blā ý bhō kwè bhā' tà, à síbhán yáa dhý. Dhèbò-dhán bhā yà dhó bhláā, yáa ý kò zūn-dhè yá yā bhà ý bhà dhán bhā' gò, yáa pā zān kpā-dhè yá ký yá bhý, yá glòo dhý yí kpí-dhè gbàn ká. À dhè ý gā bhā' yán yá wón bhā' gbàn-dhè gú. À bhà dhán bhā yá' wā yá' kà, yá' pý ý' tà-kún.

Yí dō ká, yá glà wòo gú, yá dhūn yá yà à dhú gò bléedhý, dhú dō bhá gú. À dhú bhà dhán bhā wà' zū-dān-sīl. Gbó ý' bō-sīl yí bhā' ká, à dhè yà zōo kā' bhà, yà dhé zā yà dhán bhā' wō' tà. Yá gbó bō-sīl yá glūñ-sīl' ká blā dhé tà bhūn. Wòo bhā dhè ý dà dhú bhā' gú ý dhè gā bhláā ý yí gōñ bhá yá, yá lòo, yá dhō ý dhán bhā' sū, yá dhō ý dà' ká dhú gú, yá yá tán bhō-sū bhà dhán bhā' dhè. Dhán bhā yà ý bō gbó bō-sū ká. Yí dhé bhā yá Gōdhú Púu yá glòo ké kā-sū bhà, yá ý gblóo yá.

Dhè ý bín yà bhán, ý dhò pýdhý týn yà lòo, yá wòo bhā ý dhō dhán bhā' ká yá' wò dhé tà, dhè ý kā' sū' bhà bhā' gú. Yá dhō búgā bhā' gú. Gōdhú dhý dhó-sīl pýdhý wēn wò dhō wō kwā, kée yáa' yá. Wà dhó wà lòo pýdhý, yá yá zā yà tó kwéedhý. Yá wò kwéedhè bhā dhàn' gú. Wón bhā dhàn wó' kà dhý dhògò plè pý, kée wò ý wòo bhā wāà Gōdhú wó' yà kó dhý, yá bhūn dhè yá dhó ý wòn dhān zā' bhèn bhá dhè tōntōndhý, āā dhìn à bhà gōn zān. Gōdhú Púu bhà blā ý tō dédè bhā

à dhiin gbàan dà tèkpetèkpetèdh̄. Lòo ʔ' wō pl̄ȳ yī dhé bhā' ká bhā yà k̄l w̄léewl̄è ká dhè dhēdhán gú k̄fá dh̄ȳ.

Yʔ' bhà gōn ȳ gb̄éetà dà' gú ʔ' p̄ȳ : « É dh̄éendh̄ēen ! ī dhiin ȳ dā-sīl zòc d̄ēe k̄ēe ! » Yʔ' ȳcō bō ʔ' p̄ȳ : « N̄ dhiin yáa dà t̄on dhè k̄y bhān bl̄l̄l̄ ȳ bh̄ȳ-sīl w̄iaw̄iadh̄ȳ. » Yʔ' bhà gōn yà' p̄ȳ : « K̄ēe bhīl' p̄ȳ dhán yā ȳ f̄ēe k̄l bh̄lāā gbé èe ? » Yʔ' ȳcō bō ʔ' p̄ȳ : « Kā z̄l̄ áa bhūn káa dhūn bh̄lāā yʔ' wòc dh̄ȳ dhán dh̄íȳ-bhō-sīl bhēn ḡcō yā èe. » Yʔ' bhà gōn yà' p̄ȳ : « ʔ' dh̄ábl̄íiw̄d̄n ʔ' ká, à ḡēn yáa d̄ō. » W̄é wó' wō-sīl bhā, à-dhūn z̄ō yáa' ká dhè dhēb̄ō-dhán bhā ȳ kw̄éedh̄ȳ, àa t̄ó yà'-dhūn w̄ō bhà. Yʔ' p̄ȳ : « Dhó á' w̄ō-sīl zòc bh̄lāā ʔ' dh̄c̄oḡd̄ pl̄è dh̄ȳ yā bhán dhó bhán lòo bhūn, bhán bō p̄ēḡ z̄l̄ yā-sū ká, bhán dhán wáàdhūn, yʔ' wòc gōn bhá bhā yà gó bú yà dhūn yà à sú yʔ' yà dhó yà yà' ká dh̄w̄ kw̄éé t̄ā yʔ' yà t̄án bhō' dhè wà ! Ȳ dhò tó t̄án bhā' bhò' dhè-sū bhà dh̄ȳ ʔ' n̄ bhà ȳl̄ k̄l k̄ō ʔ' dhī n̄ dhè k̄ō ʔ' gú á' k̄l bhà, ʔ' á p̄l̄-dhūn gbàn kp̄à k̄y dhán bhā ȳ wòc bhā' ḡd̄. Yà à ḡà dhè dhūn pl̄ȳ t̄ȳḡ yà lòo, yʔ' dhūn' ká yʔ' wáàdhūn yʔ' dhò. Wón yī' ká bhūn ʔ' dh̄c̄oḡd̄ pl̄è-dhàan dh̄ȳ yā, yʔ' bhā. » Yʔ' bhà gōn yà' p̄ȳ : « Yʔ' wū ʔ' bhēn dh̄ȳ' bh̄c̄on-sīl ʔ' bhēn yáa' ȳ yā, yʔ' wòc ȳ dhán dh̄íȳ-bhō èe ? » Yʔ' ȳcō bō ʔ' p̄ȳ : « Èe ! Wón k̄y bhā wà ! » Yʔ' bhà gōn yà' p̄ȳ : « À tó dh̄ȳ, à dhò dhūn dh̄íá k̄y á' s̄uàn bhō. » Dhēb̄ō-dhán ʔ' dhūn ʔ' dhú bhà dhán dh̄íȳ-bhō bhā' t̄ó ȳ dh̄iāḡ bhā gbàn gú. Yʔ' dhè ȳ kp̄æœ. Yʔ' Gōdhú Púu ȳ kw̄éè sū yʔ' dhò bhāā. Dhè ʔ' ȳl̄n̄j̄ t̄ēe yà bhēn kw̄i bhà kún s̄l̄ ká, yʔ' bhà gōn ȳ dhūn bh̄lāā. À yī dhé bhā yʔ' wòc bhā yī dhūn. Yʔ' ḡcōn bhā ʔ' gl̄òo bh̄lāā bhūn, yʔ' b̄ín ȳ bhān yʔ' wó dhò p̄ȳdh̄ȳ. À yī dhé d̄ō' p̄íȳ yʔ' ḡcōn bhā yī dhūn, yʔ' wòc bhā, ȳ z̄l̄ ʔ' dhūn. Yʔ' Gōdhú Púu ȳ dhò yʔ' ḡēn d̄ō ʔ' bhà gōn dhè. Yʔ' bhà gōn ȳ dhò yà' wòc bhā' ḡd̄, yʔ' yī dhūn. K̄ēe yʔ' ʔ' bhà dhēb̄ō dh̄éé-kp̄ō ʔ' p̄ȳ : « K̄ēe yà dhūn z̄l̄ wō, ȳ k̄l bhén dhàan ? »

Yʔ' bhà dhēb̄ō yà dh̄w̄ bhā' dhè z̄on dhè. Yʔ' p̄ȳ : « Yà dhūn yà dhán sú, ȳ yà' ká dh̄w̄ yā dh̄l̄n' gú. » Ḡcōn bhā yà dhūn bh̄lāā yī ʔ' ká, yʔ' wòc bhā yáa dhūn. Yī dhūn yī ʔ' ká, yʔ' dhūn. Yʔ' wó k̄l' ká dh̄ȳ yʔ' Gōdhú Púu ȳ bl̄l̄ bl̄ēsūw̄ gbàn bhō.

Yà k̄l s̄iȳ ḡcōn bhā yà à p̄ȳ ʔ' dhó bh̄lāā yī ʔ' ká, yà' p̄ȳ ʔ' bhà dhēb̄ō dhè d̄c̄o ká. Dhè ʔ' bl̄l̄ pl̄è-dhàan ȳ bh̄c̄on, ʔ' Gōdhú yà' zū-bhō s̄l̄ ká, wòc bhā dhán ʔ' dhán bhā' dh̄íȳ-bhō dh̄ȳ kp̄ææw̄ō, Gōdhú yà dhó p̄ȳdh̄ȳ k̄ō ʔ' bhà dō-dó, yʔ' ḡēnd̄ō ʔ' bhà gōn dhè. Wón bhā yʔ' wòc bhā' z̄ō kūn.

Yí dhé bhā gōñ bhā yí' p̄ ȳ bhā dhēb̄ dhē dhè ȳ dhò dhūn' bhíáā, dhēb̄-dhán k̄ ȳ dhú bhā dhán dhíȳ-bhō-sīl bhā à bhā k̄ bhēn zīi ká w̄n bhā' gú, ȳ z̄l yà' wón d̄.

Dhè ȳ dhē ȳ k̄p̄œ, gōñ bhā dhán dà dhíȳ, ȳ dhō ȳ gbá d̄' dhú bhā' bhā. Ý Gōdhú dhūn ȳ l̄o bhíáā, ȳ dhán wáadhūn, ȳ dhō yí bhāa, ȳ dhūn. Dhán yà gb̄ l̄o' gú dhè k̄ ȳ' k̄' ká k̄p̄æw̄ à dhý. W̄c̄ bhā dhūn dhé ȳ' w̄o yī dhé bhā' ká bhā, yí b̄o zīaan dhé ȳ' b̄o' t̄a k̄p̄æw̄o bhā' t̄a. Ý w̄o zīaan w̄é ká. Ý dhō ȳ ȳ k̄ d̄a dhán bhā' gú, ȳ' yà ȳ k̄u bhā, ȳ t̄án bhá bhō' dhē bhíáā p̄ȳ p̄īȳp̄īȳȳdh̄, k̄é t̄án dhé ȳ yí bhā' ká bhā ȳ' p̄ȳ' gú ȳ' p̄ȳ : « Gōdhú bhī dhán ī d̄ā ñ dhē p̄l p̄ȳ bhā èe ? Bhī dhán ī bhā gōn fīa bhō n bhò ñ bhā èe ? Èε ! Ñ dhú Gōdhú, wón s̄l yáa wón s̄l ȳ ! » Ý dhán bhā s̄w̄ ȳ dhō ȳ d̄ā' ká dhú dō bhā' gú. Ý dhō ȳ yà' ká ȳ gbl̄o dō bhā' gú. K̄é yà dhé ȳ' w̄o yī dhé bhā' ká bhā ȳ ȳ w̄l b̄o p̄ææn d̄èd̄è ȳ gōñ bhā ȳ w̄o-sīl' ká gbá gú bhūn bhā dhán' ká.

Gōñ bhā yà b̄u dhí yà p̄ēen ȳ' ká, ȳ dhán b̄o p̄ææn bhā' ká. Ý w̄o' k̄ dhý p̄īȳp̄īȳp̄īȳȳdh̄. À dō dhé w̄o dhó' ká bhā ȳ dhán d̄o dhánbháw̄o ḡȳ t̄a, ȳ k̄ gōñ bhā' gú dhè ȳ k̄ dhán yà bh̄c̄n' bhā bhā. Ḡīȳ ! Yà b̄u d̄ā' bhā. À b̄u d̄ā-s̄w̄ òo, k̄ w̄c̄ bhā yà ȳ kwāa dhán bhā' z̄u b̄u dhíȳ. B̄u yà dhán bhā' bl̄, w̄c̄ bhā yà dhēȳ.

Gōn dhò ȳȳ dhēb̄ ī k̄ k̄ ōo k̄ ȳ' gú, k̄é wón dhé k̄ yáa p̄ w̄n ká, wáa' p̄ȳ' dhē. À p̄ȳ w̄o' w̄o s̄ȳ dhé wón s̄l yáa wón s̄l ȳ bhā, ȳ z̄w̄-bhò yí bhā dhán' ká.

Síldhébè ý yā' gú wón-dhùn

Dhán yà' p̄ dhěj à dhē yà' p̄ dà.....	3
Dhán dhíx yà kò yāa yáa s̄l	6
Bhēn ȳ tò yíȳ bhà gbl̄w̄ bhà.....	11
Zlòogōn zūl̄ yáa dhý	12
Gōgbàngd̄l wāà gēnséendhánd̄l à-dhùn bhà t̄œœj̄d̄l-dhē	13
Pá ý bhò yà d̄s dhē óo dhē ̄' gú ý ̄ wēj v̄in bhā' à gēn bhùn bh̄l̄n ká ?	15
Dhē bhàan-k̄l kò yāa ȳ bhēn dà wón gú.....	18
Wón ý w̄n̄ gú ȳ gbēngōn yáa bō yà ̄ zū tà-sū ká	24
Bh̄l̄n dh̄l̄n W̄ogbláàbhàan wé kò sēè ?	37
Dhēb̄ò bēn bhō kò yāa yà yà p̄l gō	39
Bh̄l̄n dh̄l̄n k̄l ȳ bhén wó dhō Gèeb̄ò wáa dhùn wò wòò bhēn bhà zú ?	45